CORNELIU BUZINSCHI

NUANŢA ALBASTRĂ A CĂDERII

Roman

EDITURA MILITARĂ 1974

1

De la fereastră, strada lungă şi dreaptă nu putea fi privită decât pe o întindere de

câţiva zeci de metri; tăiată de limitele ferestrei, nu i se vedeau cotiturile şi părea că se întinde la infinit într-o parte şi în alta. De acolo, de sus, oamenii îşi pierdeau înfăţişarea reală. Mai scunzi şi masivi, intrau ca nişte marionete pe un capăt sau pe celălalt, cu gesturi sacadate, artificiale şi neputincioase. Această mişcare fantomatică îi făcea bine lui Petru Nestor, îl liniştea şi-i reda încrederea.

N-avea mult peste treizeci de ani şi-i dădeai mai puţin când se mişca, datorită agilităţii şi unghiurilor bruşte cu care-şi sfărâma gesturile. Numai capul mare pentru umerii firavi îl îmbătrânea. Făcea un regulat du-te-vino de la fereastră la masa din mijlocul odăii, unde, pe faţa apărată de o fâşie lată de material plastic, erau înşirate

cărţile de joc ale unei pasienţe exasperant de repetate. Întorcea cărţile cu degete lungi, nervoase, le strângea în pumn şi le lăsa spre a se sălta la fereastră. Părea drogat sau cel puţin după o doză prea mare de aspirină.

Îşi scosese haina pe care o atârnase pe spătarul scaunului. Purta un pantalon bleumarin, strâmt şi mai scurt decât ar fi trebuit. Pantofii negri erau desperecheaţi: cel din piciorul stâng era vădit ortopedic, cu talpă groasă. Avea ceea ce se cheamă picior de cal. Lângă pasienţă, scrumiera sta plină până la margini cu ţigări fumate numai pe jumătate. Nu era singur. Celălalt, Lică Ştirbu, în picioare lângă masă, îl privi cu ochii lui şterşi, din faţa de buldog-boxer cu nasul şi arcada sfărâmate. La falca de jos îi

lipseau doi dinţi, ceea ce, cu siguranţa, îi adusese şi numele.

Mai vârstnic decât Petru Nestor, mult mai puternic, părea greoi, deşi era destul de zvelt. Încetineală unora din gesturile sale contrasta cu priceperea şi îndemânarea cu care, după ce-l desfăcuse, ungea şi monta la loc un pistol. Ultimele piese erau aşezate pe un scaun, în faţă. Trecând încă o dată spre fereastră, Petru Nestor fu gata-gata să-l răstoarne.

— De ce nu stai locului?! strigă Ştirbu. Aştepţi pe cineva?

— Privesc, îi răspunse Nestor, cu o ciudată voce catifelata şi rece. Mă distrează furnicarea gângăniilor.

Ştirbu se opri din montat şi-l privi lung, cu ochii săi inexpresivi. Blândeţea tonului îl

neliniştea. „Iar o să faci o criză de nervi” gândi şi se grăbi să monteze ultima piesa, după care, fixând încărcătorul, puse piedica de siguranţă şi-l strecură în buzunar.

— În ordine. Hai să mâncăm ceva.

Nu-i era foame, voia să creeze o diversiune.

Petru Nestor îl privi batjocoritor:

— Ştii că în zilele dinaintea loviturilor nu mănânc decât pâine şi lapte.

— N-ai decât. Dar poţi coborî cu mine la restaurant?

— Cu cât vom fi văzuţi mai puţin, cu atât mai bine. Nimeni nu va stabili vreo legătură între mine şi lovitură, totuşi…

Se opri din nou în faţa cărţilor. Începu să le întoarcă repede, aşezându-le una peste alta şi scoţând perechile.

— Încă o dată mi-a ieşit! rosti triumfător.

— Dacă trişezi! De ce împerechezi popii cu valeţii?

Petru Nestor zvârli cărţile. Ştirbu râse grosolan:

— Mă duc, altfel îmi ies şi eu din pepeni.

Îşi îmbrăcă haina şi ieşi. Coridorul hotelului se întindea pustiu. Coborî în hol şi de acolo în restaurant.

Petru Nestor îl urmări cu privirea veninoasă, apoi se linişti şi zâmbi. Îşi aminti cum îl încercase pentru prima dată pe Ştirbu.

Erau la Otopeni, pândeau sosirea avioanelor străine şi, din când în când, le cădea câte o mică afacere, câteodată chiar

câte una destul de grasă, cum fusese aceea a brichetelor. Le cumpăraseră cu treizeci de lei bucata şi le plasaseră cu o sută. Într-o săptămână le ieşise aproape un miar de fiecare.

Atunci îl văzuseră pe străinul acela micuţ şi vioi, părăsind aerogară. Privea împrejur, căutând un taxi. Lică fusese fenomenal: „Please, sir”, spusese, deschizând portiera automobilului particular care era în faţă. Străinul intrase şi Lică îl izbise imediat. Asupra străinului prăbuşit găsiseră un portofel. În portofel, un cec de turist. Îl dăduseră dracului, două sute de dolari, îi luase Ştirbu, şi câteva cărţi de vizită. Petru Nestor insistase să se prezinte imediat la ghişeu spre a ridica cele două valize, dar Lică se opusese. Părăsiseră

în grabă bulevardul. Ştirbu îi dăduse jumătate din dolari, cam puţin, îl dispuseseră însă hotărârea şi rapiditatea reflexelor, fostului boxer. Atunci se gândise că Lică Ştirbu e omul pentru prima mare lovitură…

„Greu să găseşti oameni potriviţi”, îşi spunea cu amărăciune. Nu de talia sa, ar fi fost prea pretenţios şi nici nu i-ar fi convenit, dar, oricum, nu lepre care se dezumflau la prima greutate. Fusese bucuros când îi ieşise Grig în cale. Bun şofer şi fără niciun pic de imaginaţie. Dacă-l plăteai cât cerea şi-i spuneai să intre cu maşina în braseria Lido, o făcea fără să întrebe pentru ce. Bineînţeles că nimeni nu-i ceruse asta. De aceea Grig îşi avea şi acum permisul de conducere. Prindea bine.

Lică se întoarse mai repede decât credea Nestor. Restaurantul, destul de elegant cu pluşul stacojiu, de pe podea şi scaunele roşii şi verzi care scoteau în evidenţă albeaţa feţelor de masă, era gol. Nu mâncase, se mulţumise să mestece un pateu şi să bea un vermut fără sifon. Fumase doar o ţigară.

Intrat în camera impersonală a hotelului, îşi scoase iar haina şi muta pistolul în buzunarul pantalonilor. Se simţea plin de nervi ca un muşuroi de furnici. Lungit pe pat îşi ritma un timp piciorul. Petru Nestor, Pet, cum îi spuneau cunoscuţii, se potolise. Nu mai făcea naveta de la masă la fereastră. Avea însă buza de jos lăsată şi capul, mai mare decât cereau proporţiile corpului, se bălăbănea, dându-i

un aer blazat.

— Mă porţi de trei zile. Îmi spui sau nu-mi spui despre ce e vorba?

Pet împrăştie cărţile, apoi le strânse pachet.

— N-am să reper de zece ori, făcu îndârjit. Peste câteva minute şi ei vor fi aici. O să aflaţi cu toţii împreună.

— Grig e şoferul, nu?

— Ştii altul mai bun?

— Grig îmi place. Dar… e trecut de opt. De ce nu mai vin?

— Ce sunt eu, Mafalda? rânji Pet.

„Cât poate fi ticălosul ăsta de exasperant! gândi Lică. Cine se crede, cine-i el?”

Într-adevăr, cine era? Petru Nestor… îl cunoştea de doi ani şi cât era el, Lică, de

trăsnit, mărturisea că Pet îl întrece. Avea, când era nevoie, o siguranţă rece, o stăpânire de sine care te încovoia, autoritate şi prestanţă de necontestat, el, stârpitura aceasta. Nimeni nu îndrăznise, nici nu se gândise măcar, să-i spună „şchiopul”. N-a folosit violenţa decât o dată, dar atunci atât de rapid, oportun şi total, încât însăşi victima supremaţiei sale, cu faţa scăldată în sânge şi dinţii rupţi, şi-a înghiţit sângele şi ruşinea fără să riposteze. L-au primit şef, poate, pentru că nu se asemănau. O simţea mai cu seamă Pet şi, deşi în unele cazuri această deosebire îi dădea autoritate şi avantaje, o simţea, totuşi, ca o lipsă. Era conştient că nu poate să placă nimănui şi se retrăgea în sine, în sarcasm, într-un limbaj de un rafinament care masca dispreţul şi în

operaţiuni intelectuale de construire a unor delicte comise în împrejurări imposibil de detectat. Cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea singur în garsoniera situată într-un bloc aproape central. Nu gonea pe nimeni, dar nimeni nu-l vizita prea des. Convoca prin telefon sau emisari, şi cel convocat venea. Lică nu cunoştea niciun caz în care cel convocat să refuze. Chiar dacă – de mult se ştia asta – convocarea nu însemna în mod cert o angajare.

— De ce am venit aici?

— Ca să ne petrecem liniştiţi ultimele zile de vacanţă.

Lică înjură printre dinţi. Încercă altceva.

— E vorba de un milion, nu?

— Nu sunt absolut sigur…

— Dar… tu ai spus-o, Pet.

— E vorba de chenzina unei mii de angajaţi, muncitori, tehnicieni şi ingineri. Cred că cifra, deşi aproximativă, e exactă. Dar începi să mă plictiseşti, domnul meu!

Lică se aşează mai bine în fotoliu, mormăind, apoi se feri să mai întrebe. Până nu vor sosi Leo şi Grig…

Se auziră bătăi în uşă. Pet se ridică;

— Iată-i. Vin la ţanc şi totul va merge ca pe roate, ascultă ce-ţi spun şi lasă mutra asta de înmormântare.

Lică deschise uşa. Individul care bătuse nu era nici Leo şi nici Grig. Era un bărbat slăbănog cu mustaţa deasă, deşi cu un început de chelie. Îmbrăcămintea îi era veche şi uzată, pantofii aproape fără tocuri. Lică voi să-i închidă uşa în nas.

— Mă numesc Macarie, spuse necunoscutul. Îl caut pe tovarăşul Petru Nestor.

— Şterge-o! răcni furios Lică.

— Dar…

— Aha, tu eşti, Macarie? Lasă-l Lică. E omul nostru.

— Ce spui?

— Ai să înţelegi când vor fi aici Leo şi cu Grig.

După cât se vedea din înfăţişarea sa, Macarie nu prea era liniştit. Primirea lui Lică făcuse să-l treacă năduşelile. Apoi Pet, după ce intervenise pentru a fi primit, nu-i mai dădea atenţie. Nici măcar nu-l invitase să ia loc.

Până atunci, pentru Macarie, afacerea pe care o puneau la cale era o abstracţiune,

ceva care îi va aduce câteva miare. Câte? Nici asta nu ştia sigur. Acum însă, îşi dădu seama dintr-odată că era vorba de o treabă mult mai complicată. S-ar putea ca cineva... unul, sau mai mulţi, să nu mai vadă lumina soarelui.

— Ştii învoiala noastră, zise Pet, până după, nu mă cunoşti şi nu te cunosc.

— Dar, tovarăşe...

— Spune ce ai de spus şi şterge-o...

— M-am gândit...

— Aha, te-ai gândit! Ţi-am spus şi ţi-o repet: în afacerea asta numai unul are dreptul să gândească şi acela sunt eu!

— Am nevoie de bani...

— Da?! Şi eu. Pentru ce crezi că m-am vârât în ciorba asta?

— Acum... numaidecât... vreau să-mi

dai…

Pet nici nu-l privea măcar. Se trase iar în faţa mesei şi aşează cărţile pentru pasienţă. Scoase una şi o întoarse.

— Începi să te lăcomeşti, după câte văd.

Macarie nu mai găsi alte argumente şi, cu încăpăţânare, îl repetă pe cel dinainte:

— Am nevoie de bani.

Pet mai întoarse o carte.

— Ţi-e teamă că am să te înşel?

— Nu, nu! strigă Macarie, dar…

Lică şi Pet îl priveau ca pe un gândac întors pe spate, care-şi agită, disperat şi zadarnic, picioarele.

— Ascultă, tovarăşe Petru, iată, o să mă luaţi drept ostatic, nu? Şi apoi îmi daţi drumul. Unde? În câmp, pe şosea, cu banii

în buzunar. Ce fac cu ei? Cum îi ascund? îi îngrop în pământ? Şi dacă n-am timp şi sunt găsit cu câteva mii de lei asupra mea? Te-ai gândit la asta?

Pet nu se gândise, nu-l interesa. Trebuia să recunoască, însă, ca Macarie avea dreptate... Eliberat cu banii în buzunar, devenea o pradă uşoară pentru miliţie. Va vorbi, îi va descrie... da, dacă va mai putea vorbi.

Ar fi putut să-i dea banii acum. Îi avea, însă... ar fi fost bani zvârliţi. Chiar dacă miliţia n-ar fi avut nici cea mai mică bănuiala, şi nu se putea să aibă, tot l-ar fi hărţuit, l-ar fi supus focurilor încrucişate ale întrebărilor. Cât putea să reziste zdreanţa asta?

Îl privi, simţind că furia i se ridică în

piept. Se stăpâni. Avea nevoie de Macarie.

— Asta e. Îţi dau banii acum, şi uşa nu se deschide, iar pe noi ne aşteaptă toată miliţia din târgul acesta. Deşteptule!

Strigătul nu fu destul de convingător. Nu se gândise la asta mai înainte, dar acum, când i se deschiseseră ochii…

— Jumate acum şi jumate mâine!

— Şterge-o şi nu mă mai plictisi, răspunse Pet, răsucindu-se cu faţa spre el. Macarie îi întâlni ochii şi înghiţi în sec.

— Bine… spuse, dar nu uitaţi că fără mine nu puteţi face nimic.

— Asta am visat-o azi-noapte. Eram în faţa unei gropi proaspete şi fără cruce…

Lică hohoti, Macarie îşi îndesă cascheta, şovăi o clipă, apoi ieşi.

— Crezi că o să mai meargă?

— Sunt sigur, răspunse Pet, ridicându-şi piciorul beteag pe marginea mesei.

Macarie coborî, trecu strada şi pătrunse în primul bufet. Ceru o sută de rachiu alb şi îl bău dintr-o răsuflare. Ceru alta şi trecu la masă. Primul pahar îl încălzi şi-l linişti. Al doilea, pe care-l sorbi pe îndelete, îl melancoliză.

…Soţie cicălitoare… copii… cel mai mic bolnav, cel mai mare nu-l ascultă, nu-l mai cunoaşte, nu-l ajută… L-a crescut, numai el ştie cum, l-a îmbrăcat şi l-a dat la şcoală… Are meserie bună: asistent tehnic la stomatologie – domnul doctor dentist – cum îi place să i se spună.

Sorbi iar: ce-o fi cu tinerii ăştia? nu-i mai înţelege! Adică… el… cum a fost? Când a scăpat la leafă… gata, nu şi-a mai

cunoscut mama!

Aburii alcoolului îi aduseră în faţă chipul înceţoşat al bătrânei, slabă, zbârcită şi înfăşurată în zdrenţe. A plecat, a fugit ca „să-şi trăiască viaţa”, cum spunea el atunci şi a lăsat-o în bordeiul din târgul de la margine de ţară, unde se născuse. A intrat la meşteri, apoi la fabrică. După un timp nici nu i-a mai scris. Şi cum bătrâna, ajunsă la mila vecinilor, îl implora întruna, cerându-i bani, s-a mutat şi nu i-a mai trimis adresa. A aflat apoi, târziu, că a murit şi a fost îngropată cu talgerul. Aşa o să ajungă şi el… dacă o mai ajunge.

O clipă îşi reveni: cine se credea banditul ăla? Dacă el, da, dacă el nu deschide, s-a zis! Ridica fruntea şi bătu cu pumnul în masă. Mai ceru o sută.

Dacă el... da, dacă el... dacă el nu deschide...

Ar fi prudent să nu mai bea. Ceruse însă rachiul, şi-l plăti. De multă vreme Macarie nu-şi mai putea permite să arunce ceea ce plătise. Bău. Se ridică apoi şovăielnic şi plecă.

2

— Aţi putea să-mi lămuriţi un lucru? întrebă căpitanul de miliţie Cara Mihai pe superiorul său, maiorul Luca.

— Spune, consimţi acesta, aşezat comod în spatele mesei masive din biroul său, destul de încăpător şi bine aerisit, Nici

căpitanul nu avea o atitudine oficială. În afara uniformei, nimic nu evoca un altfel de raport decât de prietenie între cei doi bărbaţi. Maiorul era mai vârstnic, dar poate activitatea, poate preocupările sportive, îl menţinuseră în formă. Ochii licăreau câteodată batjocoritor, alteori se voalau blazat. Acum fuma şi privea strada. De la orizontală, oamenii care trec apar normali.

— De ce miliţiei orăşelului nostru, cu cele câteva zeci de mii de locuitori ai săi, i s-au atribuit maşini de cel mai nou tip şi de mare viteză?

— Te incomodează?

— Mă întreb, doar. Nu le găsesc motivarea şi asta, sincer să fiu, mă sâcâie.

— Acum cincisprezece ani am fost numit şeful miliţiei locale. Eram locotenent.

Orăşelul avea, poate, cu patru sau cinci mii de locuitori mai puţin. Miliţia avea, ca singură maşină, un Willys vechi. Începuse construirea combinatului, singura mare întreprindere din localitate. Aveam… şi nu prea, de lucru. Vegetam şi mă plictiseam. Nu în clădirea asta, în cea veche…

— De ce toată această introducere?

— Amănuntul îţi oferă şaizeci la sută din reuşită, căpitane!

Şi-i înflori un zâmbet uşor sarcastic. Cara Mihai înlătură cu un gest din mină replica.

— … Poate că, în străfundul fiinţei mele am ceva din intuiţia unui posibil delincvent. De altfel, ar trebui să discuţi cu directorul liceului. Dânsul nu consideră sociabilitatea ca o calitate obţinută prin educaţie, ci ca

rezultatul unei anumite mutaţii înăuntrul speciei noastre, mutaţie necesara şi precumpănitoare…

— Să zicem.

Căpitanul îşi descheie vestonul. Pusese o întrebare simplă, cerea un răspuns simplu. Maiorul se amuza.

— Nu-i nevoie să pricepi. E de ajuns să ştii că omul e social prin necesitate şi asociabil – delincvent, dacă vrei – prin existenţă. Mai mult, ambele însuşiri, opuse comportamental, liniare în esenţă, nu sunt specifice omului. Ele se întâlnesc, atât pe scara vegetală, cât şi pe cea animală, ori de câte ori necesitatea stăruie în şirul câtorva milioane de ani…

Zâmbetul maiorului se transformă în început de hohot.

— Citez pe directorul liceului, explică.

— Nu e mai bine…

— Nu. L-am ascultat de atâtea ori, incit l-am învăţat pe dinafară, doar suntem buni prieteni.

— Am impresia că teoria asta, în ceea ce ne priveşte, e cam periculoasă…

— Numai impresia, căpitane. Dar… înseamnă că, cevaceva, tot ai priceput. Nu îndeajuns, însă nu de asta ne ocupăm acum. Dacă te interesează…

— Nu mă interesează!

— Foarte prost. Nu numai o stare de fapte, dar nici măcar o teorie n-o poţi combate, dacă n-o cunoşti. Nu uita: a şti înseamnă a putea.

Căpitanul ridică braţele.

— Mă predau. Organizaţi când vreţi o

întâlnire cu directorul liceului. Dar, până atunci, răspundeţi-mi, vă rog, la întrebarea pusă.

Unul din dictafoanele de pe birou bâzâi discret. Maiorul apăsă butonul.

— Da, spune, eu sunt.

— Aici maşina nr. 3, se auzi. Sunt în centru, în faţa cinematografului „Studio”. Un grup de derbedei se distrează, scuipând pe la spate hainele trecătorilor mai în vârstă. Să-i identificăm şi să-i oprim? câţiva tineri din faţa cinematografului îi acoperă. Terminat. Trec pe recepţie.

— Imediat acţionaţi. Terminat.

3

— Activitatea stimatului coleg e cel puţin… susceptibilă de a fi periculoasă, se pronunţă profesorul Măzăreanu. Nu trebuie să uităm că cele mai inumane atitudini, orori aproape de neînchipuit, înfăptuite de fascism, au început prin experienţe aparent nevinovate şi chiar imperios necesare, exercitate asupra fiinţei sau grupurilor de fiinţe umane. A folosi în clase paralele de aceeaşi vârstă metode variate de instruire şi educare, cu scopul de a găsi metoda cea mai potrivită şi eficientă, e inadmisibil!

— Nu sunt de acord, protestă profesoara Marinca. Metoda martorilor sau a grupelor martore e folosită pe scară, largă în ştiinţele zootehnice. De ce n-ar fi folosită şi în pedagogie?

— Pentru că acreditează ideea că experienţa pe om poate îi admisă.

— Şi de ce n-ar fi admisă?

— Deoarece omul este singura fiinţă raţională, interveni profesorul Demostene. Aşa fiind, omul îşi foloseşte raţiunea spre a protesta formal, bineînţeles, asupra tendinţei unora, de a-l transforma în obiect de experienţă. De altfel, nici cobaiul n-ar admite ca un alt cobai să-l supună experienţelor. Nu conferă acest drept decât omului, animal superior lui.

— Socotesc neavenit protestul colegei. De altfel… pentru a o linişti, ţin să spun ca experienţa n-a ţinut decât o treime de semestru.

— Ce legătură au experienţele dumneavoastră pedagogice cu cazul care ne

interesează? căută să se informeze directorul liceului.

Maiorul Luca, nimerit, nu pentru prima oară, în mijlocul unei discuţii de genul acesta, zâmbea. El ştia că directorul era de acord cu atitudinea şi teoriile profesorului Alistar. Dacă acum afecta nedumerirea, era tocmai pentru a-i permite acestuia să le prezinte încă o dată.

— Are, răspunse acesta. Nu vă prezint aşa-numitele experienţe făcute. E de ajuns să ştiţi că metodele şi procedeele pentru care am optat au fost aplicate la patru clase paralele. Concluziile la care am ajuns…

— Da, concluziile, ceru directorul.

— Ei bine, nu sunt liniştitoare, cel puţin dintr-un punct de vedere. Dacă, într-adevăr, cunoştinţele se pot fixa fără limitare de

temperament, timp şi greutate de asimilare, deci dacă instrucţia este posibilă şi numai deficienţele noastre, ale consiliului profesoral, o restrâng şi o fac iluzorie în cea mai mare parte din cazuri, educaţia, adică deprinderea unui comportament conform cu normele de viaţă stabilite într-un anumit moment social, nu are întotdeauna şanse de reuşită în cadrul actului organizării învăţământului. Altfel spus, putem garanta eficienţa muncii profesionale a unui specialist format de noi, dar nu şi folosirea în conformitate cu legea, morala, normele în vigoare, a acestei munci. Iată deci că am ajuns la cazul care ne preocupă. Nu mă mira ca huliganii identificaţi de miliţie sunt elevi din ultima clasa a liceului şi, încă, dintre cei mai buni la învăţătură.

— Să scuipi pe hainele unor oameni în vârstă e un act scârbos şi inutil…

— Nu, nu e nici scârbos, nici inutil. Pentru niciun animal propria sa secreţie nu e scârboasă. Pentru foarte multe e un mijloc de atac sau de apărare. Iar inutil… Această ieşire ara un scop, mai mult sau mai puţin conştient. E o atitudine de revoltă, de bravada, de descătuşare. Colegul a spus bine: „să scuipi pe hainele unor oameni în vârstă”. Pentru huliganii noştri vârstă constituie o calitate care lor le lipseşte şi care le limitează personalitatea. O depreciază, deci. Să ne înţelegem; nu o dispreţuiesc, O DEPRECIAZĂ.

— Intrăm în considerente filosofice…

— Aţi observat bine, huliganii n-au scuipat niciun copil.

— Dar au scuipat două fete de aceeaşi vârstă cu ei.

— Acest fapt vine în sprijinul afirmaţiei mele. Pentru aceşti adolescenţi atracţia sexuală este paralizantă chiar într-o mai mare măsură decât vârstă.

— Ce vreţi, stimate coleg? Să-i felicităm?

— Nu, dar trebuie să căutăm şi să găsim pedeapsa într-adevăr educativă.

— Ce spune tovarăşul maior?

Luca zâmbi propriei sale perspicacităţi. Prevăzuse cu directorul va ajunge la această întrebare.

— N-am nici căderea, nici dreptul să mă amestec în atribuţiile dumneavoastră, rosti tărăgănat. Ţin însă să vă atrag atenţia că, oricare ar fi explicaţiile mai mult sau

mai puţin corecte, zâmbi iar, observând încruntarea de contrarietate a profesorului Alistar, huliganismul se pedepseşte aspru.

Se făcu tăcere. Mulţumit, maiorul continuă:

— De aceea, cred că e bine să le acordăm o şansă. Un fel de aplicare a legii Beranger…

— O pedeapsă aspra, cu suspendarea ei până la comiterea unui nou act delictuos, crezu de cuviinţă să lămurească cineva.

— Exact. În cazul acesta, însă, noi vă predăm băieţii…

— Înţeleg, consimţi directorul.

— Sunteţi mărinimos, tovarăşe maior! se însufleţi dirigintele clasei.

Ofiţerul de miliţie ceru voie să aprindă o ţigară.

— Vedeţi dumneavoastră, elevii şi chiar absolvenţii liceului nu-mi prea dau mare bătaie de cap.

— Să considerăm această declaraţie ca un compliment? întreba directorul.

— Nu prea… Sunt de acord cu multe dintre aparentele paradoxuri ale profesorului Alistar.

— Admiteţi deci că noi instruirii, nu educăm.

— Adevărul e cam la mijloc. Altceva vreau să spun. Dar asta… altă dată.

Consiliul rămase descumpănit şi oarecum indignat. Din fericire, maiorul de miliţie îşi câştigase de mult o oarecare faimă de originalitate.

— Suntem înţeleşi. Nu sunt mărinimos, acordăm doar o şansă…

Îşi luă rămas bun. Afară îl aştepta una dintre cele patru maşini ale miliţiei.

4

Încă o dată se auziră bătăi uşoare, dar distincte, în uşă.

— E Grig, strigă Pet, lăsând cărţile. E Grig, deschide-i. Lică se repezi şi în uşa deschisă se ivi o fată blondă şi bine făcută. Lică uită să închidă gura. Fata intră şi-i privi fără să clipească.

— Bonjur, spuse. Puteţi să vă aşezaţi. Nu sunt formalista. Lică se înecă, Pet îşi strânse pumnii.

— Cine?… începu dar nu termină. Leo îşi făcu intrarea.

— Salutare fraţilor! Bine v-am găsit!

Voinic, subţire fără să fie slab, Leo era un tânăr frumos, blond şi el şi bine

îmbrăcat.

— Doamne, urlă Pet, cine-i femeiuşca?

Blonda îşi miji ochii fulgerându-l şi făcu un pas. Leo trecu repede între dânşii.

— Am uitat că nu vă cunoaşteţi. Pupi, el e şeful, Pet, iar alături, cel mai bun duşman al meu, Lică Ştirbu.

— Da?!... continuă Pet, şi... ce naiba caută Pupi aici?

— Haide, Pet, nu fi caraghios. Ştii cât sunt de inconfortabile paturile în provincie!

— Eşti nebun! urlă Pet. Rânji unui gând, dar se menţinu: Zvârle-ţi pipiţa afară!

Pupi izbucni:

— Stârpitură! Şchiopule!

Pet nici nu se mai uită la ea.

— Gata! spuse. Avem treabă şi eu comand. Înţeles?

Leo şovăi, apoi plecă privirile. Pupi îl privi lung.

— Aşa?!

Nimeni nu mişcă.

— Bine… Bonjour l'amour de ma vie! şi se îndreptă spre uşă.

— Pet, mormăi rugător Leo. Las-o să rămâie. N-o luăm cu noi.

— Doar să mă roage în genunchi! izbucni Pupi.

— Zău? rânji Pet.

— Du-te dracului!

Lică începu să râdă. Pet râse şi el.

— Treaba voastră, spuse, dar eu mă mut. Trec dincolo, la „Decebal". Veniţi după un ceas, fără damă!

Începu să-şi strângă cărţile de joc. Pupi nu-l mai privi. Se aşeză într-un fotoliu şi-şi

aprinse o ţigară.

— Sau… mai bine, să vină pipiţa fără voi, rânji Pet, părăsind odaia.

5

— Mult de lucru? întrebă maiorul intrând în camera ofiţerului de serviciu. Căpitanul, aşezat în faţa unui birou cu rulotă, ţinea receptorul şi asculta cu o faţă încordată.

— Prostii. Beţivi scandalagii. Doi plâng la „Central”, unul a aruncat paharul în oglindă la „Mioriţa” sub motiv că nu vrea să se mai vadă, trei şi-au uitat adresa şi unul încearcă să se arunce în mijlocul străzii, susţinând că vrea să se înece. Am dat ordin maşinii nr. 1 să-l ridice şi să-l ducă pe malul Râului Repede.

— Eşti în stare! râse maiorul.

— Tot nu m-aţi lămurit de ce ne mai

trebuie încă multă asemenea aparatură modernă şi complicată într-un orăşel adormit ca ăsta şi mai ales maşina cu echipamentul criminalistic, mormăi căscând locotenentul. Iertaţi-mă, adăugă apoi politicos, n-am dormit toată noaptea.

— Du-te şi te culcă.

— Lămuriţi-mă mai întâi. Altfel n-am să pot adormi.

— Am încercat data trecută. Ne au întrerupt…

— Au întrerupt dizertaţia, nu explicaţia. Dacă începeţi iarăşi…

— Ce vrei, prietene, îmi plac digresiunile. Pe scurt…

— Da, da!

— … ascultă. Ţi-am spus că prin… naiba ştie, iar o iau razna! La începutul carierei…

— Cred că n-aveţi să-mi spuneţi ca cei mai buni câini de pază sunt corciturile lup.

— De fapt... asta voiam să-ţi spun. S-o lăsăm însă. Aveam nevoie de anticipaţie şi, cum în apropierea oraşului începuse construirea actualului combinat industrial, îmi treceam timpul şi mă distram imaginându-mi tot felul de lovituri asupra casieriei combinatului, care ele care mai subtilă şi mai bine pregătită. Le studiam din punctul de vedere al realizării şi posibilităţilor de reuşită. Foarte repede am observat că marea greutate nu constă în a pătrunde şi a prăda, ci în a fugi cu prada. Aşa că...

— Aha!

— Începi să înţelegi, nu? Către sfârşitul anului combinatul era gata să intre în

funcţiune. Am fost chemat la Bucureşti. Mi s-a arătat situaţia: peste o mie de salariaţi, chenzine de plată de peste un milion de lei. Mi s-a cerut să indic măsurile de siguranţă pe care înţelegeam să le iau. Le-am indicat trei. A treia propunere, susţinută cu schiţe cartografice, a fost înzestrarea miliţiei noastre cu patru maşini de cel mai nou tip, de mare viteză şi capacitate. O dată alarma dată, toate cele patru puncte de baraj puteau fi atinse cu cel puţin câteva minute înainte de trecerea bandiţilor După schiţele şi calculele mele, cu până la cinci minute. Soluţia a plăcut şi a fost acceptată. M-am întors aici locotenent major şi peste o săptămână am avut maşinile. Au trecut cincisprezece ani. Nu s-a încercat nicio lovitură. Dar eu aştept. Maşinile ne sunt

schimbate din doi în doi ani. Dar cealaltă maşinii cu echipament criminalistic nu vine. Eşti mulţumit?... Du-te şi te culcă.

Locotenentul cască. Telefonul zbârnâi. Îl ridică înainte de a trece dincolo, în birou.

— Alo?... Pe dracu'! Nu mai spune prostii. Trimite-i încoace.

Puse receptorul în furca.

— Încă o problemă pentru subtilitatea dumneavoastră. Toţi cei şapte beţivani sunt de profesiune contabili!

— Şi ce, n-ai mai văzut contabili beţi?

— Ba da, dar şapte dintr-odată!... Dacă ar fi fost toţi în acelaşi local, aş fi admis, poate au avut o consfătuire.

Maiorul începu să râdă.

— Frumoasa consfătuire. Du-te. Lămuresc eu.

— Credeţi că mai pot dormi? Acum am altă problemă de rezolvat.

— Treci în biroul meu. Întinde-te pe canapea.

— Mulţumesc. Dar, mă sculaţi când îi aduc... nu?

— Fii fără nicio grijă, zâmbi maiorul.

6

Nu trecuse niciun ceas. Lungit pe pat, Pet îşi privea vârful diform al pantofului, când se auziră bătăi în uşă.

— Intră, strigă, fără să-şi schimbe poziţia.

Băiatul din holul hotelului pătrunse în cameră aducând o cafetieră şi două ceşti. După el, Pupi.

Se schimbase. Înlocuise taiorul de voiaj cu o rochiţă de mătase, sub care i se ghiceau formele rotunde.

Pet şuieră uşor şi admirativ.

— M-am gândit că vrei să bei o cafea.

— Da, mormăi Pet şi se ridică, rezemându-se de spetează.

Pupi se întoarse către măsuţa groasă, de forma unei ciuperci, pe care băiatul aşezase cafetiera şi ceşcuţele. Pet o privi vag, fără să o vadă la început – de când se despărţise de Eva femeile nu mai formau o preocupare pentru dânsul – apoi i se deşteptă interesul. Ca întotdeauna, fetele acţionau ca un ceas deşteptător asupra simţurilor sale. Mai cu seamă că în atitudinea ei era ceva nelămurit. Pet nu izbutea să o claseze. O femeie care se poartă ca o cocotă, se trădează când încearcă să pară altceva, dar atitudinea fetei era naturală.

Pet uită pentru moment antipatia surdă pe care o purta oricărei puştance. Formele fetei începură să se impună. Îi privi picioarele lungi şi frumos modelate, simţind

cum gura i se umezeşte. Se stăpâni, încruntându-se şi subţiindu-şi buzele.

— Cine te-a trimis, Leo sau Lică? Sau amândoi?

Fata îi întinse ceaşca, strâmbând din năsucul care ştia ce formă să ia în asemenea împrejurări. Totuşi, Pet observă că buza de jos se lungise puţin, poate a dispreţ, poate a amărăciune.

— Nimeni nu m-ar fi putut trimite, dacă n-aş fi vrut. E captivant să cunoşti un tip ca tine.

— Prostia ca şi geniul nu sunt înscrise pe frunte.

Vocea lui Pet îşi recăpătase accentul. Răguşeala dorinţei dispăruse.

— Tu eşti făcut să fii şef, asta se vede!

Admiraţia fetei părea sinceră. Dar

sinceră păruse şi admiraţia Evei…

Pregătirea intelectuală a lui Pet îi permitea sondaje adânci şi corecte în propriile sale stări psihice, ca şi în ale persoanelor pe care le frecventa sau îl frecventau.

Eva era o superficială intelecto-afectivă, o megalomană şi, mai cu seamă, o nimfomană. Se interesa de titlurile cărţilor recent apărute, le cumpăra chiar, criteriul de selecţie fiind obscuritatea textului şi renumele autorului. Le răsfoia, niciodată nu le termina. Avea predilecţie pentru, paradoxul absurd, dar îndrăgea şi replicile spirituale, uşor de reţinut şi de folosit. Friza cinismul şi blazarea, sâcâiala şi atitudinea morbidă. Atrăgea prin inedit într-o lume de stasuri, până îţi dădeai seama că şi ea este

un şablon. Partea proastă – o urmărise el multe luni – era faptul că, după ce-ţi dădeai seama, era greu să mai revii. Rămâneai prins în lumea ei, lumea unui egoism feroce, de care nu se ştia vinovată, fiindcă era generat de însăşi boala şi neputinţa ci de a fi altfel. Jongla cu mitul şi cu adevărul, transfigurându-le cu seninătate, inconştientă de urmări. Cine şi ce o alcătuise şi o formase? Când ajungeai să-ţi pui această întrebare, erai pierdut. Un amestec de milă, dorinţa de ocrotire, perversitate şi neputinţă te lipea ca picăturile de clei în pânza păienjenişului. Atunci…

— Ei, atunci… ofta Pet şi Pupi îl găsi aproape atrăgător.

— Leo… e şic, nu?

Pet ridică din umeri.

— Băieţii mă interesează numai în măsura în care mă ajută să-mi realizez loviturile. Recunosc, Leo are calităţi… e bun executant.

— Tu eşti ŞEFUL?

— Las-o baltă. Mai bine toarnă cafeaua.

Pupi umplu ceştile.

— Curioase fiinţe şi fetele, şopti ca sorbind încetişor. Sora mea… ei, sora mea…

— Ai o soră?

— Închipuieşte-ţi, am, se alintă Pupi. Am şi părinţi, tată şi mamă. Tata-i slab ca o scobitoare şi bolnăvicios. Stomacul şi nervii… nu ştiu care mai prăpădit. Şi cinstit pe deasupra, închipuieşte-ţi, nu fură. Şi are ocazii cu duiumul. Nu să pună mâna, e revizor contabil, să fure „cinstit”, să închidă

ochii doar!

Pet n-asculta. Nu-l interesau micile potlogării. Urmărea braţul fetei cum se rotunjea spre umăr când ridica ceaşca. Se trase pe pat, se aşează mai bine şi-şi înşuruba privirea în vâlceaua rotunjimilor care se nasc pentru a forma sânii.

— … Da ţi-ai găsit! se necăjea în continuare Pupi. Nu, dumnealui nu închide ochii, nu ia mită. Preferă să bea surogat şi să mănânce crenvurşti cu spanac… când mănâncă. Şi nu fiindcă e principial, întruchiparea virtuţii, nuu… îşi tapează prietenii şi cunoscuţii, acceptă ţigările altora, îi sticlesc ochii când aude de vreo lovitură reuşită, ar fi în stare să îndemne pe alţii, dar el… nu îndrăzneşte, pur şi simplu nu îndrăzneşte. Un prăpădit, asta e! De

aceea când Leo… când Leo mi-a spus…

Se strânse lângă Pet, după ce avusese grijă să pună ceaşca pe măsuţă.

— Te plictisesc? şi în mişcare rochia se ridică.

— Nu, spuse Pet, apropiindu-se.

— Acum am douăzeci şi nouă de ani… Şi cincisprezece ani e timp lung, timp în care nu-ţi aduni numai oboseala, ci şi minte. Minte… repetă amar, nu plictiseală şi dezgust.

Pet ridică privirea.

— Sigur, înţeleg.

— Pe dracu’! Mama m-ar fi măritat la cincisprezece ani, numai să scape de ruşine. Mi-a vorbit vreodată aşa cum ar fi trebuit? Ocări şi palme. Ameninţări şi reproşuri.

— Şi ce-ai fi vrut? rânji Pet.

— Am citit o carte... Paul şi Virginia. Am citit-o acum şi ai să mă crezi nebuna... am plâns. Fac dragoste de zece ani şi nu ştiu ce-i dragostea.

„Târfă sentimentală, o categorisi Pet. Toate sunt târfe... generaliza, dar nu toate sentimentale. Eva... da, Eva nu era sentimentală. Câteodată, dar şi asta rar, se prefăcea. Mai cu seamă la început...”

O cunoscuse la o petrecere plictisitoare şi vulgară. Ţipete, chiote, băutură – încercări serbede şi zadarnice de a li se părea că viaţa e altfel decât şi-au croit-o. Perechi îngrămădite într-o cameră plină de fum. Fumau şi ţineau paharul în mână. Fetele în mini...

Pet se aşezase lângă o roşcată aproape beată. Sperase să fie lăsat în pace, dar

roşcata se trezise imediat ce-l simţise lângă dânsa. Culmea, începuse să vorbească despre literatură. Pet se ridicase, trecând-o primului individ care se ţinea pe picioare.

— Dacă nu tace, închide-i gura! i-a spus. Tipul l-a privit urât.

Pet îşi turna pahar după pahar. Era necesar să-i ajungă din urmă pe ceilalţi sau… să plece. După nenumărate coniacuri, privi pe cei doi. Îi găsi simpatici. Nu mai discutau despre literatură, se lipiseră unul de altul. Ridica din umeri. Nu-l interesa colajul.

Cineva dăduse drumul la magnetofon. Atunci intrase Eva. Era însoţită de un tip înalt, cu părul bogat şi ondulat, dar care nu semăna cu o oaie creaţă.

— Cine i fata? întrebă Pet.

— Nu ştiu, răspunse vecinul. Am să-l întreb.

Rămăsese şi el cu gura căscată, uitând să-şi toarne coniacul pe gât. Îl cunoştea însă pe tipul cu care venise Eva. Se îndreptă cum putu spre acesta şi-i strânse mâna. Pet îşi ajusta cravata. Se apropie.

— Prezintă mă, îi dădu un ghiont vecinului.

Eva îl privi şi-i zâmbi.

— Cred că ne-am mai întâlnit…

Nu era adevărat şi o ştiau amândoi. O minciună banală.

— Nu cred, dar ai acum ocazia. N-o lăsa să-ţi scape.

Tipul se încruntă şi Pet îşi dădu numaidecât seama că nu era prea comod. Se prefăcu ameţit, tipul îl privi dezgustat şi-

l lăsă în pace. Eva trecu spre fundul camerei şi Pet înjura. Atunci se gândi să-i facă figura cu telefonul.

— Cum îl cheamă? îl întreba pe vecinul de adineauri.

— Bobi. Ce-ai cu el?

— E cineva, nu??

— Are bani în toate buzunarele. Dar nu-i varsă uşor.

Îl lăsă şi privi prin odaie.

— Helo! îl strigă roşcovana.

— Unde-i telefonul?

— În hol. Dacă nu merge te dai jos, lângă Alimentara din faţă.

Din fericire, mergea. Făcu numărul şi chemă pe Ştef.

— Ascultă, îi spuse. Laşi să treacă cinci minute şi chemi numărul acesta. Notează.

Întrebi de Bobi. Nu te laşi până nu-l ai pe fir. Când vine, îl lipeşti cu clei, ai înţeles?

— Ce-i spun?

— Treaba ta, şi Pet închise.

Intra în cameră şi exact peste cinci minute se declanşa soneria. Pet se apropie de Eva şi Bobi. O blondă platinata îl strigă pe Bobi, arătându-i holul. Tipul ridică din umeri, dar se duse.

— Mergem?

— Când vrei.

— Atunci, haide. Bobi e ocupat cu telefonul.

Eva îşi răsuci uşor buza de jos într-un zâmbet amuzant. Plecară.

Atunci se gândea numai la mine, zâmbi strâmb Pet. Bine, dar atunci era începutul, şi i-a trecut repede…

Pupi, care-l privea, îl prinse:

— Ce-i, nu-ţi place?

— Nu, nu! protestă Pet cu gândul aiurea.

Fata îşi terminase cafeaua.

— Nu ştiu ce gândeşti. Leo spune că eşti şeful. La început… poate la început asta m-a convins să vin, acum însă…

Bărbatul îşi aprinse o ţigară. O privi mai de aproape, în faţă. O văzu altfel. Iar îşi aminti de Eva şi înjură printre dinţi.

— Acum?

Pupi ridică din umeri.

— Leo e un băiat de treabă. Nu m-ar înţelege. Dacă i-aş spune vreodată ce ţi-am spus ţie, ar râde.

— Ai dreptate, spuse Pet, de data aceasta direct interesat. Leo nu te înţelege.

— Mă întreb dacă aş găsi vreunul care să mă înţeleagă.

— Desigur! Mie, în general, nu-mi plac fetele tocmai pentru că, aşa cum spui, vreau mai mult de la ele. Tu… însă, nu eşti ca celelalte. Când ai intrat pe uşă, mi-am spus: ce dracu’ caută? Dar… dar mi-am schimbat părerea.

Pupi îşi înfipse ochii într-ai lui.

— Nu eşti ca ceilalţi. Băieţii spun că eşti un şef, dar asta nu te împiedică să înţelegi. Poate pentru că şi tu ai suferit destul.

— Oh! Nu prea am avut motive. Sânge rău nu mi-am făcut decât din cauza infirmităţii. Şi din cauza mea, a firii mele. Nu sunt un dur, sunt mai degrabă un dificil, un nemulţumit. Priveşte cum am venit pe

lume. Copil, mi-am urât mama şi tata: ei erau vinovaţi de toate umilinţele şi jocurile mele pierdute. Am urât învăţătorii, apoi profesorii, predicatori mărginiţi. Am urât copiii, schingiuitori sadici, apoi oamenii, pe toţi, laolaltă. I-am împărţit mai târziu în bărbaţi, pe care-i dispreţuiesc, şi în femei… pe care le urăsc!

— Şi pe mine?

Fata surâse, un surâs plin, luminos, care era numai pentru el.

— Tot ce ţi-am spus rămâne între noi. Nimănui nu i-am vorbit astfel.

— Oh! strigă Pupi. Mi s-au făcut o groază de complimente, dar niciunul atât de plăcut.

Ochii lui Pet sclipiră: „N-aş putea s-o uit pe Eva?”

Puse ceaşca pe masă. Ea se ridică în picioare.

— Eşti extraordinară, murmură Pet cu glas răguşit şi-i apucă în mâini coapsele.

— Hei, jos labele!

— Tu ai spus-o, suntem făcuţi să ne înţelegem.

— Şi Leo? întrebă Pupi.

— Nimeni nu te înţelege ca mine.

O trase. Pupi se smulse cu violenţă şi-l lovi în faţă. Îl prinsese pe picior greşit. Se clătină şi ea fu gata să-i vâre degetele în ochi.

— Bruta murdară! Caut un suflet şi el…

Pet îşi şterse sângele care-i picura din nas.

— Am să te ucid! Pleacă!

Fata se îndreptă spre uşă. Puse mâna

pe ceaşcă şi o arunca după dânsa.

— Să nu te mai prind că-ţi rup fusele! „Ce ai, şeri?” i se năzări vocea batjocoritoare a Evei.

— Bestiile dracului! răcni încă o dată.

Aruncă şi a doua ceaşcă în uşa trântită cu putere.

7

Lui Macarie îi trecuse damful alcoolului. Avea picioarele moi, dar mintea limpede. Prea limpede chiar. Simţea dureros în ce viespar s-a înfundat. Se gândi s-o lase baltă… Îi sticleau în faţă ochii răutăcioşi ai lui Petru Nestor şi figura rânjită a lui Lică. Imposibil. Ştia că nu-l lasă ei cu una, cu două. Cel puţin picioarele rupte şi capul crăpat, dacă are norocul să scape. Cunoştea marfa. N-avea ce spune, vinovatul era el şi numai el. Patima şi trăncăneala… văicăritul. Era plin de venin. Amendă… cinci sute de lei pentru că uitase să închidă uşa.

Avusese meserie bună la înfiinţarea combinatului. O pierduse. Degetele de la

mâna dreaptă prinse la strung. Era băut... ar fi putut să-l arunce. Îl păstraseră şi-i dăduseră un post de încredere şi fără bătaie de cap: paznic la casierie.

Cinci ani de când îşi face slujba, numai că... leafa e fixă şi dacă ţi se mai usucă şi gâtul, atunci... Şi el are copii şi nevastă. Acum... copil bolnav şi nevastă arţăgoasă.

Totuşi... dracul îl pusese să nu tacă din gură? Intrase în bodegă amărât şi pus pe băut. Pus pe băut şi... fără bani. Străinul acela, acum ştia cine-i, Petru Nestor, l-a ascultat şi i-a turnat. Atunci credea că o face aşa, din compătimire şi puţin din curiozitate. Ori de câte ori se aduc salariile, cu duba, bineînţeles, el intră în casierie şi primul lucru care trebuie să-l facă, înainte de a pătrunde paznicii înarmaţi care aduc

sacii cu bani, e să încuie cu cheia uşa care dă în sala plăţilor. Uşa aceea trebuie să stea încuiată până când sacii sunt predaţi, controlaţi şi luaţi în primire de casier. Şi... iată că a uitat. A intrat, s-a îndreptat spre ea s-o încuie, când s-a auzit strigat. Paznicii au tras duba şi nu s-ar fi întâmplat nimic, dacă ceasul rău n-ar fi adus tocmai atunci în sala de plăţi pe maistrul de la uzină. A apăsat clanţa, a împins uşa, şi, gata pozna! Pân să numeri la trei, paznicii au şi scos armele. Noroc că n-au tras. Doamne, Doamne, ce-a mai păţit el însă!... Scărmăneala, ca scărmăneala, dar cele cinci sute!...

— Şi... dacă un om, pe care-l ştim amândoi, mai lasă o dată uşa deschisă... şi un altul, pe care-l ştiu numai eu, intră cu pocnitoarea gata... ce crezi că se întâmplă?

a întrebat Petru Nestor.

El, Macarie a ridicat din umeri.

— Nu acum, a adăugat celălalt, peste câteva luni, să nu fie nicio bănuială. Crezi că paznicii şi-ar scoate artileria?! Aşi! Ce-s nebuni? Ar face pe ei, asta ar face! Şi omul acela ar strânge frumuşel sacii, ar ieşi şi, gata! Iar omul celălalt, cel cu uşa, pe care-l ştim amândoi, s-ar trezi cu câteva zeci de miare. O pleaşcă, ce zici?

Se împiedică şi înjură printre dinţi. Atunci el n-a zis nimic, în schimb celălalt…

— La urma urmelor, ce? O uşă uitată şi atât. Nu se poate întâmpla? Ba se poate, nu s-a mai întâmplat şi ai luat cinci sute de lei amendă?… Afurisita aceea de amendă, ea l-a convins. Şi-apoi… pierde cineva ceva? a continuat celălalt. Banii statului, o

învârtitură de manivelă şi curg alţii. O să se întârzie o zi-două cu primirea salariilor… mare pagubă!

Vorbele de atunci ale lui Petru Nestor l-au convins, şi parcă-l conving iar. Nu i-a dat nimic. Sigur că nu. De ce să-i dea? Atunci i-a plătit băutura şi cele cinci sute. A spus c-o să-i facă semn… şi i-a făcut. În curând… o să aibă o avere…

Picioarele deveniră sigure. Mâine se va întoarce la el, dar nu va mai cere bani.

8

Pet îşi opri sângele şi zvârli furios batista. Îşi reveni repede. O ridică şi o vârî în buzunar. Auzi un ciocănit în uşă.

Intră Leo, încurcat şi puţintel speriat.

— Eu am trimis o!

— Dobitocule!

— Am plesnit-o, Per, ascultă-mă, am plesnit-o! Să se înveţe minte, boarfa…

— Tu eşti o rimă. Să nu mai dai în ea, că te ating!

Leo schiţă un fel de strâmbătură.

— Aşa?

Pet tăcu şi-şi începu pasienţa.

…Cheltuise o avere cu Eva. Rochii, pantofi, blănuri, bijuterii… I-a refuzat o

pereche de ciorapi. Nu-i plăceau, erau violeţi. Seara n-a mai găsit-o. De-abia peste o săptămână a dat peste ea, într-o bombă, cu un tip şi cu ciorapii violeţi.

Gemu şi zvârli cărţile. Leo tresări.

— A sosit Grig, anunţă el repede.

Pet se învioră.

— Rămâneţi acolo. Mâine, la patru, sunt la voi… Poţi să-ţi păstrezi muierea.

— O primeşti? exclamă Leo surprins, bucuros şi neîncrezător.

— Dacă ai adus-o, ce mai pot face? N-am s-o las aici, să ciripească. Apoi i-am găsit o treabă, o va şti la timpul potrivit. Şi acum, pleacă. Trebuie să mă odihnesc.

9

— Ce-o fi vrând să spună maiorul, afirmând că absolvenţii liceului nostru nu-i dau prea multă bătaie de cap? se întrebă profesorul Măzăreanu, în drum spre casă.

Dacă ar fi cunoscut palmaresul şcolar al celui ce se înscrisese în registrul hotelului cu numele de Petru Nestor şi încă nu ar fi înţeles mare lucru. Ar fi trebuit să cunoască nu numai cine era atunci Petru Nestor ci şi ce devenise apoi. Să analizeze împrejurări, să facă asociaţii, să înţeleagă impulsuri, să admire realizări, să cunoască prăbuşiri, să urmeze meandrele schimonosirii unei personalităţi în formare. Şi încă, nici atunci, chiar dacă ar fi înţeles,

nu ar fi generalizat. L-ar fi acuzat pe maior de exagerare, fără să ţină seama că însăşi meseria sa de apărător al intereselor societăţii îl obliga pe acesta să exagereze şi să fie suspicios.

Adolescentul acela era şi spaima şi mândria profesorilor – De o inteligenţă sclipitoare, spunea profesorul de fizică.

Sclipitoare, dar neobrăzată, adăugau cei mai mulţi.

Colegii nu-l iubeau şi el se dispensa de afecţiunea lor. Verva sa muşcătoare, caracterizările succinte şi tăioase, analiza necruţătoare a intenţiilor goleau băncile dimprejurul său şi-l făceau cel mai temut scrimeur verbal. Nu cruţa pe nimeni, nici pe sine.

— Prefer să pierd un prieten, decât să

ascund adevărul, parafraza.

Ascundea totuşi adevărul, îl ascundea în ceea ce-l privea pe sine. Nu spunea nimănui că e un invalid. Nu fizic, sufleteşte. A nu spune nu înseamnă numai a spune jumătate din adevăr, ci şi a minţi pe jumătate, sau, poate, mai mult.

— Un arc de oţel pur, spunea câteodată profesorul de psihologie. Se îndoaie, dar nu cedează.

— Riscă să se caseze, izbucneau alţii.

Într-adevăr, risca. Dar riscul era marea sa pasiune. Îl provoca. Pentru un cuvânt sau un gest, intra ferm în arena bătăilor şcolare. Îmbrâncit, lovit, trântit de forţa unor colegi mult mai puternici, nu ceda. Atunci ochii căpătau fixitate de halucinat şi nu lua în seamă loviturile primite. Cădea şi se ridica,

înaintând către adversar.

— Cere iertare, cere iertare! bâiguiau buzele strânse, livide, crăpate de lovituri, învineţite.

Sângele se scurgea din nas sau din gingia plesnită, dar ridica fruntea, îşi înfrâna tremurul picioarelor şi înainta. Trântit, buşit de trei, de patru, de şapte ori, tot de atâtea ori găsea forţa necesară spre a părăsi pământul şi a arăta adversarului faţa tumefiată, ochii ficşi în nebunia voinţei. Nu rezista nimeni, nici chiar bătăuşii înrăiţi. „Iartă-mă”, mormăiau unii iar alţii fugeau, lăsându-l stăpân pe câmpul de luptă. Începu să fie temut, căpătă ascendenţă. Şi-o folosea, nu ştia de ce, şi-i era indiferent cum. Poate, fiindcă acasă de-abia era tolerat, acolo, în lumea celor de-o seamă cu

el, nu tolera nimic, încă nu avea experienţa răului, dar îl presimţea. Citea mult, eclectic, fără alegere. Avea totuşi autori preferaţi, mai cu seamă Poe, Dostoievski şi Balzac. Era rece, calculat şi analitic. Aparent era un şcolar obişnuit. Frunzărind pe Paulsen, râdea de elucubraţiile şi sofismele idealiste. Materialismul său, neînchegat, pueril şi instinctiv, era însă feroce. Un sâmbure de egoism înconjurat de baia prielnică a inevitabilelor imperfecţiuni sociale. Nu explica mediul, îl considera fatal şi necesar. Cădea astfel într-un idealism suiş generis. Îl interesau puţin principiile, indiferent de ce culoare, nefiind pentru dânsul decât motivaţii ale propriilor sale acte. Şi pe acestea nu le cântărea decât dintr-un singur punct de vedere, al realizării şi reuşitei.

Dacă l-ar fi cunoscut, profesorul Măzăreanu ar fi oftat nemulţumit de munca sa profesională, de pregătirea şi interesele familiei şi ale educatorilor, de ineficienţa lor. Maiorul Luca ar fi grăbit pasul. S-ar fi închis în birou cu un ibric uriaş de cafea şi ar fi studiat iarăşi şi iarăşi proiectele geniale şi ilogic de subtile ale unui medic dement, ale aceluiaşi medic Teşa şi, poate, propriile sale adnotaţii, căutând să le îmbunătăţească.

„Dacă mama m-ar fi iubit…” îşi spunea Pet.

N-avea dreptate, mama lui îl iubise, însă nu i-o putea arăta. Era timorată, profund nefericită, egoistă din cauza grijilor şi a nefericirii. Luptase să câştige dragostea bărbatului său, atunci, la început, când Pet

nu avea nici cinci ani. Apoi, resemnată, măcar tolerarea; băiatul trecuse de primele clase elementare.

Căsnicia soţilor Bădulescu începuse în ultimele zile ale celui de-al doilea război mondial. Marga Stino îşi pierduse părinţii în bombardamentul Bucureştiului. Sublocotenentul Bădulescu, în refacere după o rană, aştepta încadrarea într-un batalion ce trebuia să lupte pe frontul apusean. Se întâlniseră întâmplător, în toamna care împodobea şi ea, cu lumina culorilor ei, victoria împotriva bestialităţii. Când fusese trimis pe front, Bădulescu era în ultimul an la medicină. Vorbind uşor şi cursiv, începu să mânuiască lozincile, la început fără gânduri de parvenire. Se distinse în prima luptă şi fu avansat. La

cucerirea Aradului fu rănit. Trimis în ţară, uită că tatăl său era liberal şi avea o sfoară de moşie şi nimeni nu-l întrebă. Mai bine n-ar fi uitat. Această omisiune îl urmărise toată viaţa şi, deşi loial faţă de regim, era încredinţat că e suspectat, că va fi acuzat de duplicitate şi, odată exclus din partid, va pierde tot ce izbutise să clădească.

Pet stătea întins pe divan, încălţat, fără să ţină seama de pledul fin din păr de mohair veritabil. Casa întreagă, moştenită în urma dramei care rupsese firul zilelor soţilor Bădulescu, îi rămăsese. Tatăl său murise la timp. Casa era plină de lucruri mărunte şi fine – care o agasau pe mama sa odinioară, deşi fusese născuta într-o astfel de casă – scoase din praf şi întuneric de cele două mătuşi, ele însele un fel de moştenire

şi de bijuterii. Simţea cum se ridică din complexităţile profunde şi inconştiente ale sufletului şi copilăriei imagini pe care la început nu le gonise şi pe care acum nu le mai putea îndepărta. Se înfunda într-însele, avea nevoie de evadarea aceasta. Nu din motive sentimentale sau etice. Figurile şi acţiunile redeşteptate nu erau nici colorate, ca cele ale reprezentărilor îndrăgostiţilor, nici chinuitoare, aşa cum se spune că ar fi cele ale monştrilor roşi de căinţa. Erau clare, logice, legate cauzal, îndepărtate în timp şi supuse microscopului criticii. Căuta să evite, şi izbutea întotdeauna, trecutul apropiat pe care şi-l făurise singur. Despre acesta, socotea crispat şi definitiv, eu o încordare de creator aproape dement, nu se putea discuta. Era aşa, fiindcă aşa trebuie

să fie. El, Pet, dezbătuse, cântărise şi alesese cea mai perfectă realizare. Imperfecta poate pentru un critic al viitorului, înzestrat cu o altă optica şi alte mijloace tehnice, perfectă pentru clipa de-abia trecută.

În aceste retrospective, uitând, scuturând accesele de durere şi neputinţă, psihică în care ar fi consimţit la orice, numai să simtă mâinile Evei mângâindu-l, se înfunda în meandrele faptice ale copilăriei, pe care prodigioasă sa memorie nu le confunda, permiţându-i să le parcurgă, odată cu acel zid al morţii care dă forţă şi intensitate fiecărui fapt.

Îşi amintea scene, decoruri, figuri de oameni dispăruţi sau care părăsiseră catifelarea adolescenţei spre a deveni

aproape maluri. Îşi analiza gesturile şi era obiectiv, recunoştea când greşise. Nu faţă de vreun principiu moral sau social, ci faţă de propriul său interes.

Era în clasa a şasea când promisese colegilor săi că direcţiunea va reveni asupra deciziei care le cerea să vină după masa la cursuri. Elevii râseseră ironizându-l. Pet îşi pregătise lovitura, metodic, aşa cum şi le pregătea şi astăzi.

Cunoştea două împrejurări care-i garantau izbânda. Una, prezenţa la şcoală, de la orele zece la douăsprezece, a secretarului care în acest răstimp îşi punea la punct corespondenţa strânsă în cursul săptămânii. A doua, libertatea ce şi-o lua omul de serviciu, paznic permanent, de a părăsi instituţia în aceste ore, socotind

suficientă prezenţa secretarului, spre a se delecta cu câteva şprituri. Şi mai ştia că scoaterea clasei lor din programul normal de dimineaţă şi încadrarea ei în orele de după masa nu era cerută de o necesitate stringenta cum ar fi fost lipsa spaţiului, ci era doar urmarea bunăvoinţei directorului care permitea astfel profesoarei de geografie să facă o navetă comodă între comuna unde locuia şi oraşul reşedinţă de judeţ.

În dimineaţa următoare, pătrunse în şcoală câteva minute după secretar. Încălţat cu tenişi, nu putea fi auzit de funcţionarul cufundat în hârţoage. Tenişii mai aveau şi alt rost. Proaspetele cunoştinţe de fizică, capitolul electricitate, îi sugeraseră soluţionarea problemei şi-i dictaseră şi

precauţiile. Evident, din precauţie ar fi putut să scoată buşoanele siguranţelor pentru etaj, dar cum acestea se găseau în cămara de lângă secretariat, socotise riscul prea mare.

Pătruns în clasă, apropie două bănci de peretele din fund şi pe ele urcă scaunul de la catedră. Făcând puţină echilibristică, se urca şi, cu foarfecele de unghii al mamei sale, după ce desfăcu atent, spre a nu lăsa urme, învelişul de mătase al firelor electrice – instalate aparent şi nu zidite în perete, ca în toate clădirile construite înainte de ultimul război mondial – tăie o mică porţiune din învelişul de cauciuc şi apoi chiar din fir. Reaşeză mătasea, se dădu jos, puse scaunul şi băncile la loc şi tot atât de neobservat ca şi la intrare, părăsi clădirea.

A doua zi, primele ore de la paisprezece la şaisprezece se ţinură normal. Fiind încă la începutul toamnei, lumina era suficientă ca să nu se aprindă becul. Dar numai după câteva minute de la începerea orei a treia, culmea coincidenţei, oră de fizică, profesorul întoarse comutatorul. Zadarnic. Becul rămase mat şi întunecos.

— Iată un bun prilej de a aplica practic cunoştinţele învăţate, se adresă profesorul clasei. Ce credeţi că s-a întâmplat?

— S-a ars siguranţa!... urlă întreaga clasă.

— Sigur, şi nu-i nevoie să zbieraţi. Ce facem într-un asemenea caz? Să răspundă numai elevul Manu.

— Înlocuim siguranţa arsă cu un fir de liţă, răspunse acesta.

— Foarte bine. Şi unde găsim liţa?

— Liţa se păstrează în dulapul care adăposteşte contorul şi siguranţele, urmă acelaşi elev.

— Perfect. Şi, deoarece ai răspuns atât de bine, onoarea restabilirii curentului îţi revine ţie. Dar… pentru că întotdeauna e periculos să se umble la curentul electric, vom merge împreună. Toţi ceilalţi rămâneţi cuminţi în bănci.

Profesorul şi elevul ieşiră. Pet simţea dorinţa arzătoare de a asigura pe colegii săi că lumina nu se va aprinde, dar găsi puterea să se stăpânească. După câteva minute, cei doi se întoarseră. Clasa însă era cufundată tot în întuneric.

— Poate e o pană de la uzină, propuse un elev.

— Nu, răspunse profesorul. Funcţionează. Peste tot e lumină, şi chiar şi pe coridor. Atunci?

Deşi întuneric şi deci inoperant, elevii nu ştiau ce să răspundă.

— Ar putea să fie un defect la şaltăr, zise şi Pet. Fiind unul dintre cei mai vioi, neamestecul său ar fi fost suspect.

— Da, s-ar putea. Dar acum… s-a făcut prea întuneric ca să mai putem opera. Sunteţi liberi, treceţi în recreaţie.

Profesorul ieşi, clasa se întrecu în urlete şi zbenguială. Fu nevoie de prezenţa directorului care, neştiind ce altă măsură ar putea lua, le dădu drumul acasă. A doua zi fu chemat un electrician. Găsi cauza: întreruperea curentului undeva, în clasa respectivă, dar unde?…

— Imposibil de precizat. Trebuie înlocuit tot firul. Operaţia necesită câteva zile în care clasa fu programată dimineaţa. Apoi, fu trecută iarăşi la orele de după-amiază. Nu pentru mult timp. După alte câteva zile, curentul se întrerupse. Directorul cedă.

Nu toate acţiunile sale, chiar din adolescenţă, se mărginiseră doar la asemenea fapte. Multe dintre ele nu numai frizau, ci erau de-a dreptul delictuoase. Toate vizau şi loveau în autorităţi recunoscute, stabilite şi stabile: autoritatea şcolii, a societăţii în genere, dar mai cu seamă a tatălui său. Pet nu-şi spunea şi nu-şi spusese niciodată: „Dacă tata m-ar fi iubit!…”

Fusese o antipatie reciprocă, izvorâtă

din jugul aruncat pe umerii tânărului medic Jan Bădulescu prin naşterea lui Paul, Pet, cum îi ziceau amicii de acum. Răceala mai întâi, îndepărtarea şi-apoi nemulţumirea începuseră să fie prezente între cei doi soţi. Marga, neexperimentată şi cuprinsă de panică, se umilea şi timora. Bădulescu, nelinişţit din propria sa vină, prefera să arunce motivele acestei stări în sarcina obârşiei burgheze a soţiei. Îi reproşa ceea ce îl îndemnase să o ia în căsătorie: averea, fără nicio valoare acum, în afară de casa din Bucureşti, timiditatea şi gingăşia care o deosebeau flagrant de femeile cu personalitate ale anului 50, graba şi sârguinţa cu care îşi însuşea părerile sale. Îl agasa şi, încărcându-l cu un perpetuu sentiment de vinovăţie, i se părea că-i dă

dreptul să se socotească victimă, deoarece nu-şi încălcase niciuna din îndatoririle sale conjugale. Şi nepermiţându-şi, din nesiguranţă, să fie personal şi obiectiv cu oamenii care-l înconjurau, devenea perfid, pervers, sadic în viaţa de familie.

Dacă nu s-ar fi născut Paul, ar fi divorţat: linia anilor o permitea. Naşterea copilului înlătură această posibilitate.

Între timp, persoana ca şi personalitatea soţiei sale se transformaseră. În anul 1943 părea micuţă şi suplă, acum se împlinise. Goana ei după tandreţe dăduse greş. Schimbă tactica şi încercă să câştige, aliindu-şi voluptatea. De o senzualitate mijlocie, simţise dorinţa, fără să o poată provoca altfel decât direct. Şi la acest gen de provocare se opunea formaţia ei de

tânără burgheză, crescută nu numai de maică-sa, ci şi de două mătuşi.

Îşi căută sfaturile în cărţi, încurcă însă totul. N-avea prietene tinere, frumoase şi întreprinzătoare: o oprea gelozia. Obosita şi înfruntă, se refugia în farduri şi neglijeuri.

— Hai, mamă, să ne jucăm... o ruga băiatul.

— Nu mă atinge. Mă şifonezi şi-mi ştergi pudra şi rujul.

Băiatul rămase în lumea cărţilor, mai cu seamă a celor de aventuri. Aprecia logica şi rezolvarea problemelor, îl enervau trişările autorilor care explicau succesele eroilor fie prin forţă fizică neobişnuită, fie prin împrejurări neverosimile. De asemeni, era iritat de faptul că în orice roman poliţist detectivul, fie oficial, fie amator, ieşea

întotdeauna învingător.

„De-aş fi eu!” îşi spunea. Şi cum majoritatea cărţilor de acest gen, pe care şi le procura, erau slabe, rămânea nesatisfăcut şi crispat, într-o continuă aşteptare, într-o continuă dezamăgire, cu auzul, văzul şi chiar pipăitul mereu la pândă, mereu în agitaţie.

Avea camera lui şi rar intra în restul apartamentului. Nu-i scăpa totuşi nimic. Ştia că femeia de serviciu are un amic şi că o vizitează noaptea. Auzea şi parcă îşi vedea mama rătăcind prin dormitor, sufragerie sau camera de zi, întovărăşită de frufru-ul unor desuuri care lui nu-i spuneau nimic încă. O auzea intrând în baie, deschizând robinetele, destupând flacoane, auzea clipocitul apei, pătrunderea corpului gol în

cada parfumata, ieşirea ei din apă, ezitarea în faţa oglinzii, fâşâitul periei şi al pieptănului în păr…

S-ar fi părut că era cineva dincolo, dar el se simţea şi se ştia singur. Totuşi prefera aceste dimineţi goale după-amiezilor, când, de-abia întors de la şcoală, era gonit din casă. Venea taică-său, doctorul. Marga îşi începea şi prelungea eforturile pentru recucerirea şi păstrarea soţului. Prezenţa copilului ar fi deranjat-o, mişcările sale studiate, ocheadele, dezabieurile oferite soţului, ar fi părut incestuoase în faţa băiatului.

— Du-te şi te joacă, îi spusese la început, înainte de a băga de seamă că e prea mare. Du-te la cinematograf, îi spusese după aceea, şi de bani şi-l săruta pe frunte

în fugă.

Bani îi da şi tatăl. O sumă destul de mare, dar fixă, săptămânal. Un fel de plată, un fel de cumpărare a dreptului de a nu se gândi la dânsul.

— Are masă, casă, îmbrăcăminte, e înscris la una din cele mai bune şcoli din Bucureşti, îi dau bani de buzunar, ce mai vrea? îşi spunea câteodată doctorul Bădulescu, simţind o iritantă nevoie de a se scuza.

Paul nu voia nimic.

10

Pet împinse uşor cu un gest plictisit cărţile pasienţei reuşite şi ridică privirea. Numai Macarie, care nu-l cunoştea, se înşelă, şi continuă să întrebe, fără a îndrăzni să se foiască prea mult, când o să înceapă. Ceilalţi, Lică, Leo şi chiar Pupi, rămaseră în aşteptare. Grig sorbi ultimele picături şi-şi şterse buzele.

— Asta-i harta împrejurimilor, spuse Pet, desfăcând o foaie şi netezind-o pe masă. Aici e centrul, cele două hoteluri ale noastre, în faţă cofetăria, la stânga banca, după colţ unul dintre cinematografe. Triunghiul acesta e parcul, de aici strada coboară spre Râul Repede, peste care trece

un pod de beton, şi se numeşte Vântului. Spre sud-vest strada se întinde până la maternitate, în faţa căreia e miliţia. Înţeles?

— Parc-ai fi un ghid pentru turişti, aproba Pupi.

Macarie nu asculta, el îşi cunoştea oraşul. Ciuli însă urechile când auzi:

— Şeful miliţiei e un tip cam trăsnit, dar capabil şi periculos. Are cu el un căpitan şi o grupă bună de miliţieni…

— Care vânează cerşetorii şi vânzătoarele de seminţe, dar nu se amestecă atunci când se bat doi bărbaţi, rânji Lică.

— Cea mai mare prostie e să-ţi subestimezi adversarul.

— Straşnic adversar! se amestecă Grig. L-am văzut, are un chipiu pleoştit, parca-i

un soldat de pe timpuri, cu capelă.

— Asta păzeşte de cincisprezece ani milioanele combinatului şi nimeni nu a îndrăznit să se atingă de ele. Nu vă vârâţi capul sub plapumă, ca proştii. Despre planul lui se vorbeşte şi acum la minister.

— Îl ştii? întrebă mirat Leo.

— Altfel crezi c-aş fi aici?

— Credeam…

— Ce? făcu Pet. Crezi că l-am aşteptat pe hoitul ăsta? arătă spre Macarie. Sigur… e nevoie de el, e una din variante şi, poate, cea mai reuşită. Dar o lovitură, şi încă de importanţa acesteia, nu se înjghebează în câteva zile.

— Mare şmecher eşti!

— Bine! i-o tăie Pet, aprinzându-şi o ţigară. Acum fiţi atenţi. Miliţia are patru

maşini, ultimul tip.

— Imposibil. Într-o gaură ca asta?! se minună Grig.

— Dar ce-ai crezut? Patru maşini puternice fac aici cât un regiment. Sunt câte doi agenţi în maşină, doi ziua şi doi noaptea. Fac cu schimbul: o săptămână de zi şi o săptămână de noapte, iar maiorul şi căpitanul îi au în mâna în fiecare clipă prin radio. Ăsta-i planul maiorului… ce ziceţi?

Tăcere.

— Ai vreo speranţă? întrebă Lică, după tăcerea care urmase.

— Numai morţii n-au nicio speranţă.

— Ar trebui să ne debarasăm de maşini.

— Asta-i cheia planului nostru.

— Cum?

— Dacă ai fi atât de şmecher cât eşti de

caraghios, n-ai avea nevoie de mine pentru a pune mâna pe bani.

Pet se aplecă iar asupra planului.

— Cartierele situate la nord şi la nord-vest sunt aglomerări de case şi străduţe mici. O încâlcitură. În plus, sunt străbătute de două artere principale de trafic. Asta-i cea mai bună momeala. Dincolo, spre sud, trece calea ferată. Aici e gara. Dincoace e cartierul industrial, în care vom da lovitura… Voi ce-aţi face?

Tăcură toţi. Leo, Lică şi Grig ştiau că şefului nu-i place să i se dea sfaturi. Întrebarea era formală. Pupi şi Macarie nu mai contau.

— Strada asta care merge spre vest, continuă Pet, străbate cartierul industrial şi ocoleşte centrul. Aici e combinatul

industrial. Strada asta leagă combinatul de gara. Aţi înţeles?

Nu, nu înţeleseseră, dar tăceau.

— Să vedem, ce-ai gândi dacă ai fi în locul celor ce păzesc? întrebă şeful. Am dat lovitura, primeşti apelul. Patru, cinci minute după lovitura. Prima măsură?

— Trimit oameni la combinat, interveni Leo.

— Ce să facă acolo? Noi... am şters-o.

— Închid căile de ieşire din oraş! strigă Lică.

— Asta-i. La ce te gândeşti întâi?

— Gara. Sunt două minute până la gară.

— Ei şi? Rămâi în gară? Nu trece niciun tren la ora asta. Maiorul cunoaşte mersul trenurilor pe dinafară.

— N-are a face, îşi susţinu Lică ideea. Poate să creadă că noi nu ştim sau… mai sunt mărfarele!

— Ideea e bună. Deci, gara. Altceva?

— Trimit maşinile spre Moscu, Mărgineni şi… nu?

Pet îşi freca mâinile:

— Nu te mai obosi, zâmbi îngăduitor. Mai bine fii atent. Şi voi, se îndreptă către ceilalţi. Deci noi suntem aici. Nu e un punct bun de plecare şi nu-l vom folosi. Nu pleci de la hotel ca să dai o lovitură la casieria unui mare combinat.

Arătă un punct pe hartă, însemnându-l cu un X.

— Alături e un parc şi un restaurant turistic. Iată locurile de parcare. Distanţa de aici până la combinat e de opt kilometri.

Cel mai bun şi mai direct drum până acolo e şoseaua naţională, până la şoseaua aceasta, aproape perpendiculară, care trece peste pod. Vâră-ţi în cap, Grig. Apoi, după cotul care duce spre oraşul vecin – drumul negudronat ce iese din localitate, trecând prin faţa combinatului. Distanţele: şoseaua naţională, doi kilometri şapte sute, linia perpendiculară, un kilometru opt sute şi drumul negrudronat, trei kilometri o sută. Am cronometrat acum o lună.

— Acum o lună?! făcu Leo admirativ.

— Sigur. N-aveam gust să-mi ţină minte miliţienii performanţele. Timpul meu cel mai bun, şi asta noaptea, a fost de zece minute şi şaptesprezece secunde. Tu, Grig, cred că poţi să mai reduci un minut...

Grig privi planul.

— Şosea bună. Se poate.

— Da, întări Pet. Şoseaua naţională e largă şi marcată cu o dungă albă la mijloc. Poţi atinge o sută pe oră, fără grijă. Drumul peste pod, la fel. Celălalt spre combinat, în schimb, e numai hopuri. N-are importanţă la sosit, dar prost la plecare. O să avem un start dificil. Circulaţia, aproape nulă.

— Dar drumul acesta? descoperi Grig care studia cu grijă planul. E drept şi pare mai lung.

— Da, ne-ar face să câştigăm câteva secunde, dar prezintă un mare inconvenient, tocmai pentru că nu are cotituri. De la combinat, ne-ar putea urmări orice privire. Avansul nostru de două-trei minute n-ar însemna mare lucru. Nu uita că miliţia are maşini foarte puternice. Pe şosea

dreaptă şi fără ascunzişuri, ne-ar prinde din urmă într-o clipită. Apoi drumul acesta ar fi primul străbătut de urmăritori. Sare în ochi şi ei ar miza pe impulsul nostru de a ne îndepărta cât mai mult şi cât mai repede. De fapt, e cel mai rapid drum care iese din oraş.

— Deci, sacrificăm viteza spre a-i semăna, remarcă Grig. Nu ştiu dacă-i bine. Să încercăm să-i întrecem în viteză.

— Zadarnic.

— De ce să facem pe deştepţii? Să ieşim de aici înainte de a ne încercui.

— Ascultă, zise Pet fără să ridice vocea, dar cu o uşoară iritare. Aţi auzit de lovitura de la casieria ministerului…

— Sigur! afirmară toţi.

— Ei bine, eu am montat lovitura.

Miliţia a stabilit baraje pe toate străzile care o înconjoară, în mai puţin de un sfert de oră. Auziţi? În mai puţin de un sfert de oră şi n-a înhăţat decât vânt... Faceţi ce vă spun şi lăsaţi-mă pe mine să-mi bat capul. Aţi reţinut tot ce v-am spus?

Lăsă mâinile în jos şi tăcu. Nu părea obosit, mai degrabă plictisit. Plictiseala unui profesor care predă unor elevi mediocri.

— Asta e. Acum, un tur prin oraş. Tu, Leo, te duci aici. Şi arată locul însemnat pe plan cu X. Te duci cu Pupi, reperezi casa. Strada Privighetorii nr. 70. O casă mare, cu grădină. N-are garaj, doar o magazie. Proprietarul n-are chiriaşi, sunt doar soţia şi el. Peste o săptămână pleacă la munte pentru douăzeci şi una de zile. Dacă plăteşti cât trebuie, îţi închiriază pe acest timp sau,

cu gândul să se mai restrângă, pe mai mult. Spune-i că eşti bolnav de nervi: muncă grea, ce vrei, strungar la Banderola Roşie. Ai concediu de boală. Instalează-te. Nu azi, nici mâine, fără grabă. Nu încerca să-i forţezi mâna, nu-i oferi prea mult. N-am nevoie de bănuieli. Ţii legătura cu Grig şi când eşti gata, aduce maşina.

— Pupi rămâne cu mine?

— E soţia ta, cum vrei altfel? Odată instalaţi, viaţă liniştită – un film-două pe săptămână, seara, la grădină, cel mult până la nouă. Gătiţi în casă. Nu scoţi maşina. Înţeles?

— Da, mormăi Leo.

Pupi ridică din umeri.

— Acum tu, se adresă lui Lică. Iei trenul de mâine dimineaţă spre Braşov. Îţi

pierzi urma şi te întorci la Bucureşti, întâlnirea ştiută. Noi, spuse adresându-se lui Grig, ne întoarcem cu maşina. Pregăteşte-te.

— Şi eu? îndrăzni Macarie.

— Tu? Aştepţi. Îţi fac cu semn.

— Pet! strigă Macarie, împins de disperare, nu pot! Am copilul bolnav.

— Crezi că sunt medic?

— Mi-ai spus... mi-ai promis. Câteva mii de lei acum...

— Bine. Îi arunca hârtiile. Dar bagă de seamă. Dacă te gândeşti că m-ai putea pungaşi!...

Lică rânji. Macarie nici nu protestă.

— Pleacă, îi porunci Pet.

Îşi luă supus şapca şi, cu umerii lăsaţi, părăsi încăperea.

— Ai încredere în zdreanţa asta? întrebă Grig, dispreţuitor.

— N-am încredere în nimeni. Dar dacă este cineva dintre noi băgat în afacerea asta până în gât, apoi el este. Nu poate da înapoi.

11

Doctorul Jan Bădulescu căzuse în capcana propriei sale existenţe, aşa cum şi-o făurise din minciună, teamă, comoditate, plictiseală şi succese facile. Nemulţumirea ajunsese forma obişnuită a simţirii şi compătimirii sale. Aşteptarea începea de cum se trezea, înainte de a dezbrăca pijamaua şi a trece la duş. Când era tânăr, şi nu avea încă patruzeci şi trei de ani, apa rece a spălatului din zori, săpunitul şi bărbieritul îl înviorau, îl făceau să simtă că începe o nouă zi. Acum, duşurile combinate i se păreau limonada salcie, nu mai deosebea gustul pastei de dinţi şi nici pişcăturile parfumate ale spirtului, trecerea

briciului nu mai lăsa obrazul neted.

Privea în oglindă, căuta ridurile şi nu le găsea, nemulţumit ca şi când ar fi fost lipsit de o bucurie, şi, în fond, nu ştia de ce se simte aşa cum se simţea. Regreta războiul, când firul vieţii poate fi secerat în orice clipă, când glontele care-ţi sfarmă ţeasta sau străpunge pieptul poate fi introdus oricând în ţeava armei de dincolo, când fiecare mort de-al tău înseamnă o şansă lipsă din carnetul posibilităţilor tale de supravieţuire şi nu numai principii sau axiome etice învăţate îşi pierd valoarea, dar chiar comportarea îmbracă forme diverse şi variate, uimind prin varietatea infinită a posibilităţilor morţii. Atunci te simţi întreg, fiindcă imposibilitatea de a te apăra te apără de îngustimea şi nenorocita limitare a

mijloacelor de apărare. Însuşi instinctul de conservare îţi porunceşte să nu asculţi de nimic, neputând prevedea neprevăzutul. Atunci nu era plictisit, nici enervat, nici măcar înspăimântat. Maxima comoditate consta în a nu gândi, înlăturând timpul şi spaţiul. A trăi, deci, înseamnă a nu trăi.

Acum începuse, şi începuse de mult, să gândească, să se întrebe. La drept vorbind, întrebările erau vagi, chiar neformulate lucid, ca o prezenţă agnostică, doar încetase de mult să aibă teama concretă de verificarea originii sale – timpul şi procedeul trecuseră. Noile măsuri apărau, legalitatea şi cuceririle străduniilor. Cuvântul nu mai însemnă mare lucru, fapta era pe primul plan. În serviciul său, doctorul Jan Bădulescu dădea satisfacţie, era deci

considerat, dacă nu un exemplar excepţional, cel puţin un om de nădejde. Şi tocmai aceasta nu era. Nu din punctul de vedere al convingerilor, acestea se frământaseră tumultuoase la început, ca să se depună şi să se închircească, uscându-se apoi. Din ele nu rămăseseră decât eticheta şi lozinca; vorbea cu uşurinţă şi nu spunea nimic.

Familia… soţia lui… noţiuni acum lipsite de sens. La început bogate în emotivitate, stoarse apoi până la coajă, goale acum. Soţia ca şi copilul erau nume, reprezentări vizuale rareori şi, ce era mai bizar şi poate mai crud pentru ei, reprezentări statice. Soţia lui nu era nici tânără, nici în vârstă, n-avea sex, n-avea culoare. Ca să-şi amintească nuanţa părului,

trebuia să se concentreze şi să se întrebe şi nu o făcuse de multe ori în anii din urmă. Nici nu se întrebase dacă e mama copilului său, lipsind-o şi de această calitate, nu din răutate, ci din indiferenţă.

Ciudată indiferenţă. Există indiferenţă născută din durere, ca o coajă care ocroteşte rana. E sceptică, puţin cinică, uşor amăruie. Are rădăcini însă în adânc şi de aceea nu e total orizontală, ci vălurită şi cu nuanţe. E crudă, dar încă are posibilităţi de generozitate. E autocrudă, până când durerea se pierde, evaporându-se din fiola amintirii şi atunci de-abia devine statică.

Indiferenţa egoistului e altfel. Lucidă, impenetrabilă, imobilă. Nu e o stare, e un organ. Insensibilă şi ucigătoare, mai cu seamă când egoismul îşi pierde scopul sau

scopurile apropiate, devenind reflex. Atunci, omul dispare anihilându-se, după ce a distrus totul împrejur. Semnul e lipsa de voinţă, incapacitatea de a părăsi convenţionalul. Indiferenţa născută din durere poate fi câteodată imorală, indiferenţa egoistului e întotdeauna amorală.

Diagnostician priceput, Bădulescu sesiză simptomele unei astenii nervoase. Acuza o stare de epuizare, în realitate ajunsese la stagnare. Aşa cum îşi dusese fiul la un logoped, deşi jignit că tocmai fiului său i se întâmplase asta, consultă acum un psihiatru. Colegul, priceput şi flatat de atenţia acordată, îl cercetă îndelung. Rămase perplex, intuind fenomenul, dar neîndrăznind să se pronunţe.

— Spune, doctore, ştiu că e ceva destul de primejdios…

— Nu, nu. Primejdia a existat în stadiul preliminar, în prima ciocnire între eul dumneavoastră şi rest. Aţi rezistat, ba, după câte îmi spuneţi, nici n-aţi bănuit momentul…

„… A fost mascat… a fost mascat!” gândi Bădulescu, de abia acum începând să se înfricoşeze retrospectiv.

— … Şi ar fi existat, dacă nu aţi fi venit la timp. Compresiunea nervoasă e întotdeauna primejdioasă… câteodată catastrofală.

— Ce vreţi să spuneţi?

— N-aveţi de ce să vă alarmaţi, cunoaşteţi doar jargonul şi precauţiile noastre verbale. Fizic şi fiziologic n-aveţi

nimic, mai mult chiar, sunteţi într-o formă splendidă… alarmant de splendidă.

Medicul începu să râdă. Bădulescu zâmbi şi el auzind paradoxul.

— Puţină grăsime… sedimente adipoase… Cum staţi cu gimnastica zilnică?

— N-avem vreme, colega.

— Dimineaţa, mersul pe jos?

Bădulescu ridica din umeri.

— Mă aşteaptă maşina. Nu a mea… rămâne în garaj, a spitalului.

— Da, da, interes profesional?

— Obişnuit, doctore, conduc o secţie clinică.

— Căsătorit?

— Da, şi un copil.

— Apetit sexual?

— Redus, foarte redus.

— Lucrări ştiinţifice?

Iar ridică din umeri:

— Nimic, în ultimii ani.

— Cauza?

— … Greu de spus… lipsa de timp şi… mă tem… lipsa de interes.

Medicul tăcu şi începu să-şi învârtească degetele. Ca un bun psihiatru, avea şi el ticurile sale.

Bădulescu îşi înnodă meticulos cravata, se aşează ridicându-şi dunga pantalonilor.

— Diagnosticul? întrebă voit distrat.

— Acelaşi cu al dumneavoastră. Motorul e perfect, lipseşte scânteia. Puţina adrenalina! Nu mă priviţi atât de mirat, de parcă n-aţi înţelege…

— Dar, pe cuvântul…

— Lăsaţi, lăsaţi! Ştiu toate astea.

Reţete… medicamente… prostii. Am să vă recomand ceea ce n-aş recomanda în niciun caz unui pacient obişnuit. Noi între noi însă… cunoaşteţi anecdotica medicală: Goethe, la peste optzeci de ani… Gata, ce mă mai învârt ca pisica împrejurul oalei cu smântână?!

12

Grig era un şofer de elită. Virajele strânse dar line, mâna uşoară nu permiteau zguduiri şi balansuri, nici la schimbări de viteze, nici la depăşiri. Nu înghiţea praful celor ce se târăsc pe şosea, dar nu risca decât atunci când era bine dispus. În

maşina bine întreţinută şi largă, cu matlaseul de buret ai pernelor perfect echilibrat, drumul până la Bucureşti era o plăcere.

Ca întotdeauna la primii kilometri ai schimbării de decor, Pet suferea, nu se simţea bine. Avea un soi de rupere de echilibru, o senzaţie de abandonare în succesiunea peisajelor. Era lucid, deşi un cerc de foc îi încercuia tâmplele. Sta încă ţeapăn, nu putea gândi, dar ştia că nu va dura mult timp.

Grig ştia, îl cunoştea şi nu-şi vorbeau. Şofa sub impulsul reflexelor, fără gânduri. Nu-l prindea priveliştea, înregistra doar starea şoselei şi semnele de marcaj. Voia să-şi păstreze harta ţinutului în memorie.

Grig era omul momentului, cu plăceri

scurte, dar şi dureri scurte. Ascundea ceea ce putea, nu numai altora ci şi lui însuşi. Metoda era simplă: goneşte gândul neplăcut, înlocuindu-l cu un cuvânt, de multe, ori spus la întâmplare sau cu o remarcă, nu întotdeauna potrivită. Acum, de exemplu, se întorcea acasă şi căminul sau nu-i trezea nici dor, nici nerăbdare plăcută şi stenică la gândul revederii unor locuri şi a unei prezenţe, soţia sa…

Îşi iubea soţia… oare o iubea? îi asigura cele necesare, ar fi scos-o şi din serviciu, dacă ea ar fi vrut. De multe ori lipsea o noapte, două, câteodată o săptămână. Ea, Maria, îi aştepta şi nu-l întreba nimic. Câteodată era agasat de această muţenie, de cele mai multe ori îi era recunoscător. Simţea această reţinere ca pe o apărare, o

platoşă în faţa unui duşman. Maria nu dorea să-l cunoască în întregime, îi era frică, în ea întâlnea principii, norme de conduită inflexibile. El le calca, dar numai în afara ei.

„Un antagonism, ar fi spus Pet care urmărea cu plăcere cele două fluvii verzi, câteodată galben închis, rar ruginii, care năvăleau din faţa lor, întâmpinându-i, ca să se piardă apoi. Antagonism etic, două lumi, două concepţii, două înţelegeri deosebite, imposibil de împăcat, existente alături totuşi, printr-un armistiţiu şi consens tactic. Coexistenţă paşnică!” Grig nu se putea exprima astfel. El ştia şi spunea mai puţin şi mai bine:

— Maria e o femeie de treabă. Am un culcuş, ştiu unde trag. Mă bag în buclucuri… asta-i firea mea… dar nu numai

pentru mine.

Nu era adevărat, însă, în această cuprindere în complicitate, găsea o scuză. Dar Grig îşi schimba repede gândurile.

Pet îşi regăsise buna dispoziţie. Îşi trasa, în linii mari, planul ultimei lovituri. Nu trecu la amănunte, acestea vor fi stabilite în liniştea casei mari, moştenire rămasă în urma dramei.

În aceeaşi clipă, din dreapta se ivi o întretăiere, o pancartă cu un nume, apoi case înşirate pe marginea şoselei. O uşă deschisă la o căsuţă fără gard, o siluetă înalta, zveltă, cu spatele drept şi gâtul prelung… EVA! De unde a venit şi s-a rostogolit în el strigătul? Ce căuta amintirea?

O văzu iar şi iar, în plopii tremurători

ce străjuiau drumul, într-o clina din coastă… „Obsesie…” gândi înciudat.

Atunci… la bar, totul era ca întotdeauna. Pluşul roşu, aur, o baie de aur. Eva, dreaptă, prezenta frumuseţea profesională pe care-i plăcea s-o afişeze câteodată, din cinism sau, poate, din sinceritate. Mai erau şi altele, dar niciuna, de orice nuanţă, nu apărea ca dânsa. În ce stătea oare farmecul? În fiorul care făcea să tresară brăţările braţelor lungi, în linia rochiei?

— Nicio femeie n-ar îndrăzni să provoace astfel! auzi Pet glasul unei fete mânioase în spatele lor.

— Da ce ai cu ea? zise alt glas.

— Ce suntem noi? Cârpe sau păpuşi?

— Ce-i reproşezi?

— Că trăieşte!

Cuvintele ţâşniseră cu ură şi neputinţă. Pet fu de acord: pentru ce există asemenea femei?

— Vrei un păhăruţ?

— Nu, mulţumesc, e târziu.

Pet se miră: de când era târziu pentru Eva? Şi insistă:

— Mi-ar face plăcere.

— Bine, atunci ceva uşor.

— Migrenă?

Fata îşi scutură pletele şi bău o înghiţitură. Avu un fior, îşi îndreptă trupul şi-şi întinse picioarele lungi.

— Îmi pare rău de tine…

— Să nu ne lamentăm!

— Constant numai, pari legat de o singură femeie. De mine?! râse sarcastic şi

amar: Am început să nu mai sufăr... Apoi bău tot paharul.

— Eva, de ce te-ai supărat?

— Prostii! Nu pot suferi bărbaţii care nu pot înţelege că nu le îngădui să aibă drepturi de proprietate asupra mea. Plec cu cine vreau, ai înţeles?

Pet înghiţi în sec. Înţelese că era prins.

— Vrei bani? o întrebă.

Eva îl privi lung, apoi îşi strânse ţigările şi bricheta de pe masă şi plecă.

13

Ateismul lui Paul Bădulescu, Pet de acum, era o extindere a propriului său egoism, unit cu necesitatea minţii de a se analiza şi a fi precisă; viaţa dusă între cele două pietre de moară ale vieţii familiale – pasiunea mamei şi indiferenţa tatălui – făcuse din el un singuratic, îl desăvârşise ca analist.

— Dumnezeu? se întreba câteodată, privind batjocoritor cruciuliţele atârnate de gâturile unor pletoşi încă imberbi, între sânii unor fete tunse băieţeşte şi care fumau, sau văzând semnele crucificării, schiţate de unii dintre călătorii troleibuzului, de câte ori se profila vreo

turlă de biserică. Nu l-am căutat niciodată. La început l-am ţinut pe Dumnezeu în rezervă, apoi, El neputând face nimic, l-am aruncat. Am înţeles însă neputinţa sa de a exista. Un fragment dintr-un cerc infinit e o linie dreaptă care neagă cercul. Dumnezeu nu există, fiindcă se vrea infinit.

Nu-l interesau alţii şi mai cu seamă tinerii, deşi nu era lipsit de simţul observaţiei şi voia să ştie. Întreba în dreapta şi în stânga, pe treptele clădirilor credinţei, pe stradă sau în cafenele. Curând bagă de seamă că tinerii nu puteau să înţeleagă sau să lămurească în ce şi de ce cred.

Bătrânii erau sofişti. Câte unul, strâns cu uşa de întrebările lui Pet, se refugia în porunca agnostică: Crede şi nu cerceta!

— Eşti un mincinos! gândea Pet, prin

minciună vrei să devii interesant. A nu mai cerceta înseamnă moarte, nu există gol absolut, deci nu există credinţă, după cum nu există neîncredere deplină. Dacă nu ştim mai mult, este pentru că nu vrem să ştim. Spunem despre noi multe, deoarece ştim că e aşa sau invers... n-are importanţă. Toţi credem că merităm ceea ce am obţinut, indiferent cum. Şi călăii fac dragoste!

Şi de altfel... toţi căutăm, când căutam, un Dumnezeu mic, pe măsura noastră. Eu nu pot să am un Dumnezeu, fiindcă ar trebui să fie un Dumnezeu care să judece şi aşa ceva nu există, ar fi negarea propriei sale atotputernicii. Dumnezeul fiecăruia e asemenea lui. Pentru unii, puţini, e lumina faclei pe care ei înşişi o poartă, pentru cei mai mulţi e întunericul pe care nu

îndrăznesc să-l pătrundă, pentru a nu-şi pierde sprijinul. L-am vrea în fapte, suntem superstiţioşi, şi când faptele ne dezamăgesc, îl infinitizăm, fiindcă nu ne vine să-l negăm dintr-odată.

De ce l-aş crede şi admira? Dumnezeul meu, am băgat de seamă, oricât s-ar ascunde după vorbe, aşteaptă să am nevoie de el spre a se bucura că nu mă ajută. Se înşală totuşi. Neajutându-mă, mă sileşte să mă ajut singur. Nu vreau Dumnezeu. Dacă ar fi, ce-aş mai face eu?

Nu egoismul, ci atmosfera cloroformizant oprimată îl făcuse refractar dragostei. Ce e dragostea, fior al simţirii şi nu al simţurilor? se întreba. Un concentrat de simpatie, îşi răspundea. Singurul pe care-l simpatizez îndeajuns, ca să-l tolerez

continuu, sunt eu însumi. E clar de ce mă iubesc numai pe mine! se întorcea, avântându-se în egoism ca într-o mistică idealistă. Nu ura pe nimeni, dar nu din simţ moral, ci din comoditate. Cum tot din comoditate şi nu în urma unor deosebite procese de cercetare şi gândire îşi însuşise materialismul alcătuirii realităţii. Fusese un elev strălucit, dar numai pentru el, nu pentru note. Ştia şi-i plăcea să jongleze cu sofistica idealismului. Nu-l satisfăcea, găsindu-i uşor prea multe fisuri. „Prefer materialismul, spunea, pentru că nu mă obligă să găsesc modalităţi de înlăturare a unor obiecţiuni, a căror desfiinţare ar aduce alte obiecţiuni. Iar eu, dacă m-am alcătuit, m-am alcătuit pentru mine şi dacă alţi oameni şi alte forţe m-au alcătuit, nu e vina

mea!” Nu se scuza, constata. Şi, mai presus de orice, nu se revolta. Se pregătea să calce legile, toate, nu din cauza năpăstuirii, ci din orgoliu. Legea e tot ce nu sunt eu! Aceasta era ultima sa profesiune de credinţă.

Rătăcise câtăva vreme în lumea interlopă a capitalei. Se pretase la găinării. Nu renunţase, se smulsese, simţise că se sufocă. Nu fusese niciodată bolnav. Nu-şi cunoscuse nici măcar această limitare. Până când Eva îl înfrânsese, apoi îl părăsise.

Nu pusese lesne mâna pe el. Era mândru de asta, o mândrie care îl durea, ca o pierdere pe care ar fi putut-o ocoli. Nu cedase decât greu, cu încetul; mintal, raţional, nici nu cedase. În sine se menţinea neliniştea născuta în anii adolescenţei şi ai începutului tinereţii, care-i arătase că lipsa

calităţilor sale virile nu putea fi înlocuită prin subtilitate şi fineţe spirituală.

Se ascundea sub o masca rece, calmă şi cinică, în realitate suferea, aşa cum suferise în copilărie. Vorbea, discursând din ce în ce mai puţin, concentrându-şi verva inteligenţei în planuri în care se războia cu cei mai tari.

Eu şi ceilalţi, acesta era raportul existent în univers pentru Pet. Trebuia să lupte şi nu cu oricine. Poate dacă şi-ar fi revărsat izvoarele minţii şi energiei într-o îndeletnicire licită şi socială, egoismul său ar fi fost pârghia care l-ar fi ridicat până la primele locuri, după cum, poate, l-ar fi prăbuşit prin necesitatea fiinţei sale de a nega tot ce nu era el sau al lui.

Îşi făcuse şi şcoala şi ucenicia pe etape

şi câteodată fără să ştie. Cunoştea pe Nietsche şi Resenberg, nu-i aproba şi nu admitea nicio tangenţă între teoria lor şi comportarea lui. Era aşa, necesar şi reflex, ca un accident, ca o mutaţie sau ca un geniu. Nu înţelegea să se predea nici societăţii şi nici destinului.

14

— Cunosc un colţ unde am putea să dansăm. Sau vrei să bem ceva? propuse Pet.

Eva primi distrată. O luase de braţ.

— Cum faci, de te remarci imediat?

— Am învăţat.

— Nu fi modestă. Acest lucru nu se

învaţă, te naşti cu el!

Observase un lungan, de altfel bine îmbrăcat, care-i urmarea cu încăpăţânare. Eva privi peste umăr.

— E Vasi, prietenul lui Bobi. Nu mă scapă din ochi. Aşteaptă… Râse, ridicând din sprâncene.

— Nu cred să-i vină rândul, mormăi el.

— Nu se ştie…

Pet strânse fălcile. Se uită spre lungan. Acesta era destul de zdravăn.

Eva îşi legăna şoldurile, punându-şi în valoare fusele lungi ale picioarelor. „Aşa, în treacăt, ca să aţâţe pe lungan”, gândi Pet.

Ajunseră în piaţa Universităţii. Intrară la Zori de zi. Se aşezară dincolo de bar, la o măsuţă joasă.

Vasi veni spre ei:

— Bonjour, Eva. Ce face Bobi?

— Când l-am lăsat, telefona.

— Îmi dai voie?

— Încântată.

Pet nu se ridică. Vasi nu-l privi. Eva nu-l prezentă. Chelnerul veni să ia comanda.

Un scotch, spuse Eva.

— Două, făcu Pet

— Trei, adăugă Vasi, aprinzând o ţigară.

— Îl cunoşti pe domnul? întrebă impertinent Pet.

— Oarecum. E umbra lui Bobi.

— Oh! O umbră…

Remarca era dispreţuitoare, dar Vasi nu se formaliza. Zâmbi.

Chelnerul aduse băuturile. Pet plăti, lăsând un bacşiş dublu. Vasi se prefăcu ca

bea şi răsturnă paharul.

— Altul! strigă, întinzând chelnerului banii.

Pet n-avu vreme să acţioneze. Sub masă, un genunchi se lipi de al său. Se retrase puţin, dar genunchiul îl urmări. Răspunse presiunii şi căldura îi străbătu coapsele. Nu auzi ce spune Vasi şi, uşor, trecând mâna sub masă, mângâie genunchiul mulat de ciorapul de mătase.

— … nu, nu, spunea Eva. Am venit direct aici. Îl găseşti acolo…

— Şi pe tine, aici?

— *Chi lo sa*? aruncă Eva. Du-te.

— Domnul e surdo-mut? mai întrebă Vasi.

Genunchiul se lipi şi mai tandru. Pet tăcu. Vasi îl privi lung, apoi ridică din umeri.

— Bine, bine, plec. Îmi pare rău doar că întrerup o discuţie atât de aprinsă. Sper că altă dată…

— Altă dată… consimţi Pet.

Când plecară, femeia privi împrejur, dar Vasi nu-i făcuse plăcerea să-i urmărească. Ajunseră la apartamentul Evei. Uşa holului era încuiată şi fata o deschise cu cheia.

— Nu eşti obligat să urci cu mine.

— Nu-mi displace.

Eva îl privi sfidător:

— Dacă vrei să bei ceva…

— Bine, primesc.

— Nu-mi place să mă întorc singură.

Intrară în vestibul, apoi în cameră. Eva îl lăsă o clipă. Pet îşi aprinse o ţigară. Nu apucă s-o fumeze.

— Prepară-mi ceva de băut, auzi vocea Evei. Barul e în colţ şi găseşti tot ce vrei. Bobi se pricepe.

— E apartamentul lui Bobi? întrebă.

— Oarecum. Nu-s singura fată pe care o alimentează.

— O alimentară ambulantă. Un fel de serviciu de desfacere la domiciliu.

— Nu fi veninos. Bobi nu-i primul venit, este un şef.

— Nici eu.

Eva se aşezase pe salteaua pneumatică a divanului. Pet se apucă să prepare băuturile. Îi întinse paharul, înclinându-se.

— Eşti foarte politicos!

— Chestie de educaţie, spuse, ridicând din umeri.

Ea bău cu înghiţituri mici, puse paharul

pe masa joasă de lângă divan şi-şi întinse picioarele, fără a-şi arăta prea mult genunchii. Pet îi privi. Eva îl surprinse şi zâmbi.

— Îmi pare rău de ce s-a întâmplat la bar.

— Nu sunt eu cel care a pierdut.

— Foarte galant. Îşi aplecă capul pe umărul lui. Suntem prieteni, nu? Acum du-te. Trebuie să te odihneşti.

— Nu simt nevoia.

— Eu, da.

— Te stingheresc?

— În definitiv… nu. Divanul e rabatabil. Acolo ai lenjerie şi pijamale. Baia e alături. Ţi-o arăt, ca nu cumva să te trezeşti noaptea şi „să greşeşti” uşa! Poţi să mai bei un pahar. Mie mi-e de ajuns. Noapte bună!

Îşi legănă şoldurile trecând în altă cameră, opusă băii.

Pet îşi desfăcu cravata, îşi scoase haina şi cămaşa. Se dezbrăcă şi îmbrăcă numai pantalonii de pijama. Nu întinse cearşafurile pe divan. Goli paharul şi se gândi să treacă în baie, dar „greşi”, nimerind cealaltă uşă, care nu era închisă cu cheia.

15

La început se zbuciumă mult. Nu putea dormi şi călca zilnic programul pe care şi-l impusese şi căruia îi fusese sclav atâţia ani. Îi crescu febra şi avu impresia că sindromul astenic se adânceşte. Observă însă că, treptat, toropeala îl părăseşte, găsind forţe noi tocmai în cheltuiala energiei. Fu greu să-şi deştepte simţurile şi începu să creadă că medicul pe care-l consultase avea dreptate.

Jan Bădulescu nu era niciun afemeiat, niciun suprasenzual. Robust şi viril, plătea tributul Venerei fără complicaţii fizice sau sentimentale. De când se refuza soţiei sale, deşi nu total, îşi împărţea îmbrăţişările

printre unele dintre tinerele salariate ale spitalului. Avea toate armurile. Dar acum socotea, şi pe bună dreptate, că aceste cuceriri uşoare nu îndeplineau condiţiile cerute de reţeta medicului. Fără grabă îşi lărgi investigaţiile.

Regăsi neliniştea, dar o altă neliniște, nu a aşteptării ci a căutării.

Căută şi timpul necesar pentru a-şi recăpăta supleţea: la început gimnastica înviorătoare. Începu să-i placă mirosul coloniei şi să-şi admire făptura reflectată în luciul oglinzii. Nu pentru el, ci pentru viitoarea sa cucerire.

Prima care beneficie de acest reviriment, beneficiu crâncen şi de scurtă durată, fu Marga. Ca într-un exerciţiu şi o pregătire, se întoarse la dânsa noapte de

noapte, dorinţa fiind pentru alta, voluptatea constând în a-i transmite voluptate. Aproape o lună Marga fu un ghem încâlcit de simţuri exacerbate, şi exaltate, retrăind plăcerea în lipsa lui, prin canalul amintirii şi reconstituirii mintale. Nu mai părăsea patul decât pentru a se face frumoasă, începând să semene a odaliscă. Atât de adâncă devenise voluptatea, încât căpătă prospeţimea apelor de munte, dar sistemul nervos i se făcu un fir subţire, întins până la durere.

Jan părăsise şi folosirea automobilului oficial. Pacea drumul pe jos, dus şi întors, nu spre a arunca încă o dată praf în ochii oficialilor, ci pentru a transforma traseul într-un teren de vânătoare. În ritmul pasului alert şi elastic, amintind tinereţea ce părea

că se reîntorsese, ochii cercetau şi explorau siluetele feminine, etichetându-le şi clasificându-le. Nepăsarea femeilor faţă de situaţia sa de pieton pierea incinerata de văpaia privirilor şi zâmbetul jucăuş al buzelor. Jocul cu Marga îi redase moliciunea mişcărilor şi cearcănele îndrăgostiţilor îl impuneau atenţiei.

Şi totuşi, nu întâmplarea plasată în lungul bulevardelor îi birui blazarea. Intrase în cabinetul său, însoţindu-şi soţul la consultaţie. Doctorul Jan Bădulescu fu stupid, nepriceput, automat în cuvinte şi mişcări. Bolnavul se plânse, doamna zâmbi. Pe coridor, în drum către laboratorul de analize, după internarea urgentă a soţului, Bădulescu izbucni. Declaraţia fu scurtă, impetuoasă şi nu întâmpină rezistenţă. În

noaptea aceea, Bădulescu nu veni acasă.

Marga trăia acum o viaţă a cărei intensitate o lipsea de critica gândirii lucide. Nu analizase motivele revenirii lui Jan decât la început şi cu o străfulgerare de spaimă, apoi să lăsase învăluită. Se debarasase de tot ce nu avei patimă, ca printr-o ablaţie şi rămăsese astfel plină până la refuzul dureros al necuprinderii, legată cu firul delicat al riscului sărăcirii totale. Alternanţa chinului cu inconştienţa dulce se terminase, rămânând numai inconştienţă. Nici nu-şi mai părăsea casă, de teamă că n-ar mai fi recunoscută. Inaccesibilitatea drumului spre sufletul lui Jan îi răpea acestuia însuşirile concrete şi pozitive, transformându-l într-un izvor de prăbuşire în nefiinţă, în care însă, dacă nu

exista trecutul şi viitorul, se prelungea prezentul ca împărăţia unui drog. Rar, foarte rar, după adevărate secătuiri fizice, înţelegea că acest prezent nu este al ei, ca peste rana vieţii se arunca doar pânza fină şi vrăjită a unei iluzii care-i împresura fiinţa şi simţea cu luciditate că, ieşită dintr-însa, va trebui să moară. Şi începu să vadă culori, între care albastrul, albastrul intens revenea mereu.

Băiatul îşi avea viaţa lui, de mult nu mai încăpea în viaţa tatălui şi duioşia inexplicabilă faţă de femeia care-i era mamă şi care se juca chinuindu-se, aruncându-l şi cuprinzându-l ca pe o minge, nu rezistă ultimelor săptămâni. Îşi petrecea zilele şi nopţile într-un fel de beţie cerebrală, lăsându-şi liberă gândirea, permiţându-i să

nu fie nici judecată, nici raţionala, nu din revoltă, ci pentru libertatea desăvârşită care-i încununa independenţa pecuniară. Conlocuirea cu cei doi soţi, tragică în păienjenişul de ură, patimă şi indiferenţă, îi devenise insuportabilă. O garsonieră confortabilă în care doar cheia îl lega de lume, unde putea să se piardă, fie în elucubraţii haotice, fie în raţionamente seci uneori, subtile alteori, unde oamenii şi faptele nu aveau acces decât restructurate prin filtrul puterii sale de reprezentare, îi completă şi-i împărţi viaţa în două compartimente distincte. Se plimba zilnic un ceas sau două, frecventa bibliotecile, muzeele şi sălile de teatru şi concerte, sau se lăsa cuprins de ceea ce numea el gestaţie creatoare. La început, rezultatul gândirii

sale lua forme monstruoase, prin neînlăturarea elementelor senzoriale afective. Treptat, cernerea şi aruncarea sentimentalismului, limitarea chiar a scopurilor personale în favoarea continuităţii logice transformară creaţiile sale în formule. Un psihosociolog ar fi rămas însă îngrozit: toate aceste formule erau exprimarea unor atitudini antisociale. Le-ar fi explicat, probabil, prin complexe de tot felul.

Aşa că şi lipsa lui Paul din viaţa părinţilor fu un element introdus de întâmplare în drama sfârşitului soţilor Bădulescu. Şi când o află, el, Pet, n-o recepţiona în niciun fel. Şi lumea nu se miră: nimeni nu incriminează bobul de grâu prins între două pietre de moara.

În mijlocul nopţii, femeia se deşteptă sau i se păru că se trezeşte. Nu exista niciun motiv pentru aceasta, decât doar zgomotele obişnuite ale nopţii, tapisate în camera unui hotel.

— Mâine… ai treabă? întrebă cu glas molatic, fără să ştie ce spune.

— Nu, răspunse Jan Bădulescu cu acelaşi glas adormit.

Acest nu fu iar un fir de praf în conglomeratul întâmplării. Dimineaţa, ea se deşteptă în gând cu imaginea radioasă a unei zile de concediu însorit.

— Mergem la Snagov! ceru în faţa mesuţelor rulante pe care se etala micul dejun.

Bădulescu n-avea cum protesta, idila era prea proaspătă şi dorinţa încă neostoită.

— Trebuie să mă schimb, acceptă. Îşi privi ceasul. În jumătate de oră sunt înapoi.

Coborî fluierând şi se trezi admirându-se şi simţind admiraţia câtorva pasagere din hol. Ieşi şi chemă un taxi: se simţea în plină formă. Ajuns, nu dădu drumul şoferului, îi ceru să-l aştepte. Deschise cu cheia sa şi trecu prin sufragerie, ocolind dormitorul. Marga, mai cu seamă în ultima vreme, obişnuia să se scoale târziu. Intră în odaia sa. Îşi schimbă întreaga rufărie de corp, alegând o cămaşă fină şi moale, îmbrăcă un costum deschis şi, aşezându-şi hainele dezbrăcate pe umeraş, le goli buzunarele, trecând totul în buzunarele hainelor îmbrăcate, în afara cheilor maşinii, pe care le aruncă pe birou. Nu era încă sigur de trăinicia legăturii şi nu voia să se afişeze în

propria sa maşină.

Atunci se deschise uşa. Intră Marga. Era palidă, trasă, ridată.

„O femeie n-are dreptul să se arate astfel”, gândi crud Bădulescu.

— Tu?... îngână ea, făcând eforturi vizibile să se domine. Nu ştiam că ai venit...

— O noapte grea... gardă şi două chemări în oraş... N-am putut să părăsesc spitalul, explică bărbatul.

Îşi dădu seama că, inconştient, continua să fluiere fragmentar acelaşi cântec sprinţar pe care îl fluiera la plecarea din hotel. Se înroşi înfuriindu-se:

— Sper că n-ai telefonat după mine la spital!

— Nu, nu, cum îţi închipui?! protestă Marga, deşi telefonase.

— Am venit doar să mă schimb. Plec…

Şi aproape făcu o piruetă când ieşi. Marga rămase încremenită şi slabă. Mâna sa, sprijinindu-se de cristalul mesei, întâlni cheile maşinii.

Ceea ce urmă fu confuz şi nelămurit deplin. Se pare că doctorul Jan Bădulescu, eminentul medic, însoţea într-un taxi întoarcerea acasă a soţiei noului său pacient, internat în ajun. Doamna Marga Bădulescu, la volanul maşinii particulare, le ieşise – întâmplător? – în cale. Surpriza, desigur surpriza, ca şi faptul că Marga nu era un as al volanului – se constată apoi că nici nu-şi trecuse examenul pentru permisul de conducere – o făcură ca, în loc să apese pe frână, să mărească acceleraţia. Cele două maşini se izbiră cu violenţă, se

răsturnară şi luară foc.

16

În viaţa copilului, de timpuriu se împletise un ghem de obsesii. Sugar, se strângea la pieptul sau în poala mamei, imediat ce auzea paşii tatălui. Ţipa disperat când era aruncat de lângă trupul de care se agăţa cu aceeaşi frenezie cu care, în nebunia ei, Marga încerca să-l smulgă. În simţurile sale se înrădăcina o aversiune pe care mai târziu o crezu înnăscută. Era sădită, la început de contrarietatea animalică, de lipsa culcuşului de piele satinată, de căldura, aceeaşi cu a lui, de lipsa mângâierilor şi a susurului molcom, câteodată chiar de smulgerea de la belşugul laptelui. Şi toate se asociau cu zgomotul

unor uşi închise violent, cu nişte paşi plictisiţi şi totuşi prea fermi spre a arăta o cât de mică apropiere, deşi veneau spre dânsul, cu tăceri apăsătoare, cu izbucniri, cu o crispare a mâinilor care-l ţineau, cu aruncarea între perne şi cearşafuri reci, ţepene, scrobite, cu însingurarea şi spaima că împrejurul său nu mai este nimeni.

La început plânse şi ţipă, apoi se închise. Chiar puţinele cuvinte nu i se mai iviră pe buze. Simţea gâtlejul strâns şi dacă era numai cu Marga, mişca, îşi arunca mânuţele, o asculta şi simţea nevoia să izbucnească în sunete asemenea celor ce le auzea. Trântitul uşii, paşii, aruncarea în leagăn şi tăcerea îl înmărmureau. Îşi revenea din ce în ce mai târziu şi nu mai îndrepta nici ochii, nici urechea către

cuvinte. Cu atât mai mult, cu cât începu să audă din ce în ce mai puţine.

Marga nu avea experienţa creşterii unui copil. Îl dorise ca pe o chezăşie de stăpânire a soţului pe care-l voia cu o pasiune paralizantă. Dar copilul nu-i servise la mare lucru, ba, dimpotrivă, înclină să creadă că o dezavantajează, că o frustrează. Nu întotdeauna sentimentul matern este cel dominant. Folosit doar ca instrument, firavul sentiment începu să se şteargă, mai cu seamă când îi intui zădărnicia. Paul era mingea de ping-pong care face posibilă victoria, racheta pe care jucătorul ele tenis se bizuie în câştigarea partidei. Când succesul se îndepărtează, şovăie apoi dispare, unii jucători îşi arunca mingile, alţii îşi frâng rachetele.

Violenţa pasiunii femeii era în largă măsură nemotivată şi, cu cât mai nemotivată şi mai de neînţeles, cu atât mai tiranică. Nu exista logică, raţionament, să o îngrădească. Nu existau greşeli, scăderi ale lui Jan, pentru că nu-l judeca. Altfel n-ar fi fost nefericită. Şi nici Paul. Pentru că Jan Bădulescu era un om banal, mediocru, normal şi lipsit de inspiraţie şi fantezie. Ceea ce părea că-i dă distincţie era plictiseala şi teama. Plictiseala lipsei de satisfacţie şi teama de a-şi pierde locul călduţ. Nu se legase de ceva care să devină, să semene măcar a ideal, nu credea, nu în meseria sa, a cărei întindere nu o putea cuprinde, dar în posibilităţile sale de a crea, de a depăşi ceea ce se cunoştea atât de bine şi de demult, încât devenea necunoscut.

Golul dimprejur era generat de egoismul şi lipsa lui de dăruire. Nu înţelegea nici sacrificiul, nici efortul îndelungat. Nu privea peste ani, ci socotea în zile.

Urmaşe medicina fiindcă o găsise bănoasă, decorativă şi comodă. Muncise, se privase oarecum între timp, fiind conştient însă de muncă şi privaţii. Cunoştea sloganele despre menirea tămăduitorului şi le folosea des şi cu pricepere, cucerind aplauzele mulţimii. Apărea „mare”, fiindcă războiul golise de idealuri o anumită lume şi pentru că cei dimprejur erau mai mărunţi ca el. Şi încă nici măcar mai mărunţi, ci doar mai nepricepuţi în a se evidenţia. Nu vorbea despre ce fusese, ci despre ce voia să fie. Marga n-a ştiut despre bărbat decât ceea ce a vrut el să-i spună şi, de altfel, nici n-a

ascultat. Aşa cum Pet, sugar, nu înţelegea cuvintele ci le simţea căldura sau răceala, nici Marga nu realiza înţelesul cuvântărilor lui Jan, ele o îmbătau prin armonie şi flexiune. Cu atât mai mult, cu cât tot ce spunea era aluzie şi persuasiune.

Nu cântărise şi nu discutase când Jan Bădulescu trecuse de la dreapta la stânga. Era o copilă. Nu cunoştea viaţa, nu ştia ce-i politica. Avea oroare de violenţă, dar cu Jan se credea apărată. Dacă Jan credea aşa desigur că era bine.

Nu ştia că Bădulescu nu crede ci socoteşte. Poate nici dânsul nu ştia. Poziţia pe care o căpătă, mutarea lor la Bucureşti, numirea la marele spital, eliberarea casei bătrâneşti şi instalarea lor acolo, o făcură să considere încă o dată că nu greşise.

Curioasă patimă, patima Margăi, născută din nimic şi pentru nimic. Nu era nici măcar capriciu care ar fi însemnat, cel puţin, o oarecare afirmare. Izbită de pierderea părinţilor, se agăţase, se înfipsese în viaţa tânărului Bădulescu. Şi pătrunsese atât de adânc, incit trăia numai acolo. Restul era nefiinţă.

Poate de aceea Pet avea dreptate când spunea: „Dacă mama m-ar fi iubit!” Ar fi putut trăi numai cu dragostea mamei, aşa cum Marga ar fi putut trăi numai cu dragostea lui Jan. Aşa însă, erau trei fiinţe care tânjeau, toate, după dragoste.

Aparent, totul era în ordine. Fostul sublocotenent în rezervă se întorsese la studii. Se înhămase la ultimul an de medicină. Lua parte la manifestaţii, la

mitinguri, defila şi purta pancarte. Striga şi lozinci. Era însurat. Persoana Margăi nu-l interesa decât pentru ea însăşi, ca instrument. Personalitatea… nici nu i-o bănuia. N-avea timp şi nu-l interesa.

Şi, culmea, nici măcar nu voise să parvină. Ajunsese fără eforturi deosebite în aceasta direcţie. Parvenise fiindcă era şters. Vorbea frumos, cu gesturi rotunde, convingătoare. Dar… despre ce voia să convingă? îl ascultai cu plăcere, dar nu puteai rezuma altuia ceea ce spune.

Îşi luase examenele. Atunci, imediat după război, nici nu era prea greu.

— Bădulescu? întrebase profesorul său, preşedintele comisiei de diplomă, care Bădulescu?

Dar pentru Marga nu mai exista altul.

Aşa începuseră şi continuară să se agaseze, să se chinuiască.

Paul nu mai aştepta să-l arunce maică-sa, se smulgea singur. Lui Jan îi plăcea să vorbească, să se asculte. Copilul intrase într-o muţenie definitivă.

Avea acum patru ani. Era slăbuţ şi vioi. Dar când sosea taică-său, îngheţa iar Marga nu recunoştea altă inteligenţă decât a medicului Bădulescu. Şi tatăl şi mama îl socoteau idiot, mai cu seamă că în prezenţa lor nu vorbea. Pseudoafazia copilului îl înfuria pe doctorul Bădulescu. Nu-l iubea, îi era indiferent, dar îi socotea infirmitatea ca un insucces propriu, îl duse la specialişti. Dacă ar fi fost într-adevăr bolnav, probabil că specialiştii l-ar fi vindecat. Paul însă putea vorbi, dar acum nu voia să vorbească.

Îşi făuri lumea sa şi se retrase într-însa. Tânjea totuşi după maică-sa.

Crescu taciturn şi ascuns. La cinci ani începu să caute şi găsi, fără ajutorul sistematic al altora ci folosind doar lecţiile amuzante ale unor copii de două ori mai mari ca vârstă decât dânsul, înţelesul şi folosinţa alfabetului. De atunci încolo durerile amorţiră sub opiumul cititului. Citea fără alegere, nici nu se putea altfel. Când fu dat la şcoală, uimi clasa. Idiotul taciturn de acasă deveni elevul strălucit al şcolii. Cam la această vârstă avu una dintre cele mai puternice revelaţii.

Intraseră toţi trei. Instinctiv se lipise de mamă, care îşi ţinea bărbatul de braţ, atentă să-i fie pe plac. Un tată decorativ şi blazat care, nu se ştie prin ce întâmplare,

acceptase să intre într-un circ. Paul păşea pentru prima dată în universul zgomotos, colbăit şi strălucitor, violent şi plin de contraste. Luaseră scaune în primul rând, unde riscai să primeşti piruetele clovnilor şi să simţi mirosul tare de animal şi om în efort. Priveliştea era crudă şi dezbrăcată de mister, punându-l în priză directă cu arena.

Mulţimea senzaţiilor îl îmbată şi-l înăbuşi: avalanşa pocnetelor şfichiului de bici în spectacol de manej, mirosurile grofului de machiaj, ale eforturilor concretizate şi prin transpiraţie, ale fiarelor sălbatice, inofensive, îndobitocite şi poate agonizante, dar înfiorătoare aşa cum se desprindeau pentru dânsul din paginile cărţilor, spre a tropăi supuse în cuşca improvizată din mijloc, voltijele şi

acrobaţiile de la boltă, pe care le priceai cu capul dat pe spate în răpăitul nevrozant al tobelor, toate se învălmăşiră, aducându-l într-o stare de hipnoză. Stătea ţeapăn, înfipt în scaun, aparent amorf şi copleşit, în realitate deschis tuturor senzaţiilor şi percepţiilor.

Şi iată că după spectacolul circului „Polski”, trecuseră dincolo, în partea cealaltă a iarmarocului, unde pe o pancartă mare scria ZIDUL MORŢII. Era un turn de scânduri şi trebuia să urci o scară până în partea de sus unde erau aşezate scaunele de jur-împrejur. Fanfara expiră ultimele acorduri, pocniturile de mitralieră ale unui eşapament deschis anunţară ivirea unei motociclete grele, încălecată de un bărbat bronzat, musculos, cu faţa voit dură şi părul

în plete fâlfâindu-i pe spate. Băiatul îl găsi aidoma întruchipării viselor sale de putere şi dominaţie. Ochii îi sticliră şi se trase de lângă maică-sa, umplându-şi nările şi pieptul cu mirosul benzinei arse.

— Zidul morţii! anunţă crainicul şi tobele îngheţară. Paul auzi şi le înţelese. Zidul morţii?!

Bărbatul ridică mâna: un gest de salut sau de rămas bun, motocicleta se avântă în primele tururi. Paul deschise gura şi mâna sa apucă glezna mamei, strângând. Pocnetele se înteţiră, apoi fură înlocuite de un vâjâit din ce în ce mai puternic şi degetele lui strânseră mai tare şi gura se căscă în dorinţa de a prinde cât mai mult aer.

Marga gemu uşor şi desprinse degetele

care-i intrau în carne. Paul îşi strânse pumnii.

Acum, om şi maşină păreau una, cu răbufneli de mugete aruncate de pereţii zidului, se învârtea, se învârtea urcând pe pantă şi aplecându-se spre orizontală. Luase o poziţie atât de nefirească, urcase atât de sus, încât părea că dintr-o clipă în alta se va desprinde spre a zbura către boltă.

Paul se strânsese în scaun, capul nu mai urma pendularea virajelor, privirile fixe îi micşorau pupilele până la o gămălie de bold. De departe îi ajunse în urechi, fără să înţeleagă, un ropot de tobe, des. Şi, deodată, se făcu tăcere.

Închise ochii… Când i-a deschis, motocicleta cobora zidul în spirale din ce în ce mai încete, mai line.

N-a putut să aplaude, nici n-a mai putut să vadă altceva. Acasă, în pat, s-a chinuit să adoarmă, cu oboseala tăiată de spaimele rostogolirii pe zidul morţii. Cine alerga? El, celălalt? A adormit târziu şi şi-a aflat descătuşarea în visul fermecat al unui zbor de pasăre, care de data aceasta era al lui.

Zborul lui... al celuilalt... a pus stăpânire pe el şi-l urmăreşte. Greu şi masiv, parcă ar fi o povară care-l apasă şi-l împinge, îi cere dăruire deplină. Sete de putere, de dominaţie. O încrâncenare care-l îndeamnă să învingă. Tot ce nu e el, nu e al lui, e împotriva lui. Şi el trebuie să învingă.

17

Stătea singur pe terasa din faţa Operei, cu o ceaşcă de cafea dinainte şi o ţigară fumegând spiralat între degete. Ofiţerul se apropie, saluta şi întrebă:

— Tovarăşul Paul Bădulescu?

— Întocmai!

Tinereţea miliţianului, amabilitatea şi poate o strălucire ciudată în ochi, poate… îl învăluiră ca răcoarea umedă a pivniţelor părăsite.

— Fiul doctorului Bădulescu.

— Aveţi ceva cu mine? Sau cu… tata?

— E mort.

Anunţul căzu sec şi definitiv ca o constatare.

Pet aruncă ţigara şi rămase câteva clipe, privindu-l în ochi.

— Mama?

— Moartă. Accident de maşină.

...Îl duseră pe un drum ce nu se mai sfârşea, într-un automobil hodorogit. Zări cele două grămezi de sticlă şi metal contorsionat. Coborî când i se spuse şi fu condus de ofiţer printre oameni cu feţe împietrite care înconjurau o clădire scundă, totul era groaznic, şi totuşi, nu simţea nimic în afara unui nod în gât şi a unei agitaţii care-i zgâlţâia umerii, dincolo de dânsul. Se lăsa împins printre miliţienii care păzeau cadavrele întinse decent pe scândurile unui depozit. Îi recunoscu.

Rămase acolo, cu pălăria în mână, nu ştia când şi de ce şi-o scosese.

— Din familie? întrebă unul.

Nu reacţionă.

— Fiul, preciză ofiţerul şi se făcu tăcere. Paul Bădulescu ar fi vrut să le vorbească. Îi privi încă o dată pe toţi, apoi se întoarse. Nu-l opri nimeni. Ieşi dintre oameni. Ofiţerul alerga după dânsul.

— Acasă, spuse, ca şi când ar fi aruncat adresa unui şofer. Sirenele izbucniră asurzitor. Se opriră două ambulanţe. Oamenii în alb purtau tărgi.

— Acasă... repetă Paul.

18

Acum nu-mi mai trebuie decât răbdare... răbdare şi minuţiozitate. Un jucător de şah mediocru aşteaptă mutarea

adversarului spre a răspunde. Evident, pierde. Câştigă doar dacă partenerul său e tot atât de mediocru şi atunci, din întâmplare. Un jucător bun prevede câteva mişcări, unul foarte bun, excelent... Oare e posibil să prevezi întreaga desfăşurare a unei partide? Nu, îşi răspunse Pet, zâmbind. După primele mişcări, numărul combinaţiilor posibile, al variantelor deci, creşte într-o progresie care-l împinge către infinit. Imposibil de calculat, chiar de către un jucător electronic.

Partida începută contra Combinatului Industrial era, de fapt, o partidă de şah. A prevedea înseamnă a putea. Câte? Câte mişcări? Maiorul Luca e un jucător excelent. Ce va face? Câte mişcări ale maiorului trebuie să prevadă, ca să poată

câştiga?

Grig conducea tăcut. Concentrat? Nu, sigur şi liniştit. Depăşiră jumătatea drumului.

O curbă rapidă, o întorsătură neobişnuit de strânsă. Pet alunecă spre dreapta şi-şi înfundă umărul în buretul peretelui. Grig întoarse capul spre dânsul şi zâmbi.

— Dormi? mormăi Pet, furios că-i împrăştiase gândurile. Da... căută să-şi reia firul, câte mişcări?... Câte variante?... Câte linii strategice! Prima e însăşi îndeplinirea loviturii, acurateţea execuţiei, firescul ei... lipsa de violenţă. E posibil oare? Desigur, îşi răspunse, e nevoie de documentaţie, topografia locurilor, planul cronometrat la secundă, echipa, avea cea mai bună echipă

pe care şi-o putea dori, surpriza… dacă paznicii… nu, deocamdată fără dacă. Bine, pentru asta avea răgazul de o lună. A doua linie? Un rânjet îi întinse buzele. Îi vor căuta pe toate drumurile, pe toate şoselele, ei şi? Numai dacă… atunci, a treia linie: echipa. N-ar vrea să ajungă acolo, să-şi piardă oamenii… pe niciunul. Totuşi, atunci, ultima…

Era sigur că va ieşi teafăr din încurcătură. Şi odată ieşit, cine ar putea face vreo legătură între Pet şi Paul Bădulescu? Cine? Inima i se strânse: Eva, dar nu teama îl făcu să geamă…

Îşi aminti cum a întâlnit-o atunci, prima şi ultima dată când a dus-o în casa îngropată în mijlocul peluzei şi grădinii. Coborâse pe Splai, fără ţel precis,

bucurându-se de căldura timidă a soarelui de primăvară. Ca întotdeauna, nu ca în cealaltă parte din timpul existenţei sale în afara casei păpuşilor mecanice, era Pet, acela pe care ea îl cunoscuse. S-a auzit strigat. La trotuar, într-un spaţiu interzis pentru parcare, într-o maşină deschisă, Eva.

S-a apropiat inundat de căldură şi lumină. I-a deschis portiera. Avea o fustă închisă, un sweater şi o blană cu părul deschis aruncată pe umeri. O cerea anotimpul, dar ea era în afară de timp.

— Ce faci? Visezi? Vii sau aştepţi să zâmbesc miliţianului, ca să nu mă amendeze?

S-a urcat lângă dânsa.

— Pariez că ai băut un păhărel. Aş vrea şi eu, dar nu îndrăznesc să intru singură.

Mă inviţi?

— N-am băut… mă gândeam.

Dincolo de Eva, soarele îşi arunca razele, aurindu-i părul. Cheiul strălucea, lumina părea că pleacă din ochii şi zâmbetul ei.

— Doamne, exclamă Pet. Eva îl privi întrebătoare. Nimic, răspunse privirii.

Eva porni maşina, rulând maiestuos.

— Spre Trocadero?

— Nu, undeva, şi-ai să fii numai cu mine.

— Aerul de primăvară? râse fata.

Tânărul se lăsă pe speteaza scaunului.

— Obosit?

— Beat de tine! murmură.

— Pet, mă faci să pierd controlul volanului.

— Întoarce spre Universitate. Apoi spre…

— Unde vrei să mă duci?

— Într-un loc de vise.

Niciun ghimpe al îndoielii nu-l înţepă, nici atunci şi nici acum. Doar că ar fi vrut să o poarte în braţe până acolo.

Grig, aproape imperceptibil, mărise viteza. Drumul larg, deschis, aproape pustiu, îi permitea chiar excesul iar el nu trecuse încă de marginea prudenţei. Viteza şi virajele erau totul pentru el. Nu o putea spune, nu ştia să se exprime, dar trupul său tot se apleca înainte, ascultând de dorinţa de a merge mai repede… mai repede. N-avea timp nici măcar să dorească altceva…

Maria… era atât de calmă, parcă nu dorea nimic altceva decât să-l vadă. O dâră

slabă de duioşie, atât cât îi permitea beţia vitezei, îi invada fiinţa. Una dintre puţinele victorii ale Mariei, unele dintre puţinele momente de sentimentalism domestic ale lui Grig.

— Eva ştie, îşi spuse Pet. Eva poate stabili legătura între Paul Bădulescu – Pet – Petru Nestor. EVA poate distruge ultima mişcare pregătită în marea partidă contra celorlalţi… dar nu va vorbi. De indiscreţie îl apără însăşi indiferenţa, înstrăinarea Evei.

19

Pentru Pet adolescentul, ziua adevărată începea odată cu seara, de la întretăierea

bulevardului cu Victoria. Rezemat de coloanele Galeriei, privea scurgerea şi vălmăşagul de figuri şi, mai cu seamă, de picioare. Ochii începeau cu tocurile lungi şi ascuţite într-o vreme, acum plate şi dreptunghiulare. Nu suferea jupuitură sau flecuri tocite. În asemenea cazuri nu-i mai ridica. Altfel, trecea la gleznă şi, dacă era subţire, fină, urmărea linia până la genunchi. Era pretenţios, abandona formele de butelii. Zăbovea la rotunjimea genunchiului, cerea ca fina cută din spate să nu fie prea adâncă, numai aşa ridica spre pulpe. Acum furia minijupelor îi favoriza explorarea. Renunţa dacă drumul era scurt şi coapsele joase. Restul trecea închipuirii, dacă nu cumva rochiţa subţire devenea străvezie sub lumina ultimelor raze de

soare, căzute pieziş, sau mai târziu, în focul farurilor. Apoi cerceta umerii, braţele, linia graţioasă a gâtului şi numai după aceea trecea la figură. Chipul îl interesa mai puţin, ştia că e o mască pictată cu grijă. Îl tulbura însă învolburarea mătăsoasă a părului, indiferent de culoare sau nuanţă, şi îmboldirea îndrăzneaţă a sânilor, deşi ştia că aceasta din urmă e opera sutienului.

Îşi umplea buzunarele de la cele două izvoare: dărnicia vinovată a mamei care plătea singurătatea în care îl arunca, spre a fi numai a pasiunii sale şi bursa indiferenţei tatălui, un fel de salar pentru o sinecură, aceea de fiu unic, şi vestita cofetărie şi braserie de alături i se deschidea în fiecare seară. Pătrundea nonşalant, recunoscându-i tradiţia, dar nu-l impresiona nici piatra

rotundă şi grea a meselor, nici pluşul roşu, puţin tocit. Dimpotrivă, îi găsea un aer prăfuit şi doar voga şi siguranţa de a fi întâmpinat cu entuziasm de câţiva îl îndemnau să intre. Împărţea salutări, strângeri, rar sărutări de mână, cafele, coniacuri şi bacşişuri mari. Se simţea bine într-o lume pestriţă, pe care se autoîncredinţa că o cunoaşte dar pentru care n-avea încă destulă experienţă. E adevărat că era primit călduros… pentru cafele, coniacuri şi bacşişuri. Fetele îl priveau cu indiferenţă dar şi cu indulgenţă. Era singurul căruia, după al doilea rând de coniacuri şi cafele, rar prăjituri sau pateuri, i se permitea sa portretizeze şi putea să o facă fără risc, deoarece portretele sale erau atât de vii în abjecţia sau puritatea lor, încât

victimele spiritului său de observaţie încercau sentimentul contemplării lucide şi obiective. Strivea, făcea să plângă sau entuziasma. Copilul mut de odinioară îşi revărsa elocvenţa frazelor nefolosite. Nu cruţa pe nimeni şi nu se cruţa.

Ciudăţenii avea multe. Câteodată, mai cu seamă în nopţile de vară cu lună plină, intra în grădina Ateneului şi lătra. Altă dată rupea o floare în faţa miliţianului, plătea amenda şi oferea floarea primei femei pe care o întâlnea, indiferent de vârstă. Numea acest gen sfidarea Venerei. De câteva ori a intrat în apa fântânii arteziene din faţa Palatului. Avea zile când traversa pe roşu şi altele când nu trecea cu niciun chip strada. Îl interesau filmele tari, dar nu spre a le admira, ci spre a le desfiinţa.

„Singurul mare regizor e Hitchcock”, spunea. Toţi romanţează, numai el montează viaţa”.

Una dintre cele mai gustate ciudăţenii era rondoul.

— Haideţi după cumpărături, spunea luând de braţ pe una sau alta dintre fetele de la masă. Ceilalţi nu erau obligaţi să meargă, puţini băieţi rămâneau, fetele îl urmau întotdeauna.

Începeau turul chiar de la primul magazin, Romarta, alături de bătrâna cofetărie.

— Pantofi pentru prietena mea, indica Pet, arătând obiectul. De export, frumoşi. Ar trebui poate bareta mai îngustă, ce zici?

Fetele se înfiorau. Nu era numai plăcerea factice posesiunii unor asemenea

pantofi ci, mai cu seamă, gingăşia serioasă cu care erau interogate asupra gusturilor lor.

— Violet cardinal, susura Pet. E neapărat necesară şi o poşetă… Uite, asta, piele veritabilă. Şi… desigur, nu se poate! Nu merge nici pe piciorul gol, nici cu ciorapii ăştia deschişi. O nuanţă mai închisă, mult mai închisă… aşa, vezi? O jumătate de duzină e de ajuns?

Părăseau Victoria şi coborau. Pet se oprea în alt loc.

— Pentru stradă… stofa asta, nu? îşi întreba partenera, strigând-o de braţ. Lână pura englezească, ţesătură subţire… Confecţionatul şi dreptul croitorului – bani face însă. Într-o săptămână le ridicăm.

Fata sau chiar fetele râdeau fericite.

Pornea mai departe traversând spre Adam.

— Nu-mi fac niciodată pantofi de comandă, spunea serios. Dacă ştii să te înţelegi cu vânzătorul, pantofii bărbăteşti sunt mult mai buni şi lejeri, de gata. Ce spui de mănuşile alea? Sunt prea deschise? Nu… nu, asortate cu fularul, o nimica toată.

Întotdeauna banda lăsa iniţiativa lui Pet. Avea gust.

— Ei, mai luăm o duzină de ciorapi, una de batiste, şi gata. Nu-i nimic, este! exclamă în râsetele încurajatoare ale celorlalţi. Acum spre alte lumi. Nu stăm mult.

Intrau, într-adevăr, la „Floarea de cactus”. Dacă toate celelalte cumpărături erau fictive, nu se scumpea la un rând de prăjituri şi câte un pahar de vermut. Degusta liniştit. Culmea era că ceilalţi, mai

cu seamă fetele, doreau să termine mai repede şi să continue rondoul.

— La „Rozelor” ne oprim altă dată, hotăra Pet. Mergeau. În drum, trecem să luăm rochia doamnei.

Fata pe care o avea la braţ fremăta uşor.

Vânzătoarele îl cunoşteau, îi ştiau marota. Intrau în joc. Asta făcea şi mai multă plăcere partenerelor.

— O capă? Bine, frumoasă, nu zic, nurci, dar… la ce s-o porţi? Lasă, când ţi-o fi gata rochia de seară.

— Mergem s-o vedem? întreba fata, furnicată de dorinţă.

— Nu acum. La toamnă. Deocamdată… ce-ai zice de taiorul ăsta? Vara trece şi seara-i cam rece. Ce spuneam eu că

îmbrăcămintea de damă e ieftină? Bine, bine…

— Acum? întrebau după ce, cu regret, părăseau magazinul. Ai văzut haina de astrahan? se priveau una pe alta.

— Haine de iarnă altă dată, hotăra Pet. Hai la „Mondial”, acolo continentele îşi expun mărfurile.

Se lăsa noaptea. Unii trecători întorceau capul după cârdul de fete conduse din vitrină în vitrină de un băiat slăbuţ, vioi, cu figura colţuroasă şi ochii înfriguraţi. Poposeau la barul din faţa statuii Voievodului pe cal.

— O nimica toată, spunea Pet, făcându-şi socotelile în faţa coniacului şi a cafelei. Până una alta, asta-i ultima sută. Mâine trebuie să-i tapez pe babaci.

20

— De ce bei, dacă nu-ţi prieşte? întrebă cel mai în vârstă, dezgustat. Tânărul, să fi avut douăzeci şi unu de ani, privea cu ochii goi, cu o grimasă de durere, schimbându-şi culoarea feţei în mod îngrijorător, livid şi congestionat.

— E, bea! făcu şi duse paharul la gură.

— Ţi-e de ajuns, căută să-l oprească celălalt. Du-te acasă.

— Nu. Domnişoară! Domnişoară! mormăi înfundat. Domnişoară!! strigă apoi cu glas spart, isterizant.

Fetele care serveau, breton, panglică alb-dubios, ochi rimelaţi, buza de jos rujata, fusta mini şi picioarele cum le aveau, priviră

ridicând din umeri.

— Jeni, te cheamă clientul.

Chelneriţa se apropie.

— Încă o sută, comandă cleios tânărul.

— Nu-i mai da, nu vezi că e beat? interveni vârstnicul.

— Ştii de ce beau? întrebă tânărul.

— Nu mă interesează.

— Asta-i! Da' dumneata de ce bei?

— Eu beau un pepsi.

— Pepsi cu coniac, ştiu eu.

— Asta-i treaba mea.

— Atunci?... continuă beţivul, de ce te bagi?

— O să-ţi facă rău.

— Te doare pe dumneata? Mai bine treci la altă masă, dacă nu-ţi place.

Vârstnicul privi în jur. Barul, o bombă,

era ticsit. Renunţă la morală. Nu renunţă însă tânărul.

— Poate crezi că n-am cu ce să plătesc? Am! Am, că am luat chenzina.

— În loc s-o duci acasă…

— Ce să duc? răbufni băiatul. Am muncit cinstit. O lună, o lună întreagă. Mi-am jerpelit hainele, mi-am tocit pantofii. De mâncat… mi-a dat mama.

— Şi tu bei!

— Da, beau. Ce vrei să fac? Să mă duc acasă şi să zic uite, mamă, am luat chenzina? Domnişoară! strigă iar.

Jeni veni încet, mişcându-şi şoldurile jucăuş. Tânărul nici n-o privi.

— Încă o sută!

— Te place, îi spuse celălalt.

— Ducă-se în… Acum că beau şi

plătesc. Poate crede că-i cumpăr inel.

— Poate.

— S-o văd după serviciu… să vină cu mine. Unde mă-sa să vină? se întrebă singur. Pe bancă-n parc…

— La ea!

— Crezi? Stau trei-patru într-o chichineaţă.

Fata aduse suta, tânărul îi puse mâna pe coapsă. Ea se făcu că nu observă, el mişcă palma şi o ridica mai sus.

— Vii? întrebă.

Jeni îl lovi peste mână. Tânărul se suci şi răsturnă paharul. Cel mai în vârstă hohoti răutăcios.

Intră Pet. Fata îl zări cu coada ochiului şi se degajă.

— Ai văzut?… Cine plăteşte coniacul?

— Eu, spuse Pet, aşezându-se. Şi acum, şterge-o!

Vocea calmă, puţin voalată, dinţii strânşi îl derutară pe tânăr care îl înfruntă o vreme, apoi plecă ochii.

— Nu te cunosc! încercă totuşi să se revolte.

— N-are importanţă. Mă cunosc alţii. Adă unul mic, îi spuse fetei. Pe tine să nu te mai văd. Să-l aducă alta.

Cel mai în vârstă îi făcu loc. Cealaltă chelneriţă aduse coniacul.

— Bea-l, ordonă Pet şi băiatul ascultă. Du-te! Tânărul se ridică şovăitor şi crispat. Se împletici şi părăsi barul.

— Săracul! rânji Grig.

— Pleavă, constată Pet. Ascultă, Grig, avem treabă. Rabla ţi-i în formă?

— Perfectă.

— Încurcături?…

— Nimic, în ordine, şefule!

— Mâine te pregăteşti. Poimâine, gata! Vom lipsi două-trei săptămâni. Mergem la cules, şi apoi vedem noi…

Grig îşi încălzea paharul în palme.

21

Se reîntâlniră după aproape o lună, în casa închiriată fără greutăţi de Pupi şi Leo. Proprietarii plecaseră, lăsând toate încăperile deschise: aveau încredere deplină în chiriaşii lor şi mai cu seamă în Pupi care-i cucerise prin veselia, spontaneitatea şi chibzuinţă cu care privea viaţa.

Lică venise aşa cum plecase, cu trenul. Îmbrăcat curăţel şi tuns cuviincios, nu atrăgea atenţia. Poposise într-un bar din apropierea locuinţei, se orientase şi se prezentase punctual. Pet şi Grig sosiseră în Fordul aparent hodorogit al acestuia din urmă.

Ca întotdeauna înainte de marile „bătălii”, Pet trecuse în camera care-i fusese pusă la dispoziţie şi în primele ore nu acordă nimănui nicio atenţie. Trecu dimineaţa şi după-amiaza făcând nenumărate pasienţe şi dând dispoziţie lui Leo să-l caute şi să-l aducă pe Macarie. Ca de obicei, luă un prânz frugal şi consumă cu înghiţituri rare două pahare cu lapte rece.

— Acum, am să vă arăt planurile clădirilor, rosti apăsat, după ce fură toţi în sufragerie, camera cea mai încăpătoare.

Domnul Macarie, cu toate promisiunile, n-a putut să-mi facă nicio fotografie. M-am mulţumit deci să ridic eu planurile, din păcate cu o oarecare aproximaţie.

— Cred că n-ai vizitat combinatul, zâmbi Grig.

— Nimic mai uşor decât să admiri Catedrala Sf. Ioan. O piesă istorică ridicată de Bogdan, tatăl lui Ştefan. Are şi un mic muzeu instalat în încăperea de jos a clopotniţei. Am cumpărat prospecte şi fotografii şi am plătit taxa. Urcat până la locul clopotului cel mare, topit de nemţi în timpul primului război mondial, cu teleobiectivul mi-am permis să iau eu însumi câteva vederi.

Pupi îşi balansă picioarele.

— Credeam, spuse, că e de ajuns să intrăm şi să strigăm: Sus mâinile!

Pet o privi şi zâmbi.

— Du-te la cinematograf. Dar nu uita că în toate filmele, chiar şi cele cu Belmondo, până la urmă gangsterii sunt răpuşi. Chiar dacă şeriful sau comisarul are mutra lui De

Funès.

— Gata, Pet. Nu mai spun nimic. Continuă. Am încredere mai cu seamă când văd cum te soarbe Leo din ochi. Încep să fiu geloasă.

Pet aşează pe masă planurile. Primul era al terenurilor care înconjurau combinatul, tras în peniţă la scara de un centimetru pentru trei metri.

— Eşti sigur? întrebă Lică.

— Cu o uşoară aproximaţie. Doar nu m-am plimbat prin curte cu metrul în mână. Am calculat dimensiunile în raport cu înălţimea oamenilor.

— Cap, nu glumă! spuse Leo admirativ.

— De jur-împrejurul terenului, combinatul are un grilaj de trei metri, terminat cu vârfuri ascuţite. Singura

deschizătură în grilaj este poarta asta. Are două părţi şi se deschide în interior. Aşa e? îl întrebă pe Macarie.

Acesta se scărpină în ceafă.

— Nu ştiu, fu nevoit să recunoască.

— Ce dracu’ ştiţi voi, localnicii! izbucni indignat Lică.

— Nu mi-a cerut nimeni astfel de informaţii, mormăi încurcat Macarie.

— Asta ar mai fi trebuit, să te vadă dând târcoale, îl lămuri Pet. Lasă, treaba ta e alta. Acu, priviţi aici, lângă poartă e o cabină. Cabina portarului. Nu stă tot timpul în ea, fiindcă poarta nu prezintă interes decât de două ori pe lună, în ziua chenzinelor, când banii sunt aduşi cu duba. În zilele acelea, misiunea lui constă în a ocupa cabina tot timpul cât duba e în curte.

Barele grilajului au o grosime de doi centimetri, nu cunosc soliditatea porţii, nu ştiu dacă o maşină obişnuită ar putea să o doboare. Deci trebuie să veghem ca poarta să rămână deschisă tot timpul cât vom vizita combinatul.

— Cum funcţionează poarta? întrebă Grig. Se închide şi se deschide automat?

— Nu, manual.

— Atunci…

— Da, dar există un sistem de alarmă, o sirenă şi prima grijă a portarului, dac-ar fi să o audă, ar fi să închidă şi să lege poarta. Are la îndemână un lanţ şi un lacăt de siguranţă.

— Poarta stă închisă sau deschisă în timpul zilei?

— Deschisă. Portarul vine la şase

dimineaţa. Schimbă pe cel de noapte. O deschide pentru a permite maşinilor personalului de conducere să pătrundă în combinat. Nu vin toţi odată şi nu pleacă toţi odată. Aşa că rămâne deschisă până la terminarea lucrului, adică până pleacă ultima maşină. Atunci o închide paznicul de noapte care-l schimbă pe portar. Înţeles?

Toţi aprobară.

— Pe noi ne interesează doar momentul precis când vom da lovitura. Şi atunci poarta va fi deschisă.

— Dacă nu se dă alarma, interveni Leo.

— Chiar dacă se dă. Portarul e un om în vârstă. Îi trebuie cel puţin o jumătate de minut până să închidă poarta, să lege lanţul etc...

— De unde ştii?

— Pentru cazurile obişnuite, l-am cronometrat, şi, după destule experienţe făcute pe tipi de vârstă şi corpolenţa sa, am ajuns la o medie de treizeci de secunde.

— Unde le-ai mai făcut şi pe astea?

— Prin mahalalele Bucureştiului, jubilă Pet.

— Ura! strigă Lică. Iată invincibilul Napoleon.

— Nu mai fă pe nebunul, îl puse la punct Pet. Nouă nu ne rămâne altă cale decât planificarea amănunţită şi cronometrată, haiducia era bună pe vremea fanarioţilor.

22

— Cheia întregii operaţii este aici, arăta Pet, punând degetul pe uşa care lega sala de plăţi de infirmerie. Dacă uşa asta mi-e închisă şi dacă doi oameni răsar deodată, gata să tragă, s-a terminat. Paznicii nu vor îndrăzni nici să se mişte. Ei bine, mâine, această uşă va fi deschisă. Nu-i aşa, Macarie?

— S-a-nţeles, şefule.

— Ţi-e teamă? Doar am repetat împreună scena. Când vom intra noi…

— Care noi? întrerupse Lică.

— Tu şi cu mine. Vom trece din infirmerie în sala de plaţi, cu pocnitorile în mână.

— Aha!

— Înţelegeţi ce se va întâmpla. Paznicii ridică mâinile, n-au ce face; casierul, probabil, va leşina sau cel puţin se va preface că leşină, iar lui Macarie... îi va fi atât de frică, încât fără să se gândească la altceva, va alerga la uşa dinspre coridor şi o va deschide... ca să fugă, să scape, nu? Numai că, odată uşa deschisă, veţi năvăli voi, Leo şi Grig. Vom fi patru contra doi. Casierul şi Macarie nu mai contează.

— Dar noi, întrebă Leo, cum vom ajunge pe coridor? Nu ştiu nici măcar cum vom intra pe poarta combinatului.

— Imediat ajungem şi acolo...

Lică zâmbi, Grig şi Leo nu se formalizau. Îşi cunoşteau şeful.

— Mâine, continuă acesta, exact la ora

nouă şi douăzeci, Lică şi cu mine vom sosi la combinat. Întâi m-am gândit să venim cu taxiul, apoi mi-am schimbat planul. Şoferii de taxiuri sunt băieţi descurcăreţi şi buni observatori. Cum autobuzul are staţie drept în faţa combinatului, vom folosi autobuzul. Important nu este când nu dăm jos din el, ci ca la ora indicată să pătrundem pe uşa de intrare. De aceea vom porni de acasă mai devreme. În faţă e o tonetă cu răcoritoare, nu vom atrage atenţia.

Vom intra pe rând, la cinci minute distanţă. Eu întâi, şi mă prezint la Informaţii şi cer să-l văd pe şeful secţiei vânzări. Voi fi… scoase din buzunar o foaie de delegaţie dactilografiată şi având toate ştampilele şi iscăliturile necesare, voi fi Iulian Neacşu, inginer, delegatul şantierului Argeş. Însă…

şeful serviciului vânzări nu va putea fi vizitat la acea ora.

— De unde ştii? îl întrerupse Lică.

— Face parte din primul lot care îşi ia salariul la ora zece. N-o să mă primească pe mine, ca să întârzie şi să nu-şi poată ridica leafa decât a doua zi. Secretara o să-i telefoneze, asta e sigur, dar el va ruga politicos să aştept până la ora zece şi douăzeci. Ceea ce voi şi face. Mă voi aşeza şi voi începe să foiletez revistele de specialitate. Până la ora nouă şi treizeci. Atunci va intra Lică.

— De ce? vru să ştie Grig.

— Fiindcă la ora asta furgoneta va opri la platforma din spate şi paznicii vor începe transportarea sacilor cu bani în sala de plăţi. Atunci va începe comedia. Lică are

talent, şi Pet începu să râdă. E de ajuns să vă spun că la nouă şi patruzeci vom fi în infirmerie!

— Şi noi? întrebă încă o dată Leo.

— Voi, adică tu şi Grig, veniţi cu maşina. Furgoneta cu banii părăseşte banca pe la nouă şi douăzeci. Face drumul în opt-nouă minute, depinde de circulaţia pe străzi. Pe la nouă şi douăzeci şi cinci, nu, mai bine la nouă şi douăzeci, opriţi în apropiere de staţia de benzină, nu va mira pe nimeni. Nu trageţi chiar la pompă, să nu fiţi surprinşi de trecerea furgonetei, cu furtunul în rezervor. O lăsaţi să treacă şi o urmaţi. Un minut după ce a intrat pe poarta combinatului, intraţi şi voi. Parcaţi reglementar la locul rezervat vizitatorilor şi clienţilor, numai că în loc să vă îndreptaţi

spre intrarea principală şi sala de aşteptare, vă furişaţi către platforma şi intrarea de serviciu din spate. Când zic: vă furişaţi, nu înseamnă că luaţi alură şi mutre de gangsteri. Vreau să spun că nu vă opriţi, nu vă arătaţi mai mult decât trebuie, dar mergeţi liniştiţi, ca nişte oameni care ştiu ce vor. Portarul va fi probabil în cabină, iar paznicii furgonetei în sala de plăţi. Vă spun să nu vă grăbiţi, pentru ca şoferul furgonetei să aibă timp să se care cu rabla lui către garaj. Mai bine încă: nu vă daţi jos din maşină decât atunci când îl vedeţi trecând. E clar?

Îşi aprinse o ţigară şi maşinal întinse mâinile către cărţile pentru pasienţă. Şi le trase, şi-şi privi unghiile.

— Bine, acum aţi ajuns la uşa din fund

a coridorului. Va fi deschisă, Macarie va avea grijă. Nu-i aşa, Macarie? Nu aşteptă răspunsul şi continuă: Pe coridor – nimeni, toată lumea, chiar şi directorul aşteaptă ora zece. Când vedeţi că uşa sălii de plăţi se deschide, intraţi. Probabil, nu probabil, sigur atunci casierul va fi sub masă, şi paznicii cu mâinile la ceafă. Eu îi voi ţine mai departe în şah, voi, Lică, Leo şi Grig, veţi înhăţa sacii. Numai pe cei cu bancnote; cei cu monezi sunt grei şi de mică valoare.

— Lăsăm paznicii înarmaţi?

— Înainte de a vă repezi la saci, le scoateţi artileria. Tu, Lică, îi buzunăreşti pe paznici, le iei şi bricegele, dacă au. Apoi sacii şi gata. Ieşim pe uşa platformei şi voi duceţi sacii la maşină. La fel cum aţi venit, fără grabă. Eu rămân să vă acopăr

retragerea.

— Periculos, spuse Lică. Ar putea să ne vadă cineva şi pe tine şi pe noi.

— Dacă mergeţi liniştiţi, discutând, nimeni nu va bănui. Pe mine n-are decât să mă vadă, va crede că e un paznic, voi sta în pragul uşii cu spatele în afară.

— Şi Macarie?

— Când intraţi, îl tăbăciţi puţin. Nu tare, adăugă, văzând că acesta se strâmbă. Apoi, îl luaţi cu voi.

— Cam mulţi în maşină!

— Creşte stabilitatea, pe Macarie nu-l putem lăsa. E de-al nostru. Vom face toată lumea să creadă că l-am luat drept ostatic. Ajunşi în siguranţă, îi vom da drumul cu ceea că l-am promis şi, poate… cu încă ceva pe deasupra.

Macarie oftă recunoscător. Scoase o batistă boţită şi murdară şi-şi şterse fruntea.

— Cum ne-am suit, îi dăm drumul. Grig ştie traseul. Atenţie la colţul dinspre Mărgineni. Nu ieşim din oraş. Venim direct aici. Nimeni nu-şi va închipui. Toate maşinile se vor repezi spre punctele de baraj, să ne închidă drumul.

— Şi vor vedea că nu sosim.

— De aceea trebuie să facem o spărtură sau două.

— Te-ai gândit? întrebă Lică.

— Aici intervine Pupi. Ea rămâne acasă. La ora nouă şi douăzeci şi cinci de minute, telefonează la miliţie. Va spune – auzi Pupi? – vei spune că dincolo de podul de peste Râul Repede, în apă, pluteşte ceva. Nu ştii

ce... nu eşti sigură, dar crezi că e un om înecat. Poate îţi vor cere numele şi adresa. Să fii pregătită: strada Vântului nr. 37. Te cheamă Ioana Ripuş. Repetă să nu uiţi şi caută să fii cât mai natural... înspăimântată.

Pupi se uită la el şi surâse ferm.

— Voi fi! Nu-ţi închipui prin ce emoţii voi trece, până vă voi vedea întorşi cu bine.

Leo trecu lângă dânsa şi o mângâie uşor pe spate.

— Ajunge, porumbeilor! făcu şeful. Vezi să nu uiţi strada. Se află acolo, pe malul Râului Repede! Dacă le vine în gând să se uite în planul oraşului, vor fi şi mai convinşi.

— Vântului nr. 37, sâsâi Pupi.

— După cinci minute, la nouă şi treizeci, vei da un alt telefon. Vei ţipa că în colţul străzii Cireşelor, dincolo, în partea

opusă, s-a întâmplat un accident, o ciocnire, un mort... sau doi. Vei închide imediat, nu vei aştepta răspuns. Pare mai convingător. Apoi mai dai un telefon şi urli într-însul că cineva vrea să te omoare şi întrerupi. Nu mai dai adresa.

— E în regulă, confirmă fata.

— În niciun caz nu telefonezi de acasă. De la un telefon public. Păcat că nu poţi să mergi prea departe, dar nu avem ce face. Poate că nu le vine în gând să caute de unde s-a telefonat şi, oricum, o indicaţie precisă tot nu capătă. Vom aştepta liniştiţi până se satură şi ridică barajele. Atunci...

— Şi eu? întrebă Macarie.

— Te luăm cu noi. Te ţinem o zi, apoi, în dimineaţa cealaltă, îţi dăm drumul. Îţi iei prada şi te duci unde ne-am înţeles, la două

ore în afară de oraş. O ascunzi acolo şi te întorci, pe jos sau cu o maşină de ocazie. Spui că te-am aruncat din maşină pe drumul Mărginenilor. Dincolo de deal şoseaua are o trifurcaţie, am fi putut s-o luăm în orice direcţie, n-are importanţă.

— Or să mă fiarbă!

— Se-nţelege, dar o ţii într-una aşa. Nu ieşi din ce ţi-am spus. Patru oameni. Toţi înarmaţi. Poţi să ne descrii şi pe noi şi maşina. Nu prea precis însă, mai schimbi ceva. Aşa… şoferul e blond şi cu nasul turtit, fost boxer, poate, Leo e chior de un ochi, despre Lică nu-ţi aminteşti. Pe mine fă-mă mai frumos.

Nicio vorbă despre Pupi. Vei mai spune că te-am lovit, că nu prea ai fost în minţile tale în tot timpul ăsta. Te vor crede.

— Să sperăm, articulă rar şi ameninţător Lică. Altfel!... Macarie simţi că-l inundă transpiraţia şi încercă să zâmbească.

— Nu vă temeţi.

— Eşti complice. Nu scapi mai ieftin, chiar dacă ne vinzi.

— Cine se gândeşte la vânzare?

— Papa! Şi acum, şterge-o! Du-te acasă şi, ascultă, nicio picătură!

Macarie se foi, apoi ieşi fără să spună o vorbă.

— Voi, se adresă celorlalţi, treceţi în magazie şi revizuiţi maşina. Ceasornic, nu alta!

— Nu-i nevoie, protestă Grig.

— Executarea! îl repezi Pet. Mai cu seamă pornirea. La secundă, nu alta.

Înţelegi ce înseamnă două-trei secunde? Un avans de cincizeci-şaizeci de metri. Îndeajuns să dispari după un viraj!

Cei trei mormăiră, dar plecară. Pet întinse mâna după ţigara şi jocul de pasienţă. Pupi, în picioare, îl privea ironic şi compătimitor.

— Frumoasă viaţă, spuse. Mă întreb de ce te zbaţi atâta?

— Pentru vreo patru sute de mii de lei.

— Face? Pe ce-ai să-i cheltuieşti? Pe lapte sau pe ţigări? Sau poate…

— Ce?

— Nu eşti omul care să arunce banii pentru vreo femeie.

— Ce ştii tu? Nu este vorba de bani. Nu, hotărât nu sunt banii…

Aruncă ţigara.

— Nicio femeie nu poate cheltui câteva sute de mii în câteva luni. Nu… trebuie să risc, să mă zbat, să combin, să judec. Să zicem că o fac pentru bani… şi nu numai pentru bani.

Pupi îl privi iarăşi, de astă dată fără ironie.

— Era frumoasă? întrebă.

— Nu ştiu. Şi apoi… nu mă interesează, nicio femeie nu mă interesează.

Se aruncă pe divan, scoase automat cărţile de joc şi începu să le bată sălbatic. Fata îşi trecu mâinile prin păr şi se aşeză lângă dânsul.

— O mai iubeşti, nu? întrebă cu ton neutru.

— Pleacă, urlă Pet, pleacă!

— Dacă s-ar putea, am pleca de tot şi

eu şi Leo. Povestea, ăsta, oricât de bine ar fi ea combinată, o să se sfârşească prost.

Remarca fetei îl linişti.

— De ce? întrebă.

— Fiindcă eşti nenorocit. Şi niciodată o treabă pusă la cale de un nenorocit nu iese cum trebuie.

— Eu fac excepţie. Cu cât îmi merge mai rău, cu atât îmi iese mai bine.

Zâmbiră amândoi, apoi începură să râdă.

— Bravo! exclamă Leo care tocmai intra pe uşă, aşa îmi placi!

23

— E în regulă! Deci, putem să ne întoarcem la treburile noastre. Aţi văzut planul anterior al combinatului. Cunoaşteţi intrarea maşinilor, singurul loc prin care un străin poate să intre, fie pe jos, fie că vine cu automobil propriu sau taxi. Aici, la dreapta, după intrare, este locul de staţionare rezervat pentru funcţionarii combinatului şi pentru particulari. Partea rezervată vizitatorilor este aici, mai aproape de clădire. Avem totuşi vreo cincizeci de metri de străbătut pe jos. Şi cu asta, gata, trecem la operaţia plătirii salariilor.

— Trecem, admise Grig, zâmbind lacom.

— Listele de plată sunt întocmite, ca la orice instituţie, în primele zile ale ultimei săptămâni. Se face un cec pentru total, ca banca să vireze banii. În această zi, dimineaţa, la ora nouă, furgoneta se opreşte la bancă şi ia cei doi saci plini cu pachete precum şi săculeţii cu monedă metalică. Furgoneta ajunge la combinat în jurul orei nouă şi treizeci.

Tăcu o clipă şi-şi aprinse o ţigară.

— Eşti sigur? întreba unul dintre ei.

— Macarie e aici, întreabă-l.

— Aşa e, răspunse acesta. Niciodată nu întârzie peste nouă şi treizeci.

— În furgoneta, şoferul şi doi paznici înarmaţi. Plata se face în camera specială a casieriei, ultima din stânga şi spre poarta clădirii. A fost aleasă special pentru două

motive: primul că are grilaj de fier la ferestre, al doilea, în exterior are o uşă metalică ce dă pe platformă. Furgoneta se întoarce cu spatele. Uşile din spate ale furgonetei se deschid şi cei doi paznici descarcă sacii. Trec pe platformă şi, prin uşa camerei speciale, intră înăuntru. Macarie aşteaptă cu arma în mână şi închide uşa metalică.

— Sarcina mea începe mai înainte, la ora nouă şi douăzeci. Atunci încui uşile camerei, cea dinspre coridor şi cea care dă la infirmerie. Le încui cu cheia. După aceea trec la fereastra zăbrelită dinspre platformă şi aştept furgoneta. Când trece de poartă şi se apropie, claxonează. Are claxon special, nu mă pot înşela. Atunci deschid uşa metalică dinspre platformă, ies şi aştept.

— De ce?

— Fac paza exterioară, cu arma, până părăsesc paznicii furgoneta şi pătrund în cameră. Intru după ei, încui şi uşa aceasta. Şoferul furgonetei claxonează încă o dată, semnal că totul s-a terminat cu bine şi pe care, de altfel, nimeni nu-l ia în seamă, demarează şi duce maşina la garaj.

Pet aşteptă să vadă dacă Macarie mai are ceva de spus, apoi împături planul şi, din buzunarul interior al hainei, scoase altul.

— Asta reprezintă clădirea administraţiei. Combinatul propriu-zis nu ne interesează. Iată faţada cu intrarea principală. Pe aici se pătrunde într-o sală de aşteptare, flancată de două mici birouri: unul, fără destinaţie precisă, câteodată

adăposteşte portarul de noapte. Din sală se trece în biroul dactilografelor. Apoi începe un coridor cotit care duce către camera plăţilor, despre care v-am vorbit. Trece prin faţa a doua birouri mari, aici, pe dreapta, cum intrăm, cele ale directorului şi directorului tehnic. Rar sunt ocupate, ambii fiind mai mult prin combinat. După un alt cot, ajungem în dreptul biroului şefului de vânzări. Acesta e prezent tot timpul, ca şi secretara sa. Alături e infirmeria. Coridorul se continuă spre uşa din spate. Pe aici pătrund funcţionarii, cu excepţia celor doi directori şi a şefului de vânzări care intră prin faţă. Infirmeria, aşa cum ştiţi, are o uşă care dă în camera de plăţi. Aveţi vreo întrebare de pus?

— Una singură, spuse Pupi. Cum ţi-ai

procurat toate astea?

Pet ridică din umeri.

— Altceva?

— S-a încercat vreodată o lovitură împotriva salariilor?

— Niciodată, spuse, privind spre Macarie.

— Niciodată, confirmă acesta.

— O asemenea întâmplare nu s-ar putea ţine ascunsă. Reuşită sau nereuşită, ar face vâlvă.

— Atunci… probabil că nimeni nu se aşteaptă. Asta ne-ar putea uşura treaba.

— Nici vorbă. Au devenit neglijenţi, dar nu vă culcaţi pe urechea asta. Paznicii furgonetei sunt oameni iuţi, scot pistolul într-o secundă. Tocmai aici e problema: să nu le acordăm secunda aceasta.

— Hm! făcu îndoielnic Lică.

Cu degetele tremurând, Pet îşi scoase o ţigară şi o aprinse. Trase câteva fumuri:

— Sacii cu hârtii şi ceilalţi cu monede sunt înăuntru. Uşile sunt încuiate. În sală se găsesc patru oameni: cei doi paznici, casierul şi Macarie.

Grig îl ascultă şi-l privi. Enervarea trecuse.

— Casierul desface sacii sigilaţi, numără pachetele înconjurate cu benzi speciale. Monezile poartă suma înscrisă pe saci şi le garantează plumbul. Când a terminat, Macarie deschide uşa dinspre coridor.

— Şi începe plata!

24

— Îmi cunosc concetăţenii şi nu mă tem, spunea maiorul căpitanului Cara Mihai. Oameni de treabă, inteligenţe mijlocii, tineret. Câteodată vreun cap spart, picioare şi braţe cotonogite. Câţiva pungaşi de buzunare. În piaţa şi în autobuze, încercări naive ale unora de a se lăsa incluşi în magazinul universal. Asta-i tot. Ce mă neliniştеşte e mai degrabă huliganismul decât loviturile propriu-zise. În tot lungul celor cincisprezece ani de când păzesc milionul combinatului, o singură dată mi-a fost frică.

— Da? întrebă interesat căpitanul. Când?

— Acum vreo câţiva ani. Sosise în oraş un medic nou. Excepţional ca diagnostician şi inteligenţă. Om cult, misogin, şi pe deasupra beţiv înveterat. Îl chema Teşa. L-am ţinut sub supraveghere şi în zilele de plată ridicam regulat bariere la ieşirile din oraş. Slăbisem şi eram gata să fac cea mai mare prostie din viaţa mea: să mă însor. Atât de mult îmi pierdusem autocontrolul. Noroc că l-au mutat.

— Unde?

— Într-un sanatoriu. Delirium tremens.

— Şi cu însurătoarea?

— Ei… nu s-a ales nimic. Când s-au inventariat lucrurile doctorului, ca să poată fi trimise familiei, s-a găsit o mapă, numai planuri şi proiecte. Tema: devalizarea casieriei combinatului. Avusesem dreptate.

Asta m-a redresat, mi-am recăpătat încrederea şi… am lăsat baltă însurătoarea, încheie maiorul râzând.

— Dacă într-adevăr măsurile de siguranţă sunt cele pe care mi le-aţi înfăţişat, orice încercare de lovitură asupra combinatului ar fi o imposibilitate!

— Aşa am crezut şi eu, răspunse placid maiorul. Dar după internarea doctorului Teşa, cercetând şi analizându-i mapa şi proiectele, am ajuns la concluzia că nimic nu e imposibil. Doctorul, aşa zăpăcit şi beţiv, stabilise câteva variante şi toate puteau fi puse în aplicare.

— Şi, natural, aţi luat imediat măsuri ca aceste proiecte să nu mai fie aplicabile, contraatacă Mihai Cara.

— Dar nu mă pot opri să gândesc că,

dacă un nebun a găsit câteva căi spre a comite o spargere reuşită, alt nebun ar putea să găsească altele. Mai mult chiar, am încercat să găsesc eu însumi câteva şi... am reuşit.

— Puteţi să-mi dezvăluiţi şi mie vreuna din ele?

— Cum să nu? Iată, un individ hotărât pătrunde în cabinetul directorului prim. Nu e o imposibilitate. Sub ameninţarea revolverului, îl conduce în sala de plăţi, după ce în prealabil i-a dat instrucţiuni. Bineînţeles înainte de ora nouă şi treizeci, când se poate intra uşor.

— Cum ar putea intra criminalul în biroul directorului?

— Foarte simplu. Delegat al unei fabrici beneficiare sau al ministerului. Sau... dar ce

să mai vorbim…

— Nu cred că directorul ar consimţi să-l ducă în sala de plăţi.

— Dacă ar avea un asemenea om lângă el şi ar simţi gura pistolului, din buzunarul în care acesta-şi ţine neglijent şi elegant mâna îndreptată asupra splinei sau ficatului lui, n-ar sta pe gânduri. Imediat i-ar da cheile seifului. Şi să ştii că pentru a fi director de combinat industrial, nu-i nevoie să fii erou.

— Directorul ar fi în orice caz emoţionat… altfel decât în toate zilele. Oare casierul n-ar simţi că ceva nu-i în regulă?

— Când un delegat al ministerului sau poate chiar un director general vizitează un combinat, întotdeauna directorul acestuia e emoţionat… neliniştit, altfel ca în toate

zilele.

— Cum i-ar putea face, singur, inofensivi pe cei doi paznici?

— Două gloanţe bine plasate şi gata.

— Nu s-ar auzi detunăturile? Cum ar părăsi combinatul cu prada? Ar trebui să-i ucidă şi pe ceilalţi trei.

— Crezi că ar fi o piedică? Şi apoi… nu-i numaidecât obligatoriu. I-ar putea pocni în cap. Asta… dacă e sensibil ca tine şi are scrupule.

— Ce-ar face apoi?

— Aici e aici. Ar trebui să iasă cu sacii cu bancnote pe platformă sau să treacă prin coridor şi să părăsească clădirea prin uşa din spate, apoi să ajungă până la parcajul maşinilor, fără să fie văzut. Să plece, să treacă prin faţa portarului, să iasă în stradă

şi să se piardă în mulţimea maşinilor, înăuntru ar putea să prevadă totul, afară e la cheremul întâmplării. Cineva îl vede cărând sacii. Probabil că ar lua numai pe cei cu hârtii de o sută. Totuşi, un spectacol insolit. Cel care-l vede s-ar putea să nu-i dea atenţie, dar... s-ar putea să fie frapat de faptul că un domn elegant cară câţiva saci voluminoşi, şi încă din direcţia sălii de plăţi. Suspect... nu? Ce crezi c-ar face?

— Ar da alarma.

— Şi iată-ne pe noi intraţi în acţiune. Dar nu înainte ele a se comite crima, nici în timpul comiterii ei, ci după. Adică, tocmai ceea ce voiam să-ţi demonstrez. Să comiţi o tâlhărie e uşor. Greutatea, dacă nu imposibilitatea, este să te menţii după comiterea ei.

— Argumente?

— Câte vrei. Iată: în ultimii cinci ani s-au înfăptuit în lume zece, douăsprezece lovituri extraordinare. Două în Anglia: oprirea şi jefuirea a trei camioane care transportau lingouri de aur – lovitură reuşită, deşi camioanele erau însoţite de patru motociclişti înarmaţi cu revolvere şi de şase poliţişti înarmaţi cu mitraliere – precum şi jefuirea, acum cinci ani, a unui tren încărcat cu aur şi valori. Trei în Franţa, dintre care cea mai recentă e holdupul Băncii de comerţ din Marsilia, una în R.F.G. Şi restul în America. Toate reuşite, în ciuda măsurilor poliţieneşti luate. În niciuna bandiţii n-au fost surprinşi asupra faptului. Au reuşit să fugă cu prada, dar nu au reuşit să dispară. Toţi au fost prinşi, după o zi, o

săptămână, o lună, un an…

— Ce vreţi să demonstraţi? Inutilitatea miliţiei preventive?

— Nu, nici nu mă gândesc. Principala misiune a miliţiei e prevenirea delictelor şi reuşeşte în 99 la sută din cazuri. Asta însă pentru că 99 la sută dintre delincvenţi sunt inteligenţe obişnuite, mijlocii şi pentru că principalul lor mobil e dorinţa de îmbogăţire rapidă. De aceea am afirmat că nu mi-e teamă de o încercare de jaf săvârşită de un cetăţean al oraşului nostru. Îi cunosc, sunt oameni normali. Nu sunt toţi de o cinste exemplară, nu mă miră furturile din autobuze sau din piaţă, dar niciunul n-ar îndrăzni să se gândească măcar la jefuirea banilor combinatului. Îi înspăimântă însăşi enormitatea prăzii.

— Atunci?

— Ştiu eu? Nu suntem rupţi de restul pământului. Datoria noastră e să fim pregătiţi. Prima rundă va fi a adversarului, asta e sigur. E necesar însă ca a doua şi ultima să fie a noastră.

— Credeţi c-am putea reuşi?

Maiorul zâmbi, şuierând fals şi vesel un cântec la modă.

— Nici nu ne este măcar permis să ne îndoim. Cu atât mai mult, cu cât la timpul potrivit, vom fi înştiinţaţi, cred eu, cu câteva minute înainte de încercarea loviturii.

Căpitanul rămase năucit.

— Înainte? înţeleg imediat după lovitură... hai să zicem chiar în timpul loviturii, dar înainte?!

— Înainte, sunt sigur, înainte.

O clipă căpitanul se îndoi de seriozitatea maiorului, mai cu seamă că-l vedea bine dispus. La urma urmei, din când în când, nu prea des, un păhărel – două de Cotnari nu strică nimănui.

— Crede-mă, vorbesc serios. Trebuie să mărturisesc însă că ideea nu-i a mea. E tot a beţivanului de doctor, cel cu delirium tremens… dar mi-am însuşit-o.

— Ideea că vom fi înştiinţaţi?

Căpitanul nu îndrăzni să insiste.

25

Poate că, pentru Pet, frica fusese primul îndemn către viaţa pe care o ducea acum şi numai în clipele de luciditate, premergătoare cufundării în somnul turmentat al beţiei negre – clipe rare, deoarece se ferea de alcool – încerca să analizeze împrejurările, cu bucuria morbidă de a arunca asupra altora răspunderea.

Intens, halucinant şi material ca o pătură aruncată peste întreaga lui persoană, uscându-i mucoasa nasului şi a gurii şi împiedicându-l să înghită, nu o simţise decât o dată, la început, când prădase laboratorul şcolii.

La alcătuirea acestui laborator, destul

de sărăcăcios, muncise şi el. Se putea spune chiar că adusese cea mai mare contribuţie, nu numai de muncă, dar şi bănească. Nu-l obligase nimeni pe tatăl său să cumpere microscopul dublu, piesa cea mai scumpă, dar îşi golise el buzunarele de adolescent. Aşa că, de fapt, se furase pe el însuşi şi o ştiuse chiar din momentul străfulgerării ideatice. Alcătuia planul încet, cu migală, ca pe schema unei compoziţii şi anticipa ca într-o partidă de şah. În tot acest timp, frica nu fusese prezentă şi mai târziu îşi spusese că lipsa de experienţă sau poate de imaginaţie îl frustrase de o parte din plăcere. Căci frica, deşi ascuţită dureros, îi exalta orgoliul, crescându-l imens, neîncăpător în decor şi în împletitura prejudecăţilor.

Întâi îşi schiţase planul, apoi adăugase amănuntele. Îl discutase în contradictoriu cu sine însuşi, aducându-i îmbunătăţiri. Nu neglijase nimic, răspunzând la toate obiecţiunile pe care le putuse aduce. Apoi îl lăsase, ca pe un fapt îndeplinit, până într-o zi când, fără ezitări, îl pusese în practică.

Se lăsase închis în clădirea liceului, aşa cum prevăzuse. Avea doar rucsacul şi o lampă de buzunar. Se plictisise aşteptând până după miezul nopţii. Aşteptase, nu din necesitate, ci dintr-o romanţioasă reminiscenţă livrescă de care zâmbea. Urcase la etaj şi, cu cheia luată din sertarul secretariatului, deschisese uşa laboratorului. La lumina lanternei semivoalate, alesese piesele cele mai scumpe şi nevoluminoase. Pe mâini îşi

trăsese nişte mănuşi de chirurgie, luate din garderoba tatălui său. Dintr-o pornire pe care nu încercase nici să şi-o explice, nici să o înăbuşe, stricase ceea ce nu se putea ridica. Ieşind, încuiase uşa, coborâse şi pusese cheia la loc, apoi, deschizând geamul, se furişase în grădină. Cele două stinghii din gard desfăcute cu mult înainte jos şi prinse numai cu câte un cui sus, îl lăsaseră să se strecoare în strada întunecoasă din spatele clădirilor. Trecuse mai întâi rucsacul. Liniştit, se dusese acasă, unde intrase cu cheia lui, părinţii fiind oarecum obişnuiţi cu plimbările sale nocturne şi prea indiferenţi ca să-i ceară lămuriri.

Cu toată zarva, ancheta, folosirea câinilor şi altele, nu ascunsese rodul

furtului. Atunci simţise acea înfiorare bizară şi plină de voluptate, înţepătoare ca o uşoară descărcare electrica, iraţională, fiindcă nu erau urme şi nu putea îi bănuit, câteodată slabă ca mângâierea excitantă, altă dată ascuţita, cerându-i efort spre a o stăpâni.

Bineînţeles că nu se gândise nicio clipă să-şi valorifice prada. Dacă nu o distrusese, nu o îngropase sau nu o aruncase în hăul murdar al latrinei, motivul nu era gândul unui eventual câştig, ci siguranţa că odată cu îndepărtarea probelor vinovăţiei sale, vor dispărea şi simptomele fricii. La Pet, ca şi la David din Biblie, frica era înviorătoare.

Şi-o întreţinu prin fel de fel de artificii; nu făcu însă prostia de a vorbi, nici direct, nici prin aluzii. Riscul consta în afişarea

indiferenţei calculate, a unui gest sau a unui act. Merse până acolo încât, după ce machie înfăţişarea şi îndepărtă numărul de serie, aduse profesorului disperat şi de astă dată înduioşător de plin de recunoştinţă, binocularul furat. Îi promise că îl va ruga pe tatăl său să ajute la reconstituirea laboratorului.

În această perioadă avu şi primul succes erotic. Căpătă o vagă nonşalanţă, constată însă că teama dispare. Aruncă o parte din piese iar pe cealaltă o demontă, făcând-o de nerecunoscut. Aşa o împrăştie, cu mărinimie, pe la prieteni şi colegi.

Mult mai târziu avea să cunoască din nou frica. Dar, de data aceasta, simţea cu regret o teamă fadă, greoaie, oarecum animalică. O purtă ca pe un tovarăş

neplăcut şi sâcâitor. Făcea eforturi s-o crească, dar n-o mai avea ca pe o bucată de gheaţă sub inimă sau ca o împunsătură de cuţit în splina. Era mai degrabă un căluş sufocant care-l lansa într-un vârtej de un albastru irizant şi senin până la infinitizare. Hotărî să o gonească şi o goni.

Lică şi Pet nu statură mult la toneta de răcoritoare. Băură pepsi pe îndelete, apoi Pet plăti şi se îndreptă spre combinat. Trecu pe aleea ce străbătea un mozaic luminos de flori şi plante ornamentale şi se îndreptă fără grabă spre intrarea clădirii administrative. Uzinele erau dincolo de un grilaj de fier, la fel cu cel despre care

vorbise, în mijlocul căruia se deschidea o poartă masivă, acum, probabil, încuiată.

Purta un costum închis, cu cravată asortată bine strânsă, deşi era cald. Avea înfăţişarea elegantă pe care o afişează locuitorii oraşelor mari. În mâna dreaptă ţinea o servietă de imitaţie bună de piele, aşa cum avea şi contabilul şef al combinatului. Numai că în locul statisticilor şi dosarelor, conţinea un revolver încărcat şi bine pus la punct.

Avea perfect aerul unui important şef de serviciu venit în delegaţie. Şchiopăta cu piciorul său încălţat în pantof ortopedic, dar această invaliditate îi dădea o distincţie în plus.

Intră în holul spaţios. Aşa cum se aştepta, holul era mobilat decorativ, luxos

chiar: fotolii din tuburi cromate şi perne elastice, mese joase, câteva tablouri luminoase. Lângă uşa mare, capitonată, secretara şefă:

— Cu ce vă pot servi? întrebă, zâmbindu-i.

— Aş vrea să-l văd pe tovarăşul Guţin, şeful serviciului vânzări.

— Vreţi să-mi spuneţi numele?

— Inginer Iulian Neacşu, delegatul şantierului Argeş, răspunse Pet, întinzându-i delegaţia.

Domnişoara o primi cu graţie, îl rugă să ia loc pe un fotoliu şi ridică receptorul telefonului interior. Aşezându-se, Pet îşi zâmbi. Cunoştea rezultatul convorbirii telefonice. Deasupra, un ceas de perete electric îşi mişca acele. Era nouă şi

douăzeci şi patru.

— Îmi pare rău, rosti secretara şefă, ridicându-se de pe scaun, dar, momentan, domnul Guţin este extrem de ocupat. Vreţi să aşteptaţi?

— Mă rog, acceptă Pet. Tânăra zâmbi. Pet se prefăcu puţin jenat, luă o revistă de pe masa cu faţă de cristal şi începu să o foileteze. Apoi, aparent profund interesat, reveni asupra paginii, privind însă din când în când la uşa pe care trebuia să intre Lică.

Şi secretara şefă îşi ascundea interesul. Eleganţa inginerului străin îi stimula activitatea de bună observatoare. O indispuse puţin pantoful ortopedic, dar, îşi spuse că „aproape nici nu se observă”. Era înalt, subţire, cu glezne drepte „aşa cum e modern” şi zâmbea atât de plăcut… oare cât

rămâne pe la noi?

Şi era gata să mai telefoneze o dată şefului serviciului vânzări. Dar nu o făcu pentru că ştia că e zadarnic. Domnul Guţin aştepta ora zece ca să-şi încaseze salariul. N-ar fi renunţat nici pentru şeful şantierului, dar numai pentru un delegat. În schimb domnişoara…

Pet îşi ridică ochii de pe revistă. Întâlni privirea secretarei. Atunci observă că uşa care dădea în sala dactilografelor era întredeschisă şi că… nu numai domnişoara secretară îl privea. Întâlni zâmbete fugare, feţe şi năsucuri nostime. Lăsă revista şi-şi scoase portţigaretul masiv şi cu monogramă, nu atât pentru a scoate o ţigară, cât pentru a-l arăta.

Fetele nu prea aveau chef de lucru, era

sâmbătă şi nu o sâmbătă oarecare, ci aceea a salariului.

Secretara şefă observă acest lucru. Dar astăzi dezinvoltura subordonatelor sale o enerva, avea impresia că o frustrează de ceva ce era numai al ei, al ei personal: „Ce au de se tot holbează la bietul om? N-au nicio ruşine!”

Indignată îşi încruntă sprâncenele frumos arcuite. O clipă foşnetul încetă, fiind înlocuit cu un prea convinse bătăi pe clapele maşinilor. Pet privi ceasul: noua treizeci şi trei!

— Ce naiba face Lică?

Trase febril din ţigara aprinsă şi, din câteva fumuri adânci, o termină. Se ridică spre a depune ce mai rămăsese în scrumieră, când uşa de la intrare se

deschise. Tresări, se stăpâni şi Lică intră.

Pet fu mulţumit. Faţa lui Lică era roşie, congestionată şi plină de broboane de sudoare. Datorită, probabil, şi emoţiei, înfăţişarea de om bolnav era perfectă. Cu un rictus al colţului stâng al gurii se târî către ghişeul secretarei.

— Vai, pentru Dumnezeu, ce aveţi? Sunteţi bolnav?

Lică făcu un semn afirmativ. Domnişoara deschise pe jumătate uşa cuştii sale, dactilografele se îmbulziră. Pet se ridică.

— Să-l ducem la cabinetul medical, fetelor!

Şi Lică era bine îmbrăcat, dar nasul său de fost boxer nu-i dădea prestanţa lui Pet. Secretara şefă se gândi că, pe acesta din

urmă, dacă ar fi fost cel bolnav, n-ar fi stat pe gânduri să-l conducă ea însăşi.

— Lăsaţi, duduilor, spuse Pet, îl duc eu.

— Ştiţi unde? întrebă secretara şefă.

Acum, când Pet se oferise, era gata să meargă şi ea. Nu, nu putea, îşi dădu seama, n-avea voie. Ce-ar fi spus dactilografele?

— Vă conduc eu, sări una dintre dactilografe.

„Asta-i acum! gândi domnişoara. Ca să se laude şi să pălăvrăgească apoi săptămâni după săptămâni. În niciun caz!”

— Lăsaţi, găsesc eu… refuză, politicos, Pet.

— Găseşte dumnealui, confirmă şi secretara. Nici nu e greu, de altfel. Urmaţi coridorul până la penultima încăpere. Aţi înţeles? Penultima, nu ultima.

— Perfect, perfect şi Pet se grăbi să-l ia de braţ şi să-l susţină pe Lică. Deschideţi-mi, vă rog.

Domnişoara păşi zveltă şi feminină. Lică nu se putu abţine să nu clipească. Pet îl aduse la realitate, dându-i un ghiont care-l făcu să pară şi mai bolnav.

Trecură în coridor şi uşa se închise. Dincolo, exclamaţiile şi zgomotul continuară. Lică voi să-şi reia mersul normal.

— Îndoaie-te, elefantule!

— Nu ne vede nimeni.

— Fă ce-ţi spun. De ce ai întârziat atâta?

— Mi-ai arătat intrarea vehiculelor, dar nu şi a pietonilor. M-am rătăcit. Am apucat-o pe stradela paralelă.

— Ai fi putut să strici totul. Dacă mai întârziai câteva minute…

Aruncă o privire asupra ceasului brăţară. O clipă i se păru că se oprise. Nu. Şi erau în regulă: nouă treizeci şi cinci!

— La capătul coridorului, spuse. Să ne grăbim.

— Cum vrei să merg dacă mă târâi?

— Acuşi te pocnesc, şi ai să fii mai bolnav decât ai dori.

Trecură de biroul directorului şi ajunseră la colţul care îi apropia de cei al şefului de vânzări. Primul, socotea Pet, era mai mult ca sigur, gol. Domnul Guţin însă, era probabil înăuntru, aruncându-şi din când în când ochii la pendula de pe perete, nervos şi nerăbdător, ca omul care aşteaptă clipa chenzinei şi, poate, şi a unui premiu

substanţial. Trebuiau să nu facă zgomot, la o oră în care nu era permis să se circule pe coridor.

Trecură şi ajunseră la o uşă crem-deschis, cu plăcuţa de sticlă înrămată cu o dungă aurie, pe care cuvântul Infirmerie strălucea liniştitor.

— Pune-ţi mănuşile, porunci Pet.

Lică scoase o pereche, de bumbac.

Pet apucă şi încercă să ridice uşor clanţa. Uşa nu se deschise. Era încuiată cu cheia.

Fiecare caz era pentru dânsul o problemă complicată, mai mult decât o maşinărie fină de ceasornic, aproape sau chiar o vietate. Începea prin a prinde şi a da viaţă ideii generale, ca un fel de punere în temă. Apoi clădea scheletul, căutând

soluţiile problemei. Nu se oprea la una. Schimbarea punctului de vedere, a opticii şi câteodată chiar numai introducerea unor noi date de protecţia muncii îl duceau către numeroase variante. Se documenta zile şi săptămâni, câteodată luni întregi. Toate acestea în casa mare, comodă şi confortabilă, plină de răcoare plăcută vara, de căldură îmbietoare iarna. Studia. Cele două păpuşi fine şi preţioase, mătuşile, vegheau, se mişcau ca marionetele unui balet mecanic de Debussy. Nota şi chibzuia, ridica planuri la scara zecimilor de milimetru.

Niciodată nu lucra altundeva. Celălalt apartament era locul unde-şi instala cartierul general, după ce meditaţia se terminase.

„Riscul, gândea, ţine de calculul probabilităţilor. O informare maximă îl reduce, cu obligaţia ca fiecare element să fie obiectul unui studiu”. De aceea, în rezolvarea optimă a loviturilor sale, dintre care cele mai multe rămăseseră virtuale, chiar dimensiunile unei camere şi cu atât mai mult existenţa unor ferestre sau uşi erau cunoscute, analizate şi trecute în categoria respectivă: favorabile sau defavorabile. Finisarea cazului se făcea după o analiză completă, subtilă şi oarecum subiectivă, care-i indica varianta pe care s-o îmbrăţişeze. Încerca întotdeauna să micşoreze procentul intervenţiilor neprevăzutului, ale întâmplării. Ştia însă că nu poate fi eliminat cu desăvârşire. Pentru Lică, incidentul prezent, al uşii infirmeriei

închise cu cheia, era unul dintre aceste procente, dar nu şi pentru Pet.

— Ce facem?

— Deocamdată ciocănim în uşă.

— Zadarnic. Vezi orarul: de la zece la treisprezece.

— O uşă încuiată în orele de primire indică lipsa, cu certitudine, a funcţionarului de serviciu. Nu acelaşi lucru îl indică şi în afara acestor ore. Omul poate să fie înăuntru şi nu vrea să fie deranjat.

— Şi dacă, totuşi…

— Vedem noi.

Ciocăniră. Nu prea puternic, dar insistent.

— Ce facem? întrebă iar Lică, după câteva momente, îl şi normal să nu fie nimeni. Azi e zi de plată, tocmai de la zece…

— Gura! Iată cheia.

O scoase din buzunarul interior al hainei. Lică rămase chircit, cu umerii căzuţi.

— De unde ai cheia?

— Mulajul mi l-a dat Macarie.

Vârî cheia în broască. Pătrunseră înăuntru. Camera cuprindea câteva dulapuri-fişet, două vitrine încărcate cu tuburi, tubuleţe, pachete de vată, tifon, un ciocănaş cu capătul de cauciuc, termometre şi un tensiometru. La perete, o canapea joasa învelită cu un cearşaf imaculat şi o măsuţă pe care era aşezat un registru.

— Poftim, făcu Pet, ca la dumneavoastră acasă. Furgoneta a sosit?

— Tocmai că nu! Am uitat să-ţi spun.

Pet lăsă braţele în jos. Căzuse în cursa

unei lovituri prea perfect cronometrate şi a intorsiunilor neprevăzutului.

Acolo, în casa mare, răcoroasă, liniştită, cu circulaţia încetinită de paşii plutitori ai celor două mătuşi din altă vreme, avea masa largă pe care erau clădite planurile şi oamenii, simboluri abstracte ce se mişcau după rolul lor şi gândirea celui ce le punea în mişcare. Marionetele nu puteau face altfel, niciun pas mai mult, acul ceasornicului încremenea când voia el.

Evident, acorda dreptul la viaţă, la simţire, la voinţă şi gândire marionetelor sale. Fiecare era înzestrată cu dacă şi poate. Oricare, oricât de subaltern i-ar fi fost rolul şi oricât de simplu ar fi fost conceput, era eroul mai multor variante, putea străbate mai multe drumuri, îndeplini

mai multe gesturi. Şi fiecare variantă, drum sau gest al unuia, influenţau comportarea celorlalte, îngroşând păienjenişul. Totuşi, existau limite, chiar dacă erau aproape de limitele verosimilului. Căci era obligat să ignore şi să înlăture neverosimilul, chiar dacă intuiţia îi spunea că spaţiul neprevăzutului acolo îşi întinde graniţele. Astfel lucrând însă, ar fi fabulat înlăturând cu bună ştiinţă garanţia probabilului. Pet se autolinişitea, spunându-şi că nu este un fantezist, ci un om de ştiinţă.

— De ce nu mi-ai spus imediat?…

Nu era o întrebare şi Lică se opri – părea o plângere. Şi poate era. Pentru că multe îşi imaginase Pet, punându-şi păpuşile să acţioneze în fel şi chip, reacţionând şi el în consecinţă. Prevăzuse că infirmiera va

lipsi şi infirmeria va fi închisă, că, poate, şeful de vânzări îl va primi imediat, când va auzi de sosirea şi de calitatea sa, chiar şi că Macarie va rezista şi va refuza să-l asculte. Ştia ce are de făcut dacă, prin absurd, casierul va fi înarmat şi va rezista, se gândise că, poate, nu va scăpa de insistenţele secretarei sau vreunei dactilografe de a-i conduce la infirmerie. O clipă nu-i trecuse prin minte că furgoneta cu banii, care de atâţia ani sosea la combinat exact la ora nouă şi treizeci, va întârzia!

Urmările erau incalculabile. Se uită la ceas, nouă patruzeci şi… poate, cine ştie cum, furgoneta nu sosise. Aceasta scurta considerabil durata loviturii. La ora zece precis, primul grup va fi în coridor, în faţa

uşii. Grig şi Leo, dacă n-au intrat până atunci, nu vor mai putea intra. Cei doi paznici şi casierul pot fi ţinuţi în şah de el şi Licã, dar nu pot fi dezarmaţi. Nu pot înhăţa sacii cu bani fără să acorde posibilitatea, măcar o clipă, celorlalţi, de a trage. Şi atunci!... Să renunţe... să se întoarcă. Încă n-au făcut nimic, n-au comis nicio infracţiune. Uşa infirmeriei se poate închide, se vor înapoia în sala de aşteptare şi vor anunţa că au bătut zadarnic, că nu li s-a răspuns, că lui Licã îi e rău groaznic, că trebuie să alerge până la primul punct sanitar. Nimeni nu va avea ceva de obiectat. Şi dacă între timp furgoneta vine, Macarie deschide uşa iar Grig şi Leo, aşa cum au convenit, pătrund înăuntru?! Prima lege: şeful asigură securitatea echipei. Nu poate

da îndărăt. Şi… şi Pupi! Pupi a telefonat miliţiei. I-a alertat nemotivat când? La nouă douăzeci şi cinci. Şi nu numai o dată. A doua oară la nouă şi treizeci. Ora? Nouă patruzeci şi două. Mai avea şase, şapte minute de răgaz. Înainte, deci. Făcu semn lui Lică. Puse mâna pe, clanţa uşii care dădea în sala de plăţi şi deschise.

26

Casierul, aşezat la birou, sta aplecat asupra hârtiilor. Chiar dacă ar fi fost înarmat tot n-ar fi putut face nimic. Macarie, lângă uşa dinspre coridor, se frământa nervos. Nu ştia la ce poate duce întârzierea furgonetei. Spera că lovitura s-a dat în afară sau s-a amânat.

Pet irupse cu revolverul ridicat. În afara biroului şi a patru scaune, evident străine de mobilierul obişnuit, sala avea zidurile tapetate cu dulapuri metalice.

— Mâinile la ceafă! strigă Pet, lăsându-i lui Lică grija să închidă uşa infirmeriei. Acesta o trase şi o încuie.

Casierul se întoarse şi se holbă. Era

atât de înfricoşat, că nu putu ridica braţele. Pet nu se înşelă şi-l lăsă. Macarie făcu un pas, Lică îl opri rânjind. Macarie vru să se repeadă spre uşa coridorului, aşa cum era convenit.

— Stai! strigă Pet. Nicio mişcare.

Macarie se opri şi-şi legă degetele mâinilor la ceafă. Tremura. „E mai bine aşa... e mai bine aşa... îi fulgera prin minte... nu voi mai fi obligat să deschid...

— Dezarmează-i!

Lică trecu la casier şi-i percheziţionă buzunarele, sertarele biroului. Omul rămase prăbuşit pe scaun şi nu schiţă niciun gest. „Numai de n-ar fi cardiac”, se nelinişti Pet. Nu voia complicaţii.

— Ăsta n-are artilerie, constată Lică.

— Celălalt.

Macarie nu-şi descleştă mâinile de la ceafă. Din buzunarul drept ieşea patul unui revolver. Lică îl scoase.

— Ce fac cu tunul ăsta?

— Păstrează-l!

În acel moment se auzi claxonul. În sfârşit, furgoneta sosea. Pet privi ceasul: nouă şi patruzeci şi cinci. „Drace, gândi, trebuie să facem totul în viteză!” Trecu în spatele lui Macarie şi descuie uşa dinspre coridor.

— Du-te la platformă, îi spuse. Deschide!

Macarie nu-şi descleştă mâinile de la ceafă. Din buzunarul emoţie, nu găsi cheia. Un picior al lui Lică îl trezi.

Ţâşni şi înfipse cheia în broască. Încă o dată se auzi claxonul. Trase de uşă şi o

deschise larg. Lică se lipise de dulapurile de la peretele din dreapta. Pet se ascunsese după masa peste care casierul nu-şi venise în fire.

Paznicii erau pe platformă, li se auzeau paşii. Acum, Pet gândi că era bine şi aşa: când vor intra, paznicii vor purta sacii şi nu vor putea folosi imediat armele. Numai dacă n-ar intra în criză de timp. Iar îşi privi ceasul: aproape nouă şi patruzeci şi şase!

Primul gardian se ivi. O mutră greoaie care zâmbi cu toată gura.

— Ţine! îi spuse lui Macarie, aruncându-i un sac. Păşi în odaie şi mai făcu doi paşi. Colegul său îl urmă îndeaproape.

— Sus mâinile! urlă Pet, apărând de după masă şi, adresându-se lui Macarie, porunci: închide uşa!

Acesta icni, dar ascultă. Ca un automat, păşi fără să ocolească. O clipă, trupul său mască pe cel de al doilea paznic. Acesta profită, dădu drumul sacului, scoase revolverul şi trase. Pet ripostă. Lică, nevăzut până atunci, trase şi el. Paznicul căzu în genunchi, mâna înarmată coborî, apoi capul se prăvăli în faţă. Înainte de a atinge parchetul, Pet văzu gaura încercuită cu roşu, deasupra ochiului.

De-abia trecuseră treizeci de secunde. Primul paznic ridicase mâinile, uşa dinspre platformă rămăsese deschisă.

— Închide uşa! Închide-o sau te împuşc! urlă iar Pet către Macarie.

Acesta se întoarse şi îl privi stupid. Cu mâna dreaptă îşi sfâşie cămaşa deasupra abdomenului, căscând o gură enormă. Mâna

şi cămaşa erau roşii de sânge. Lică se repezi şi închise uşa în momentul în care Macarie se prăbuşi.

— Şi furgoneta? gemu Pet.

Afară se auziră detunături de eşapament, de astă dată furgoneta pleca. Şoferul nu bănuise nimic. Luase zgomotele armelor drept rateurile motorului său.

— Asta n-ai prevăzut-o! chicoti Lică.

— Grăbeşte-te! Dezarmează-l, porunci Pet, arătând pe primul paznic, înlemnit cu braţele ridicate. Ia-i sacul, repede!

Lică ascultă, smulse revolverul din cingătoarea paznicului şi ridică sacul cauciucat, închis cu fermoar şi lacăt. Pet le ridică pe celelalte două, din trecere, unul avea un colţ mânjit de sânge. Îl şterse cu hârtiile din faţa casierului.

— Repede, pe uşa din capătul coridorului!

— Şi Grig şi cu Leo? întrebă Lică, ameninţând încă o dată gardianul.

— Le ieşim înainte. Ar fi bine nici să nu fi coborât din maşină.

Coridorul era încă gol. Ceasul lui Pet marca nouă şi patruzeci şi opt.

Deschiseră uşa din fund, neîncuiată, aşa cum i se poruncise lui Macarie, coborâră treptele şi, deşi pătrunşi de dorinţa de a o rupe la fugă, se siliră să meargă normal. Ocoliră platforma şi trecură colţul. În faţa lor, la jumătatea drumului, văzură pe Leo şi Grig, venind spre ei tacticoşi şi discutând. Le făcură semn să se întoarcă.

— De-ar da drumul motorului, spuse

Lică.

— Ştie Grig, răspunse Pet. Scăpăm… dacă nu ne întâlnim cu miliţia.

Lică aproape se împiedică.

— Ce vrei să spui? Încă nu s-a dat alarma.

— Şi Pupi? întrebă Pet aproape batjocoritor.

27

Se pare însă că întâmplarea voise să compenseze imixtiunea ei din prima parte a planurilor lui Pet. Al doilea amestec al său îl avantajă net, anulând oarecum efectele primelor împrejurări neprevăzute.

Pupi părăsi casa după program. Până la prima cabină telefonică avea un drum de trei minute. La nouă douăzeci îşi trase mănuşile, încuie casa şi păşi în stradă. Merse încet şi la nouă şi douăzeci şi patru era în faţa cabinei. O alesese nu numai pentru că era apropiată, dar şi pentru că vizavi, într-un mic gang, se găsea montat încă un aparat. Nu voia sa rişte. Şi, într-adevăr, cabina era ocupată. Trecu strada,

ridică receptorul telefonului din gang şi introduse moneda. Aşteptă tonul – zadarnic, aparatul era defect. Contrariată îşi privi ceasul: nouă douăzeci şi cinci. Se uită spre cabină. Acum era liberă. Agăţă receptorul şi fără să mai piardă vremea, traversă strada, dar fu întârziată de un camion şi ajunse când tocmai altcineva i-o lua înainte. Nu ştia ce să facă… să aştepte sau să caute altă cabină. Se hotărî să rămână, ciocănind cu tocul pantofilor în pavaj spre a-şi arăta nerăbdarea. Ocupantul cabinei nu reacţiona. Vorbea. Iar privi ceasornicul: nouă douăzeci şi şapte. O cuprinse panica. Aruncă o privire aproape disperată ocupantului cabinei, întors cu spatele şi aproape în fugă plecă în căutarea altei cabine. Nu ştia încotro. Deodată, în faţa

unei cofetării, zări semnul care arăta că înăuntru se găsea un telefon public. Intră. Cofetăria era plină de lume şi nu exista cabină, aparatul era prins în perete. Vru să se repeadă, îşi aminti de ordinul: „Telefonează dintr-o cabină. Nu trebuie să fii reperată!” Ieşi. Ceasul: nouă treizeci şi cinci!

„Ce-i de făcut, ce-i de făcut?” se întreba îngrozită.

Se întoarse. Greşi strada, se rătăci. Alergă la întâmplare, la dreapta… la stânga… înainte. Nouă patruzeci… E târziu… e prea târziu.

Deznădăjduită, încetini pasul, merse la întâmplare. Cât? privi ceasul. Şi atunci… zări în faţa sa o cabină telefonică goală. Începu să râdă, un râs isteric ce se termină

cu un sughiţ. Intră. Formă numărul, auzi chemarea de răspuns.

— Alo… alloo… miliţia? Veniţi repede, trimiteţi pe cineva! începu să strige…

28

Telefonista dispecer lăsă casca şi notă în registru: Ora zece şi un minut. Apel: glas de femeie, crede că pe Râul Repede pluteşte cadavrul unui înecat. Am trimis maşina nr. trei.

Tocmai intră maiorul.

— Ceva nou?

Fata ridică din umeri.

— O isterică… i s-a părut că vede un înecat. Am trimis maşina trei.

Maiorul îşi privi ceasul. Ora zece şi două minute. La combinat începuse plata, nu mai era niciun pericol. Dacă ar fi fost alarma pe care o aştepta… Dacă cineva încerca să alerteze toate cele patru maşini…

Acesta era planul…

Sirena combinatului industrial şuieră violent, tăindu-i şirul ghidului. Şi în aceeaşi clipă, zbârnâi şi telefonul.

— Alo, miliţia! Hoţii!

— Da, miliţia… răspunse maiorul.

— Aici combinatul industrial. Hoţii!… Salariile au fost furate!

— Când?

— De-abia au trecut poarta.

— Câţi sunt?

— Trei… sau patru. O maşină mare, puternică.

— Sosim imediat! încheie maiorul.

Alergă la uşă.

— Geto, cheamă maşinile. Fiecare la postul ei, imediat! Înţeles? Dă-mi legătura.

— Aveţi legătura.

— Aici maiorul Luca. Către maşinile unu, doi, trei şi patru. Plecaţi imediat la punctele voastre de control. Viteză maximă. Ridicaţi barajele. O maşină închisă, probabil de şase locuri. Din precauţie le opriţi pe toate. Controlaţi actele şi conţinutul. S-a furat aproape un milion, salariile combinatului. Acum două-trei minute. Drumul către Moscu trebuie barat în cinci minute, înţeles maşina unu? Autostrada spre Mărgineni în opt minute, înţeles maşina doi? Maşina trei, ridică barierele la Capul Dealului, maşina patru, dă alarma către Scorţeni. Te opreşti la trecerea peste calea ferată. Confirmaţi. Trec pe recepţie.

— Maşina unu, înţeles. Trec pe recepţie

— Maşina doi, înţeles. Trec pe recepţie.

— Maşina patru, înţeles. Trec pe

recepţie.

— Maşina trei. Şefule, ce fac? Las dracului înecatul?

— Alertă falsă. Alo trei, auzi trei? Unde eşti?

— Aproape de Grind.

— Întoarce. Dă drumul sirenei, viteza maximă. Barezi Capul Dealului. Mă anunţi când ai ajuns acolo. Terminat…

— Ce-i cu maşina trei? întrebă căpitanul Mihai Cara.

— Alarmă falsă. Avertismentul pe care-l aşteptam. Numai că ticăloşii au socotit la miime. Nu-i credeam în stare!

— Cheamă imediat o maşină, ordonă maiorul; Geta se repezi la telefon. Luca deschise gura, dar nu scoase un sunet. Peste un minut, luând cu el pe căpitan,

maiorul plecă la faţa locului.

Combinatul industrial semăna acum cu un cuib de bondari înfuriaţi. Funcţionarii superiori îşi pierduseră capul. Aveau impresia că ei sunt răspunzători. Un singur fapt îi susţinea: acela că doi oameni căzuseră, poate morţi, nu erau siguri, nu îndrăzniseră să intre în sala de plăţi în lipsa miliţiei şi nu permiseseră nici casierului, nici primului paznic să părăsească odaia.

În curtea din faţa clădirilor administraţiei nici ţipenie. Nu se mai lucra însă. La gardul de zăbrele de fier care despărţea sălile maşinilor şi atelierelor, oamenii se adunaseră, presându-se. Rar se auzeau vorbe legate, mai mult un fel de huruit neîntrerupt.

Maiorul şi căpitanul ocoliră intrarea

principală şi se repeziră la platformă. În coridor îi aşteptau directorul şi contabilul şef. Uşa care dădea în sala plăţilor era larg deschisă. Lângă ea stătea un paznic înarmat. „Carabinierii lui Offenbach!” gândi Mihai Cara.

Paznicul atins de glonţul lui Lică zăcea aproape de uşa dinspre platformă. Era ghemuit într-o poziţie nefirească. Întinsese doar braţele, înainte de a se stinge. Macarie căzuse mai simplu. Avea palmele, una întinsă pe burtă, alta deschisă cu faţa în sus, picioarele moi, unul într-un unghi aproape imposibil.

— Morţi? întrebă maiorul imediat ce intră.

Celălalt paznic şi acum parcă ar fi vrut să ducă mâinile la ceafă şi nu răspunse.

Căpitanul se repezi la paznicul căzut şi-i căută inima.

— Trăieşte, spuse, dar de-abia mai răsuflă.

Maiorul îngenunche lângă Macarie şi-i puse mâna pe frunte, încă nu căpătase rigiditatea cadaverică. Îl întoarse pe spate. Glontele îi pătrunsese în abdomen. Un glonte de calibru mare care sfârtecase tot ce întâlnise. Hemoragia nu se scursese numai pe gaura de pătrundere şi ieşire, ci şi pe gură.

— Asta-i mort, spuse Mihai şi se adresă paznicului înarmat: Telefonează imediat şi cheamă procurorul de serviciu şi medicul legist. Aveţi medic? îl întrebă pe contabil.

— Da, dar e în concediu. Îi ţine locul doar o infirmieră, dar nu-i aici. Când a auzit,

a leşinat. Înţelegeţi…

— Ce să înţeleg?

— Ucigaşii au pătruns prin infirmerie. Nu era acolo, încă nu-şi începuse serviciul. Norocul ei…

Afară răsună o sirenă. Era salvarea. Luca permise intrarea a doi infirmieri cu targa. Aceştia ridicară paznicul în comă. O baltă de sânge marca locul unde căzuse. Unul dintre asistenţii medicali şterse rana cu tifon îmbibat în alcool.

— Mare noroc! spuse. Glontele a izbit tangenţial.

— Pare mort.

— Comoţie şi poate apăsarea osului sfărâmat asupra creierului.

— Acoperiţi-l, ordonă şeful miliţiei. Şi repede. E destul balamuc aici. Transportaţi-

l. Apoi, adresându-se directorului:

— Ce puteţi să-mi spuneţi?

— Eu? Nimic, sau aproape nimic. La zece fără un sfert am intrat în birou. Aşteptam ora de plată, nici nu mă gândeam că ceva ar fi în neregulă. N-am auzit detunăturile de aici. Dar…

— Dar? îl întrebă maiorul.

— Fereastra biroului era întredeschisă, deşi perdeaua trasă. Am auzit demararea unei maşini, nu i-am dat atenţie. Apoi… dinspre poartă am auzit o detunătură. Clar, detunătură de armă. Am dat perdeaua la o parte şi am mai avut vreme să văd spatele unei maşini care se repezea asupra porţii aproape închise. Portarul a sărit în lături, altfel ar fi fost zdrobit. Maşina a dispărut. M-am repezit în coridor, era gol. Am ajuns

la uşa sălii de plăţi. N-am intrat, am bătut, întâi mai încet, apoi cu pumnii.

— De ce n-aţi intrat?

— M-am temut să nu se întâmple o nenorocire. Acum o lună şi ceva, nenorocitul ăsta – şi arătă spre Macarie – a uitat să închidă uşa. Un maistru cu ceasul defect a venit înainte de ora zece, a intrat şi puţin a lipsit să nu fie trimis pe lumea cealaltă. Paznicii aveau ordin să tragă la cea mai mică alarmă.

— Apoi?

— Am apăsat pe clanţă. Uşa s-a deschis. Am intrat… şi directorul tăcu.

— Bine, încuviinţă maiorul. Cara, tu rămâi şi aşteaptă echipa. Mă duc la poartă. Scoate-i şi pe dumnealor, arătă spre casier şi paznicul norocos. Să ne aştepte în

secretariat. Aş vrea să interoghez portarul. Dar mai înainte… şi trecu în biroul directorului.

În sală rămase căpitanul, ca să aştepte autorităţile judiciare şi echipa de tehnicieni. Fu avizat portarul. Până la sosirea sa, maiorul declanşă emiţătorul portativ radio. Privi către pendula mare, electrică, din perete.

— Aici şeful miliţiei. Maşina trei, mă auzi, maşina trei? Trec pe recepţie.

O pauză scurtă, apoi:

— Maşina trei. Mă auziţi? O pană afurisită, tovarăşe maior. N-am ajuns la Capul Dealului, n-am ridicat barajul. Sunt la cotul spre pod. Câteva cuie în cauciuc.

— Oamenii noştri?

— Nu… nu cred. Vreun mucos care s-a

jucat. Am oprit aici circulaţia, până la Capul Dealului mai este doar un kilometru în linie dreaptă. Controlăm actele, însă…

— Însă, ce?

— Am anchetat împrejur, oamenii de pe stradă şi, ştiţi, în colţ e o bodega. Acum şapte-opt minute, deci cu cel puţin cinci minute înainte de a ajunge noi aici, a trecut cu viteză, după unii cu peste nouăzeci kilometri pe oră, o maşină închisă, mare, de cel puţin şase locuri, în direcţia Capul Dealului. Cred că-s cei pe care-i căutăm. Ne-au luat-o înainte, s-au dus!…

— Ce măsuri ai luat?

— Am alertat Săuceştiul, Şerbeştiul şi Valea Mare. Ce fac, mai ridic barajul?

— Rămâi acolo şi ochii în patru. Ai grijă, sunt periculoşi. Au ucis doi oameni.

Nu vă expuneţi zadarnic. Trageţi. Anunţaţi şi celelalte maşini. Terminat.

— Înţeles, anunţ şi celelalte maşini că sunt înarmaţi. Terminat.

Luca închise aparatul, când tocmai intra portarul, un om în vârstă, dar cu înfăţişarea hotărâtă a unui fost militar.

— Am încercat să închid poarta, tovarăşe maior. N-am avut vreme.

— De ce ai încercat să închizi? Ce ţi s-a părut suspect?

— Ieşisem în faţa căsuţei, era cald înăuntru, îmi scosesem scaunul, nu-i interzis – spuse portarul privind spre director. Acesta dădu din cap afirmativ. Am auzit un zgomot de motor. De obicei nu mă interesează, sunt obişnuit, de data aceasta, nu ştiu de ce, am privit. Până la locul de

parcare sunt vreo trei sute de metri. Nu mi-am dat seama dintr-odată care-i maşina cu pricina, apoi am văzut fumul eşapamentului. Cam în aceeaşi clipă, asta m-a alarmat, am văzut doi... doi domni, bine îmbrăcaţi, venind dinspre capătul celălalt al clădirii. Nu se grăbeau, mergeau liniştit, dar... aveau în mâna nişte pachete care semănau al dracului de bine cu sacii băncii şi-apoi, n-aveau ce căuta acolo. Am sărit şi m-am repezit spre poartă, maşina a ţâşnit spre mine. Am simţit glonţul, dar nu m-am speriat, nu, nu m-am speriat, repetă mândru. Am dat drumul lanţului şi mi-am scos arma. Banditul a tras încă o dată, atunci am tras şi eu. Cred că l-am lovit, sigur l-am lovit. L-am văzut căscând gura, era aşezat lângă portieră. Îl mai văzusem

doar!

— Când? se minună maiorul.

— Când a intrat pe poarta... cam pe la nouă şi jumătate, zic cu aproximaţie. Un vizitator oarecare, ce, dar... n-a intrat imediat în sala de aşteptare. S-a oprit la uşă... De ce? m-am întrebat, apoi mi-am zis că poate îi e cald, e obosit... ştiu cu? Atunci nu i-am mai dat atenţie, nici nu era treaba mea.

Se opri şi-şi şterse fruntea. Maiorul nu-l zori.

— Acum, dacă mă gândesc, au mai fost ele semne...

— Continuă...

— Iată, aşa cum spun. Mai întâi întârzierea furgonetei, niciodată n-a întârziat atâta. Un minut... două, se poate,

dar mai bine de zece minute? Ce zic eu? Cincisprezece minute. A sosit la nouă şi patruzeci şi cinci, am notat în registru, aşa-i regulamentul…

— Bine.

— Am aşteptat-o lângă poartă, începusem să fiu îngrijorat. În sfârşit, soseşte. O pană, mi-a spus în treacăt şoferul, când a trecut pe lângă mine. Şi, şi după furgoneta, poate la o sută de metri, maşina, asta.

— Cu hoţii?

— Erau doi bărbaţi, şoferul şi încă unul. A tras la parcaj, ce aveam să-i fac? Nu mă gândeam la nimica rău, se întâmplă.

— Îi cunoşti marca?

— Nu mă pricep. Atâta doar că era prea mare, nu ca ale noastre.

— Numărul?

— Când a intrat, aş fi putut să-l notez, dar cine s-a gândit? Când a fugit, nu prea am avut vreme. Ştiu doar că avea un B. M-am repezit şi am mai tras o dată. Am ţintit în pneul din stânga, dar n-am nimerit. Pe om l-am lovit, ştiu bine!

— Cât era ora?

— Nouă cincizeci, nouă cincizeci şi unu, cam aşa ceva. Ştiţi, n-am privit îndată ceasul, eram năucit. Am rămas şi m-am uitat lung, apoi m-am repezit la cabina. Am ridicat receptorul şi am chemat direcţia. N-a răspuns nimeni…

— Eram în coridor, spre sala de plăţi, explică directorul.

Maiorul se ridică.

— Nu înţeleg un lucru spuse. Jaful a

fost comis între nouă patruzeci şi nouă cincizeci. La această ultimă ora, furtul era cunoscut. De ce n-aţi dat drumul sirenei? De ce n-aţi telefonat la miliţie decât la zece?

Directorul se înecă, deveni livid:

— Eu sunt vinovat. Când am intrat în sala de plăţi... şi am văzut morţii şi sângele... m-am... m-am speriat.

29

Grig era la volan cu Lică alături, când Pet şi Leo deschiseră portierele, aruncând sacii înăuntru şi păşind în maşină.

— Dă-i drumul!

Maşina demară în trombă ieşirea din

parcaj, făcu o curbă aproape frântă, cu pneurile scrâşnind şi, ca un bolid, intră în linie dreaptă şi se repezi spre poartă.

— Portarul, strigă Grig, văzându-l pe acesta că se repede. Fără să vrea, apăsă pe frână.

— Eşti nebun?

— Lasă-l pe seama mea! hârâi răguşit Lică, coborând geamul.

— Dobitocule! înjură Pet.

Portarul ajunsese şi închisese o aripă. Se repezi şi la cealaltă, când Lică trase. Nu-l nimeri. Portarul lăsă poarta şi ridică revolverul.

Grig apăsă pe accelerator.

— Trage odată!

Lică apăsă încă o dată pe trăgaci, şi, cum ajunseseră aproape faţă în faţă, trase şi

portarul Licã se prăbuşi pe banchetă şi Grig acceleră maşina, care făcu saltul prin aripa închisă a porţii.

— L-ai nimerit?

Licã nu răspunse şi Grig nu băgă de seama. Pet privi prin geamul din spate. Portarul ridicase încă o dată arma.

Nu auziră detunătura, atât de tare mugea motorul.

— N-a nimerit. Încetineşte, îi strigă lui Grig, şi fă traseul aşa cum ştii. Până în şosea mai e.

Grig ridică uşor piciorul de pe acceleraţie. Prinse momentul şi intră în şirul circulaţiei de pe stradă. În faţă, niciun semnal roşu, în spate încă linişte.

— Nu mai credeam că scăpăm! zise Pet.

Urcau şoseaua. Grig privi împrejur.

Capul lui Lică se lăsase pe umăr. Gemea.

— Lică e rănit.

— Atât ne mai lipsea, mormăi Leo.

— Portarul.

— Macarie? întrebă Leo.

— S-a dus! făcut Pet.

Leo nu insistă. Pet privi iar prin geamul din spate. I se păru că sunt urmăriţi, îşi dădu însă repede seama că-şi făcea griji degeaba.

În faţă, drumul era deschis. Câteva maşini veneau spre ei, taxiuri sau particulare. Grig luă un viraj la stânga, trecu fără să oprească la o bifurcaţie, depăşi un camion şi întoarse. Urma întocmai traseul indicat şi învăţat pe dinafară.

Leo îşi privi ceasul brăţară.

— N-au trecut nici două minute!

Pet râse.

— Dacă totul merge bine... într-un minut suntem acasă. De-abia atunci încep greutăţile.

— Ce vrei să spui?

— Mi-e teamă pentru Pupi... şi pentru Lică.

— Pupi?

— Nu te-ai întrebat ce-au putut să-şi închipuie când, ajunşi pe malul Râului Repede, n-au găsit nimic?

— O farsă, altceva ce?

Maşina luă iarăşi un viraj scurt, proiectându-l pe Pet spre stânga. Se îndreptă, Leo se aplecă înainte şi-l bătu pe umăr pe Grig, atrăgându-i atenţia. Opriră. Leo sări şi deschise poarta, intrară în curte

şi Grig gară maşina în magazie.

Liniştea casei era bănuitoare.

— Unde o fi Pupi? întrebă îngrijorat Leo.

În aceeaşi clipă se auziră paşii dinspre poartă. Pupi venei alergând.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Pet.

— Telefonul! izbucni gâfâind încă. N-am putut... N-am putut să-l dau la timp. Era ocupat. Am căutat altul... n-am găsit.

— Slavă domnului!

— Până la urmă... l-am dat... dar cu întârziere.

Pupi se întoarse spre maşină. Îl văzu pe Lică prăbuşit pe banchetă.

— Ce-i cu el?

— Hai să-l ducem în casă.

30

Muncitorii aflaseră că ceva nu-i în regulă. Sosirea miliţiei, a procuraturii şi schimbul de focuri de mai înainte, pe care, din fericire, puţini îl auziseră şi foarte puţini îl luaseră în seamă, ar fi trecut neobservate, dacă n-ar fi început să urle sirena. Cei mai mulţi dintre muncitori fiind tineri, nu apucaseră războiul ca să o mai fi auzit vreodată. Maiştrii nu ştiau ce să facă, inginerii umblau după director. Telefoanele zbârnâiau zadarnic.

Grupuri, grupuri, părăsiră lucrul şi se apropiară de gard. Câţiva mai îndrăzneţi încercară să treacă. Un paznic al uzinei, ca

o ironie grotescă, înarmat, interzicea accesul în curtea clădirilor administrative.

Dactilografele, secretarele, infirmiera, şefii de birou şi directorii erau claustraţi în partea din faţă a birourilor, în sala de aşteptare şi secretariat. Pe coridor nu circula nimeni, cu excepţia, din când în când, a directorului.

Directorul vorbi la telefon cu Bucureştiul. Se alarmă Direcţia generală şi acreditivul fu trimis fulger. Erau însă formalităţi şi-apoi nu era uşor să se găsească un milion într-o jumătate de ceas. În sfârşit…

Oamenii se întoarseră la lucru, dar munca nu era de calitate. Nu ţinea însă nimeni seama, era o măsură de prudenţă.

— Tânărul acela, subţirel, şi bine

îmbrăcat! se minuna una dintre dactilografe.

— I-ai văzut ochii? M-am gândit că trebuie să fie ceva!

— Dar servieta? I-ai văzut-o? Sigur c-avea revolverul acolo!

— Şi celălalt?

— Care celălalt?

— Tipul mătăhălos, bolnavul. Casierul, spunea că el a tras.

— În oraş s-au ridicat baricade! anunţa una care auzise câteva din cuvintele căpitanului Mihai Cara.

— Nu vorbi prostii. Miliţia... a ridicat baraje.

— Baraje, baricade... Tot aia...

— Tu, era blond sau brun?

Prin îngrămădirea întâmplărilor, timpul

căpătase elasticitate şi se întinsese disproporţionat. Cele câteva zeci de minute păreau săptămâni. Amintirile deveneau neclare.

Directorul revenise iarăşi în sala de plăţi. Asistentul procurorului tocmai ştergea faţă lui Macarie cu un şervet muiat în apa, sudoarea şi sângele care, în urma hemoragiei interne, îi ţâşniseră prin colţurile gurii. Casierul era încă acolo, prăbuşit pe un scaun.

— A fost ceva teribil… teribil… bâlbâia întruna. Credeam c-or să mă ucidă.

— De ce? întrebă asistentul.

— Banditul… criminalul acela!

— Poţi să-l descrii?

— Eu… da… avea părul negru, negru de tot şi sârmos. Ochi răi, ascuţiţi. Diavolul

în persoana!

— Înalt?

— Înalt! Înalt!

Sergentul major lăsat la locul crimei de către şeful miliţiei ridică din umeri:

— Nu prea se potrivesc descrierile.

— Asta am văzut! striga casierul.

— Câţi erau?

— Doi. Au intrat pe aici. Arătă uşa infirmeriei.

— Era deschisă?

— Nu ştiu, n-ar fi trebuit să fie, o încuiase Macarie. – Cine e Macarie?

— Mortul. Cel pe care-l aveţi în braţe, paznicul nostru. El închidea toate uşile în fiecare zi de plată.

— De data aceasta le-a închis!

— Nu-i dădeam atenţie, dar aşa cred.

Cel puţin cele două de la coridor şi ele la platformă erau închise, asta ştiu.

— De unde ştii?

— Diavolul ăla… l-a silit să le deschidă.

— De ce?

— Nu ştiu.

— Ce ştii?

Casierul se cutremură. Totuşi îşi mai venise în fire.

— Toate au mers prost, de la început. Mai întâi furgoneta. A întârziat. Dacă sosea la vreme… bandiţii ar fi dat peste trei oameni înarmaţi. Nu le-ar fi fost atât de uşor. Aşa… au intrat, au strigat la mine şi la Macarie: Sus, mâinile! Eu… n-am putut, credeam că mă omoară. Macarie le-a ridicat. A venit furgoneta, Macarie a deschis, paznicul a intrat şi ăsta a tras.

— Care ăsta?

— Asta… nu, acela, diavolul acela şchiop.

— Şchiop? Eşti sigur?

Iar privi spre sergentul major, care de astă dată confirmă. Afară se auzi claxonul unei maşini. Sergentul deschise. Intrară doi infirmieri în halate, purtând targa.

— Mai aveţi nevoie de el? întrebă pe procuror. Tehnicienii noştri au terminat demult.

— Pot să-l ia. Avem fotografiile. Şi se apropie de director. Unde aveţi telefonul?

— Vreo speranţă? întrebă acesta.

Procurorul îl privi oarecum îndoielnic.

— Noi nu facem supoziţii, ci doar analize.

Ridică receptorul şi formă numărul.

Directorul părăsi biroul.

— … Paznicul grav rănit a fost transportat la spital. Mortul e paznicul sălii de plăţi, Macarie… împrejurări dubioase… Peste câteva ore vom avea rezultatele laboratorului de balistică. Amprente… destule, dar se pare că aparţin personalului. Hoţii purtau mănuşi.

— Mă îndoiesc, i se răspunse. Cel puţin în ceea ce priveşte secretariatul. Au stat acolo peste un sfert de oră.

31

Maiorul Luca ridică din umeri, şi-şi repetă propriile sale vorbe: „Ca să ajungi director de combinat nu-i nevoie să fii numaidecât erou”. Starea de prostraţie a directorului îi confirma caracterizarea. Părăsi biroul, dând drumul portarului.

— Mergem în sala de plăţi, îi spuse directorului. Dacă aveţi treburi, ocupaţi-vă de ele. Prezenţa dumneavoastră nu-i obligatorie.

Directorul roşi, dar nu protestă. Rămase în urmă. Înainte de a intra în sală, maiorul auzi bâzâitul radioului portativ şi întoarse butonul.

— Alo, tovarăşe maior, auzi glasul

dispecerei. Au început să sosească rapoartele. Drumul spre Moscu a fost barat în termen. S-a început imediat controlul maşinilor. Până acum nimic. Maşina numărul doi a întârziat un minut. La calea ferată de la Scorţeni s-a lăsat barieră. Fără rezultat. Numărul trei v-a raportat personal.

— Bine, răspunse Luca. Alertează oraşele învecinate în toate direcţiile. Maşină mare, închisă, număr de Bucureşti. Patru oameni, dintre care unul rănit. Înarmaţi şi periculoşi. Insistă asupra acestui punct, înţelegi? Nu vreau noi victime, au fost ucişi doi paznici.

— Înţeles, voi preveni toate oraşele.

— Alo, alo Geta, reveni şeful.

— Da.

— Înştiinţează toate maşinile şi oraşele.

Poate au schimbat maşina, culoarea şi marca n-au importanţă. Amănuntele principale: cel puţin doi oameni… – poate s-au despărţit – unul e rănit şi sacii băncii, cauciucaţi, cu fermoar metalic şi lacăt de siguranţă. Terminat.

Închise şi trecu în sală. Maiorul dădu din cap şi chema discret pe căpitanul Mihai Cara.

— Ce-au spus paznicul şi casierul?

Căpitanul şovăi, oarecum nedumerit:

— Aceeaşi depoziţie. Doi inşi, amândoi fără mască, dar cu mănuşi. De ce fără mască?

— Asta te frământa?

— Nu s-au ascuns. Nu cred că aveau de gând să-i omoare pe toţi. Atunci… de ce nu s-au mascat? Mănuşile arată că nu voiau să-

şi lase amprentele… Or fi având cazier, la sigur că au cazier!

— De ce, la sigur?

— Lucru de precizie, profesionişti.

— Poate, consimţi maiorul. Descrierea?

— Amândoi tineri, la treizeci de ani. Unul, cel care a tras în gardian, înalt, voinic, figură de boxer, nasul sfărâmat, bărbia puternică. Uşor început de chelie, urechile mari. Brunet, ochi şterşi şi ficşi. Tipul ucigaşului.

— Lombrozo, glumi maiorul.

— Celălalt, mai mic, vioi, deşi şchioapătă de piciorul stâng şi poartă gheată ortopedică. Umeri lăsaţi. Foarte bine îmbrăcaţi amândoi. Faţă îngusta, voce puţin răguşită. E singurul care a vorbit, de altfel…

— Da? îl încuraja comandantul.

— Cum ştiţi, au intrat prin secretariat. Cel mai mic a aşteptat câteva minute. L-au văzut bine, nu numai secretara şefă, dar şi dactilografele. Nici asta n-o prea pricep. Nu erau deghizaţi, toţi sunt de acord. Atunci… cum de au îndrăznit?

— Ce vrei… bandiţii ăştia au toate îndrăznelile! se amuză maiorul Luca.

— Vreţi să trec pe la secretariat, să cer amănunte?

— Nu… lasă. Am s-o fac eu.

Căpitanul îl privi şi surprinse o clipire veselă în ochii maiorului, care trecu din nou în coridor, în drum spre secretariat.

32

— Tovarăşa secretară? întrebă. Fulgerul ochilor îl ului. Căută să înţeleagă, să găsească motivarea, trucul. Privirea era acum dreaptă, sinceră şi neprefăcută. Maiorul se nelinişti.

— Unde putem vorbi fără să ne asculte milionul de urechi? Dactilografele plecară ochii pe claviatura maşinilor, dar nu băteau.

Secretara şefă privi împrejur. În cabina ei? Nu, e atât de îngustă…

— Poate în unul din birouri?

— Imposibil! exclamă hotărât Luca. Aici e harababură!

— Atunci?

— De fapt… nu-i atât de important şi

nici grabnic. Acum trebuie să plec. Treceţi şi scrieţi-mi o relatare amănunţită a faptelor.

— Care fapte?

— Cum au intrat, ce-au zis, ce-au făcut cei doi inşi. Ştiţi… Şi mai cu seamă descrierea… descrierea completă. Statura, faţa… semne particulare, îmbrăcăminte, tot, tot, tot.

— Unde şi când vă dau raportul? întrebă profesional secretara şefă.

— Bine, raport să fie. O clipă… cred că pe la orele nouăsprezece termin. Adresa dumneavoastră?

De data aceasta ochii secretarei priveau neliniştiţi:

— Adresa mea? Dar…

— E ordin! glumi maiorul.

Secretara luă un cartonaş dreptunghiular şi scrise câteva cuvinte. Îl întinse maiorului.

— Dacă e ordin…

— La ora nouăsprezece trec să vă iau. Luăm masa împreună.

Pâlpâirea genelor secretarei şefe arăta mai mult decât uimire. I se pusese un nod în gât. Înghiţi, dar nu protestă. Maiorul Luca salută şi părăsi secretariatul pe aceeaşi uşă pe care intrase.

33

— Altceva? întrebă maiorul, intrând iar în sala de plăţi.

— Nimic deosebit, răspunse căpitanul Mihai Cara. A... ba da. A comunicat maşina de la Capul Dealului. Întreabă dacă mai are vreun rost să menţină barajul. Susţine că maşina închisă, cu număr de Bucureşti, care a trecut cu cinci minute înainte de a ajunge el...

— Ce-i? A găsit-o?

— Tocmai, că nu. Când a alertat el, nu putea să fi ajuns acolo, chiar dacă ar fi alergat cu o sută cincizeci pe oră, fapt imposibil. Presupune deci că a părăsit şoseaua naţională şi a intrat pe un drum

lateral. De ce?

— Da, de ce? întrebă şi maiorul.

Căpitanul şovăi.

— Păi… vedeţi… oamenii noştri au scăpat din prima încercuire şi spre a nu fi prinşi în alta cu o rază mai lungă…

— Crezi?

— Ce pot crede altceva? A trecut mai bine de o jumătate de ceas din momentul loviturii, când au părăsit combinatul. Niciuna dintre bariere n-a fost forţată, deci…

— Uite, Mihai Cara, am să-ţi prezint şi o altă ipoteză…

— Tot a doctorului acela smintit?

— Nu, de data asta a subsemnatului. Închipuieşte-ţi că eşti destul de deştept ca să-ţi dai seama că astăzi, în secolul

telefonului şi al radioului, nu mai ai nicio şansă să scapi de încercuire. Sunt de ajuns trei, patru cercuri concentrice de baraje, la distanţă de cincisprezece kilometri între ele. Scapi de primul, intri într-al doilea, scapi şi de acesta, la al treilea te prinde sigur. Ce faci?

Căpitanul se gândi. Răspunse ea la examen:

— Cercul între cercuri.

— Ar fi o idee, dar proastă. Din două motive: primul, n-ai cum să te aprovizionezi cu benzină, al doilea, pe drumurile de ţară, o maşină e mult mai uşor reperată. Mai devreme sau mai târziu, cazi în plasă.

— Dar dacă... dacă din vreme mi-am asigurat o retragere, un loc de popas între primele două cercuri?

— Ideea e bună, foarte bună, dar… riscantă şi nu îndeajuns de subtilă.

— De ce riscantă?

— Pentru că miliţia ar fi putut să ridice primul cerc de baraje. Dacă maşina numărul trei n-ar fi fost trimisă spre Râul Repede şi n-ar fi avut o pană stupidă…

— Bine, dar tocmai alertarea falsă a maşinii pledează pentru depăşirea punctului de control!

— Glumeşti, căpitane. Sau… nu judeci îndeajuns. Ia gândeşte-te.

Mihai Cara ridică din umeri.

— Ce crezi că înseamnă alarmarea fără motiv a maşinilor?

— O încercare izbutită de a întârzia stabilirea barajului într-un punct oarecare al ieşirilor clin oraş.

— Hoţii au avizat miliţia. Îţi aminteşti? Ţi-am spus că vom fi avizaţi...

— Ce?... ce?! Tovarăşe maior, dumneavoastră aţi ştiut... aţi prevăzut?!

— Ideea se găsea între prevederile doctoraşului. Am socotit că nu era rea. Şi dacă îmi sunt toate maşinile în alertă falsă, cineva încearcă să mi le blocheze, să atace combinatul. Că, poate, o minte tot atât de isteaţă ca a beţivului acela va avea aceeaşi idee şi va căuta să o pună în practică. Aşa a şi fost. Mărturisesc însă că ideea a fost perfecţionată, făcând imposibilă intervenţia noastră, înlăturând valoarea înştiinţării. Credeam că hoţii vor alerta mai întâi miliţia şi apoi vor da lovitura. Contam deci pe un avans de cinci-opt minute. Vezi, însă, că alarma falsă a fost dată nu înainte, ci...

după lovitură. Am citit înregistrarea telefonistei, la zece şi un minut. Adică… zece minute după ce bandiţii părăsiseră combinatul. Ce zici?

— Cred… da, cred că această întârziere o făcea inoperantă.

— Evident, dar nu numai pentru noi, ci şi pentru autorii loviturii. Atunci? De ce crezi că au mai dat-o?

— Nu ştiu, răspunse căpitanul după o scurtă meditaţie.

— Inoperantă pentru noi, pentru că nu mai era o înştiinţare pe care, cel puţin eu, o aşteptam. În clipa în care sosea, nu mai puteam întreprinde nimic. Lovitura fusese dată de zece minute. Dar îşi pierduse operativitatea şi pentru bandiţi. La ora aceea erau departe, ieşiţi din cercul

barajelor noastre.

— Pare logic, consimţi căpitanul.

— Nici nu se poate mai logic, zâmbi Luca. Care-i întrebarea care se pune?

— Lăsând deoparte ipoteza că ar fi vrut să ne ajute, la care nici nu ne putem gândi, sau... că ar fi vrut să ne stânjenească, era prea târziu s-o mai poată face...Întrebarea care se pune... de ce au mai telefonat?!

— Sigur că da, sigur că da! De ce au mai telefonat? Nu-ţi poţi imagina?

Locotenentul îl privea năucit.

— Eu socotesc că alerta aceasta a fost o greşeală.

— Sau hazardul ne-a jucat o festă?

— Mă întorc la prima întrebare. La ce le folosea imobilizarea maşinilor noastre după lovitură, când nu ştiau ce punct de

control anihilau astfel? Doar n-aveau de unde să ştie ei că maşina noastră numărul trei va fi cea trimisă la locul alertei. Şi chiar dacă ar fi ştiut asta, de unde puteau şti că această maşină avea drept misiune dresarea barajului la Capul Dealului?

Căpitanul nu schiţă niciun răspuns.

— Cred că alarma falsă era menită să scoată din dispozitiv pe oricare dintre maşini, fără alegere. Dacă, spre exemplu, am fi trimis la cercetarea Râului Repede maşina nr. 1, ce s-ar fi întâmplat?

— S-ar fi întârziat ridicarea barajului în punctul Mărgineni.

— Şi… evident, ne-am fi spus că bandiţii s-au strecurat pe acolo, nu? Şi tot la fel am fi gândit, oricare ar fi fost maşina imobilizată.

— Aveţi dreptate! se entuziasma căpitanul.

— Falsa alertă este doar o fentă. Dar de ce nu toate patru?

— Care să ne facă să credem că au trecut de linia barajelor atunci când ei…

Căpitanul nu-şi termină raţionamentul.

— Acum ai înţeles. Nu tot, dar, ce a rămas, discutăm la birou. Să mergem. Avem o mulţime de măsuri de luat.

34

Cufundaţi în gânduri, drumul până la miliţie li se păru scurt. Maiorul stătea ţeapăn în scaunul maşinii. Mihai Cara însă găsea din când în când câte o sclipire vioaie în ochii îndreptaţi către ceafa şoferului. O dată i se păru că zăreşte şi o undă de zâmbet.

Maiorul sări sprinten, intră şi desfăcu radioul de la centură, aşezându-l pe birou. Deschise uşa de la cabina ofiţerului de serviciu.

— Raportul!

— Da, tovarăşe maior. Numărul unu, punct de control Moscu, a ridicat barajul în termen, ba chiar cu un minut avans: ora

zece şi şase minute. Nicio noutate. A controlat toate maşinile, chiar şi camioanele.

— Da, da…

— A trimis un om la încrucişarea cu strada Măgurii, spre a fi sigur că nu se scurge nimeni pe acolo.

— Ar fi posibil?

— După ce face un cot, strada Măgurii se înfunda în dreptul fabricii de hârtie. Maşini şi mai cu seamă turisme, puţine. A constatat că nu.

— Treci la doi.

— Raportează din zece în zece minute. Supraaglomeraţie. Coada se întinde pe câteva sute de metri. Abia face faţă.

— Să facă!

— A avut un minut întârziere. Baraj

ridicat la zece şi zece.

— Stai! Mihai, la ce oră au părăsit bandiţii combinatul?

— La nouă şi cincizeci, tovarăşe maior.

— Distanţa combinat – Mărgineni: doisprezece kilometri, viteza posibilă: patruzeci, cincizeci kilometri pe oră. Ba e prea mult... Dacă e obligat să încetinească la patru şi să oprească la trei stopuri, îi acord toate şansele, cum vezi, başca încrucişarea pe care să zic că o ia cu viteză normală, fără asigurare, deşi nu cred, reducem la treizeci kilometri pe oră. Deci, până la punctul barajului douăzeci şi patru de minute. Hai să zicem douăzeci. Barajul s-a ridicat la limită, dar s-a ridicat. Mihai Cara! strigă. Cheamă prin radio agenţii de circulaţie de pe ruta combinat – Mărgineni.

Să raporteze dacă au zărit maşina pe care o ştii, i-ai auzit descrierea, sau dacă au înregistrat vreun exces de viteză. Numărul trei?

— Aşa cum ştiţi. N-a ajuns la Capul Dealului. Au ridicat barajele cu întârziere. Cunoaşteţi chestia cu maşina care i-a depăşit?

— Da, da, cinci minute. Adă harta, Mihai. Lasă… nu ştii unde-i.

Alergă în birou, se auziră zgomote. Reveni în sală şi întinse harta oraşului pe masa lungă de la mijloc.

— Aşa. Aici combinatul. Pornire, ora nouă cincizeci. Bulevardul Tudor Vladimirescu, patru kilometri în linie dreaptă, Piaţa Politehnicii, cot perpendicular, strada Florilor, aproape doi

kilometri, Bulevardul Republicii, cinci kilometri, podul, tronsonul în lucru, cu ocolire, un kilometru şi jumătate. Nu cred că maşina a putut să treacă pe acolo.

— De ce?

— Din cauza echipelor de lucrători. Aşadar, ocolire: strada Negel, Sălciei, Trandafirilor, Gropile… şase kilometri şi ce drum, doamne, ce drum! Pentru noi, cu atât mai bine. M-am lămurit.

Telefonista nu scoase niciun cuvânt, Mihai Cara îndrăzni să întrebe de ce lămurire e vorba.

— Măsoară traseul, îi răspunse maiorul.

— Doisprezece kilometri şi jumătate pe tronson, şaptesprezece kilometri cu ocolire.

— Maşina aceea închisă, mare, cu număr de Bucureşti a trecut prin faţa

Grindului cu cinci, poate şase, poate şapte minute înainte de sosirea la baraj. Deci a trecut între zece şi trei şi zece şi cinci minute, aşa e?

Ofiţerul de serviciu aprobă.

— Şi a plecat de la combinat la ora zece – zece şi un minut, după spusele portarului. A zburat deci cu şaptezeci, optzeci de kilometri pe oră. E posibil?

— Cei cu barajul vorbeau de nouăzeci pe oră, se amestecă Geta.

— Da, imediat după Grind, când intră în şoseaua naţională, nu prin oraş şi nici prin piaţă.

— Cei cu barajul au făcut opt minute.

— De la fabrică, nu uita, şi cu sirena în funcţiune. Ei puteau să alerge şi au alergat cu peste o sută. Nu şi hoţii! Totuşi…

cercetează, Mihai.

Abia atunci îşi dădu seama căpitanul că uitase că ia legătura cu agenţii de circulaţie de pe traseul Mărgineni. Îşi ceru scuze şi făcu legătura. Telefonista trecu la aparate şi maiorul îşi făcu de lucru cu o coală de hârtie şi un creion.

— Aveţi dreptate! Nicăieri, nici pe traseul Mărgineni, nici pe la Capul Dealului nu s-au produs excese de viteză.

— Şi ţine seama, adăugă maiorul, maşina lor n-a intrat pe bulevard. Avem mărturia portarului, care e categorică: depăşind poarta, s-a angajat în linie dreaptă. Ca să intre pe bulevard, ar fi trebuit, deci, să ocolească aproape în întregime combinatul, adică un kilometru şi jumătate.

— Şi ce concluzie trageţi?

— Nu poate fi decât una: maşina hoţilor nu s-a îndreptat spre Capul Dealului. Nu e ea aceea care a depăşit punctul de control cu cinci-şase minute înainte de instalarea lui. O maşină asemănătoare… se întâmplă.

— Atunci, de ce n-a fost interceptată pe parcurs, la douăzeci-treizeci de kilometri, la al doilea sau al treilea cerc de baraj?

— Ştiu eu? Poate a oprit pe drum, o pană…

— Ar fi raportat agenţii de circulaţie.

— A intrat pe un drum vicinal, a tras undeva…

— Unde?

— E treaba noastră să aflăm. Înţelege, nu abandonăm această ipoteză, dar nici nu ne e permis să ne legăm la ochi. Gata,

strigă, apel general! Pentru toţi şefii de post de pe traseul Capul Dealului şi satele învecinate cu şi fără legătură carosabilă cu şoseaua... ar fi putut s-o apuce peste câmpuri, deci, pentru toţi: să caute maşina care ne interesează. Dă-le descrierea. Să raporteze imediat cum afla ceva, iar în caz negativ, din oră în oră.

Telefonista începu transmisia.

— Până la o nouă informaţie, considerăm această problemă închisă şi pornim de la ipoteza numărul doi: bandiţii n-au forţat barajele. Atunci?

— Aleargă în cerc, pe străzile oraşului... hazardă, neîncrezător, căpitanul.

— Crezi?

— Mă îndoiesc, totuşi. În primul rând pentru că nu au riscat această lovitură fără

să fi prevăzut ce vor face după…

— Just, comentă maiorul. În al doilea rând?

— Până acum am fi fost înştiinţaţi de prezenţa lor într-un punct sau altul al oraşului. Au fost alertaţi toţi agenţii de circulaţie.

— Să nu uit. Geta, ia legătura cu punctele de baraj. Fiecare şef de maşină rămâne pe loc şi continuă controlul zi şi noapte. Vor fi schimbaţi.

— Numaidecât, tovarăşe maior!

— Bine… să revenim. Nu putem admite că aleargă năuci, fără ţintă, prin oraş. Unde ar putea fi?

— Din gară pleacă trenuri în toate direcţiile.

— Aşa e, gara. Traseul?

Se aplecară asupra hărţii. Intrând pe Turnului, apoi pe Pădurari, maşina trecea în strada Arborilor care o ducea direct la aripa dinspre nord a gării. Plecaţi la nouă cincizeci cu maşina mergând reglementar, oprind la stopuri şi necălcând niciuna dintre regulile de circulaţie, puteau să fie în maximum şapte minute la gară.

— Supravegherea? întrebă mohorât maiorul.

— Slabă. Un om la intrarea dinspre oraş, care trece în hol la sosirea sau la plecarea trenurilor. Neavizat, n-avea. cum să suspecteze un grup oarecare de călători…

— Uiţi un lucru, ba… două.

— Care? făcu căpitanul, fără prea mare nădejde.

— La plecarea noastră spre combinat, am ordonat să alerteze gara. Geta!

Fata se ivi în uşa biroului.

— Ai anunţat gara?

— Să mă uit în registru… La zece şi trei minute.

— Deci hoţii puteau să fi sosit cu şase până la şapte minute înainte.

— Peronul?

— Miliţia gării.

— Dă-mi legătura.

În câteva clipe, telefonul zbârnâi.

— Alo… gara?… Locotenente, măsurile! Ce măsuri?… Cu hoţii!

Şeful miliţiei ascultă încordat câteva minute, apoi închise.

— A fost alarmat la zece şi trei minute, aşa cum a spus Geta. Intre nouă şi cincizeci

şi zece şi opt n-a sosit şi n-a plecat niciun tren. A întărit supravegherea pe peron. Trei echipe de câte un miliţian şi doi feroviari au cercetat toate garniturile de marfă. Apoi au rămas acolo... de pază. De la zece şi opt minute şi până în prezent, au părăsit gara cinci garnituri de persoane şi două de marfă, după grafic. Au fost controlate... A înştiinţat toate posturile de miliţie din gări, până la terminus, pe toate traseele. Până în prezent, niciun rezultat.

— Spuneaţi că am uitat ceva...

— În primul rând că unul dintre bandiţi era rănit. Trecerea sa prin gară ar fi fost uşor sesizată.

— Nu, dacă ar fi făcut pe chefliul... ameţit binişor.

— Hm, poate, nu zic nu. Şi-apoi maşina,

Mihai, maşina!

— Ce maşină? făcu nedumerit căpitanul.

— Maşina cu care au fugit, cu care au ajuns la gară. N-o puteau vârî în buzunar şi nici dezagrega, ce dracu'! Au fost cercetate împrejurimile pe o rază de un kilometru. Nimic.

— Da… asta pare concludent. Numai dacă…

— Zi-i.

— Dacă nu cumva unul dintre ei a rămas în oraş… sau, şi mai bine, dacă n-au avut un complice din oraş. În acest caz, imediat după coborârea hoţilor, acesta a dus-o cine ştie unde. Mai avea vreme până la alertarea agenţilor de circulaţie.

— Ai dreptate, dar în acest caz, o vom

găsi, trebuie s-o găsim. Eu... de fapt mă cam îndoiesc.

— De ce?

— Nu, Mihai, cred că trebuie să abandonăm şi ipoteza fugii cu trenul. E prea hazardantă, prea lasă loc intervenţiei neprevăzutului. Mintea care a conceput lovitura lucrează la milimetru.

— Care-i ipoteza dumneavoastră?

— Hoţii sunt în oraş, asta-i sigur. Nu pentru că au încercat să iasă şi nu au izbutit, ci pentru că nici n-au încercat. Şi-au pregătit din vreme o ascunzătoare.

— Deci, tot un complice localnic.

— Cu sau fără complicitate. Poate... cu o complicitate involuntară. Notează, Mihai Cara.

Şi şeful miliţiei începu să dicteze.

35

Mult mai târziu, maiorul dădu câteva dispoziţii şi plecă. Cu ajutorul Getei, căpitanul verifică încă o dată, fie îndeplinirea, fie comunicarea lor.

— Apel către populaţie: patru bandiţi, unul rănit, semnalmentele certe ale şefului, probabile ale rănitului... Ştiu că ai de furcă, Geto.

— Numai să reuşim, răspunse fata oftând.

De fapt, nu era necăjită. Afacerea în curs, singura de anvergură la care luase parte, gonea monotonia.

— Portretul robot. Nu e rău tipul, comentă Geta.

— Dacă seamănă, afişă o notă de scepticism Mihai Cara.

— Identificarea cabinei de la care s-a telefonat miliţiei la ora zece şi un minut. Rezolvat. Ne-a telefonat un bărbat că ar fi văzut o fată blondă şi-ar fi auzit ceva cu un înecat în Râul Repede.

— Şeful e circumspect. Pe de o parte bănuieşte complicitatea unei a cincea persoane, total necunoscută până în prezent, cea care ne-ar fi dat avizul telefonic. Pe de altă parte, am impresia că nu crede să fi părăsit bandiţii oraşul.

— Ca doar n-or fi fost nişte ageamii…

— Tocmai de asta, spune el.

— Să sperăm deocamdată…

— După mine, cred că i-am pierdut. Au trecut pe aici, răspunse căpitanul arătând

cu vârful creionului Capul Dealului, cu cinci-şase minute înainte de a se bara drumul.

— Apropo, mă tot bombardează băieţii de la baraje. Le menţinem?

— Sigur! Zi şi noapte.

— Dar... Toţi agenţii de circulaţie sunt cu ochii în patru. N-ar face nici suta de metri fără să fie interceptaţi.

— Ordinul şefului... Altceva voiam să spun şi mi-am adus aminte cum m-a privit. Şeful nu-i un om ca oricare.

— Cum este? întrebă Geta interesată. Nu-i normal?

— În toate privinţele, dar are nişte teorii ale lui... Aşa, între altele, spune că ceea ce-l interesează nu-i aspectul fizic al individului care a condus lovitura, ci fizionomia lui psihică, înainte de a pleca mi-

a spus că până şi culoarea ochilor poţi s-o schimbi, dar nu poţi să-ţi schimbi felul de a toci tocurile la spate sau la stânga sau... teama de întuneric, să zicem. Pricepi?

Geta cugetă:

— Nu! răspunse.

— Uite, urmăreşte-mă. Şeful spune că, dac-am putea şti cum funcţionează creierul celui care a dat lovitura, am şti nu numai ce a făcut, ci şi ce va face.

— Aha!

— Şi că, deci, am putea să punem mâna pe el mult mai repede şi mai sigur decât, chiar, dacă am şti cum îl cheamă şi am avea buletinul lui.

— Şi, ce va face?

— Să-ţi spun eu. Un om care a combinat atât de bine o lovitură nu se va

lăsa prins, chiar dacă am ridica o mie de bariere.

— Dar unde se va duce? Va dispare? continuă Mihai Cara, fără să-şi dea seama că repeta o întrebare pusă de maior.

— Să am un milion, v-aş arăta eu!

— Nu te mai grozăvi. Ţi-ai cumpăra rochii şi pantofi şi te-am prinde în douăzeci şi patru de ore!

Fata râse, privindu-şi picioarele.

— Ai uitat ciorapii…

— Nu i-am uitat, răspunse tânărul cam în doi peri. Fata roşi.

Telefonul sună. Geta se repezi, spuse ceva nedesluşit, apoi începu să-şi noteze.

36

În grabă, dar cu mişcări rapide şi line, pe care Pupi nu se aştepta să le afle la Pet şi mai cu seamă la Leo, îl scoaseră pe Lică din maşină şi-l transportară în casă. După ce, nu fără oboseală şi câteva gemete înfundate ale rănitului, îl aşezară pe pat, îi desfăcură haina şi cămaşa. Rana apăru, înconjurată de o spumă roşietică. Îl ridicară puţin şi Lică gemu fără să aibă puterea de a murmura vreun cuvânt. Fruntea îi era udă de sudoare rece şi ţinea ochii închişi.

Când îi scoaseră haina, rănitul deschise nişte ochi mari şi-i căută cu o privire goală. Faţa devenise ciolănoasă şi începuse să bată în cenuşiu. Suferinţa îi mărise cearcănele

ochilor şi-i aplecase colţurile gurii.

Pet căută un foarfece şi taie cămaşa. Nu îndrăznise să i-o ridice peste cap, i se părea că braţele lui Lică, alungite pe coapse, cântăresc zeci de kilograme. Gaura glonţului era sus, aproape de claviculă. Poate atinsese vârful plămânului: îngrijorător era faptul că rămăsese în corp.

— Ar trebui scos, altfel se va face cangrenă, zise Leo.

— … Multe ar trebui!

— Dar nu-l puteţi lăsa aşa! interveni Pupi. Moare.

— Şi atunci? întrebă sălbatic Pet. Să-l ducem la spital sau să chemăm un chirurg, nu?

Grig rămăsese afară şi trăgea maşina în magazia din dosul casei.

— Am putea… am putea aduce unul, vorbi răguşit Leo. Eu…

Pet se sprijinise de căpătâiul patului. Tot trupul îi era crispat, simţea dureri în piciorul schilod, dureri pe care nu le simţise niciodată. Era furios, pe el, fiindcă avusese încredere în Grig, pe Leo şi pe Pupi pentru sentimentalismul lor idiot, pe Lică fiindcă fusese rănit. Dacă…

— Du-te şi adă coniacul! îi strigă fetei. Spune-i lui Grig să intre în casă.

Pupi ieşi. Lică gemu şi deschise ochii. Erau limpezi acum şi sudoarea se uscase.

— Am scăpat, spuse Pet. Am ajuns…

— Voi… dar eu?

— Un glonte sub claviculă. Puţină slăbiciune. Trece…

Lică nu răspunse. Se gândi la

inutilitatea consolărilor şi o umbră de zâmbet îi şterse cutele dimprejurul gurii. Pet oftă. Leo luă drept speranţă ceea ce nu era decât ironic şi amărăciune.

Pupi veni cu sticla de coniac. Pet, care rar abuza de alcool, sorbi din sticlă până i se tăie răsufletul. Se mai linişti. Privi torsul gol al lui Lică şi supurarea rănii. Pierdea sânge.

— Cine ştie să facă un pansament?

Grig, intrat în odaie, termină cu morfolitul ţigării. Apucă resturile cămăşii lui Lică şi le sfâşie în benzi lungi. Cu o bucată de mânecă, muiată în coniac, şterse rana. Împături altă bucată de mânecă şi-o puse pe rană.

— Ridicaţi-l, spuse.

Trecu feşele peste trup şi peste umăr.

Strânse şi fixă pansamentul. La sfârşit legă. Îl culcară.

— Să trecem dincolo, hotărî Pet. Ai nevoie de odihnă, se adresă lui Grig.

Intrară în sufragerie şi se trântiră pe scaune. Tăcură.

— Să lămurim situaţia, începu să vorbească Pet. Crezi ca Lică poate să mai aştepte?

— Dacă glonţul ar fi ieşit afară, nu mi-aş face griji, răspunse Grig. Aşa…

— Am auzit de mulţi oameni care au rămas, din timpul războiului, cu schije în ei.

— Da, în muşchi. Nu în os sau în plămân.

— Voi ce spuneţi? îi întrebă pe Leo şi pe Pupi.

Leo tăcu, Pupi ridică din umeri şi zise:

— Aici putem rămâne fără griji încă două săptămâni. Destul ca vâlva să se împrăştie şi paza să se destrame, pentru a putea trece dincolo de oraş. Control o să fie o zi, două, poate mai mult. Dar nu poate ţine săptămâni. Eu şi Leo suntem cunoscuţi de vecini. Prezenţa noastră n-are cum să fie semnalată. Am avut grijă de altfel, după planul tău, să facem provizii de hrană, băutură şi ţigări. Lovitura a reuşit şi suntem în siguranţă. Dar dacă-l ducem pe Lică la spital sau aducem vreun chirurg aicea, gata, ne-am ars!

— Lică nu rezistă, stabili categoric Grig.

— O să vedem mâine.

— Poate să fie prea târziu.

— Atunci, eu cu Leo plecăm. Nu suntem

suspecţi şi ne putem strecura. Daţi-ne partea şi faceţi ce ştiţi.

Pet îşi freca gânditor bărbia. Privirea însă o ţinea aţintita asupra fetei. O privea ca pe o gânganie.

— Tu poţi pleca. Leo rămâne.

— De ce? întrebă Pupi nedumerită.

— Şi nu vă dau niciun ban, adăugă.

— Aha! făcu Pupi. Leo nu spuse nimic, dar se foi întrebător pe scaun.

— Nu-i ce crezi tu, se întoarse dispreţuitor Pet. Aţi auzit cea mai mică aluzie îndreptată împotriva mea?

Nu răspunse nimeni, nu aveau ce.

— Nu te cunosc decât de o lună, reluă Pet adresându-se fetei, dar sunt sigur că, dacă nu ai fişă la moravuri (fata fu gata să se repeadă cu ochii încărcaţi de trăsnete) şi

nu sunt sigur că nu ai, Leo... Leo are reputaţia lui. De când lucrează cu mine se crede că s-a cuminţit, că e un tâmplar bun, chiar foarte bun, care lucrează neregulat la o cooperativă, e adevărat, doar jumătate de lună, atât cât să-şi facă planul şi să nu fie dat afară, dar care câştiga bine lucrând acasă. Cazierul însă i-a rămas, miliţia nu distruge nimic. Grig – un şofer excelent. Are maşina lui, o rablă se crede, şi preferă să mai repare o maşină pe ici pe colo. Lică... nici Lică nu e un necunoscut. A avut odată ghinion, au trecut mulţi ani, dar mai sunt încă oameni care-şi amintesc. Niciunul dintre voi nu poate dispare. Niciunul nu poate face cheltuieli.

Şi Grig şi Leo afirmară: aşa era.

— De aceea, ca să ştii şi tu, niciun ban,

nicio hârtie nu va ieşi de aici – şi arătă servietele – până nu vor fi cercetaţi cu atenţie şi până nu va curge destulă apă pe sub planşeul din Piaţa Naţiunii. Fiind vorba de salarii, şi mai cu seamă la un combinat din provincie, sunt aproape sigur că nu s-a luat nicio precauţie. Ştii... adică nu ai de unde să ştii, îmi închipui că Leo nu e atât de neghiob încât să-ţi ţină cursuri de criminalistică, când transportul unei sume importante se face sub semnul unui anumit procent de riscuri, suma se trimite în bancnote noi, având numerele de serie în continuare, uşor de notat şi uşor de recunoscut. Şi chiar când e vorba de sume mai mici sau când nu există presupunerea riscului.

Pupi nu înţelese nimic, dar Grig şi Leo

pricepură numaidecât.

— Aşa că procedez după cea mai elementară regulă de precauţie. Dacă avem de-a face cu bani noi, puşi pentru prima oară în circulaţie, nimic nu-i de făcut.

— Atunci la ce ne mai foloseşte furatul? întrebă Pupi.

— Ei, prostuţo! Dacă ieşim cu bine, vă avansez câte patru-cinci mii la fiecare, bani buni, neidentificabili, până trece. După aceea…

— Şi dacă ne tragi pe sfoară?

Grig se încruntă, Leo ridică mâna.

— Las-o, Leo. Eu cu Leo, cu Grig şi cu Lică formăm o echipa. Niciodată nu ne-am tras pe sfoară. Asta-i prima lege a echipei. Nu-i vorba de cinste sau de morală, e vorba de supravieţuire. Iar dacă-l lăsăm acum pe

Lică să moară, fără să facem tot ce-i în putinţa noastră spre a-l salva, înseamnă că-i înşelăm încrederea, că încălcăm aceasta primă lege.

Pupi se aşeză, Pet ceru servietele şi Leo le aduse. Buna dispoziţie reveni – hârtiile din pachete erau vechi, mototolite.

— Nu trebuie să ne mai facem griji cu banii. Ne rămâne Lică, adăugă încruntându-se iar. Ce propuneţi?

— Dacă l-am scoate? întrebă Grig. Îl suim în maşină şi eu…

— Ieşirile din oraş sunt barate. Aici, orice medic anunţă miliţia.

— Să-l îngrijim noi?

— N-are nicio şansă.

— Ne-ar trebui un medic… articula ezitând Pupi.

— Asta e.

— Crezi c-ar veni vreunul?

— Isprava noastră, la ora asta, e cunoscută în tot oraşul.

— Şi dacă l-am reţine?

— Bravo, Leo. Dă-mi cartea de telefon.

Pet deschise cartea şi începu să-şi noteze nume şi adrese. Era atât de concentrat, încât începu să şuiere încetişor.

— Avem nevoie de un medic tânăr, căsătorit.

Trecu la telefon.

— Alo! Aş dori să vorbesc cu domnul doctor. E la spital?… Daţi-mi pe doamna, vă rog. Dumneavoastră sunteţi? Sărut mâna. Un caz grav. Când îl pot găsi pe domnul doctor? La spital până la şase?… Mulţumesc, sărut mâna, mulţumesc.

Întrerupse.

— O băbătie.

— De unde ştii?

— Vocea, vocea. Sunt puţine femeile în vârstă care-şi păstrează catifelarea tinereţii.

Formă alt număr. Apoi altul… şi altul şi altul.

— Iată. Avem trei adrese. Sper că cel puţin una va fi bună. Rămâneţi aici. Mă duc eu. Voi… niciun pas pe afară.

Prima adresă nu era prea departe.

— Dacă aş izbuti de prima dată, făcu Pet pasienţă în gând cu împrejurările.

Găsi strada şi numărul. O casă nu prea mare, modestă, probabil locuită de o singură familie.

— Asta-i bine, socoti Pet. Nu se va da alarma prea repede.

Intră pe poartă şi trecu prin faţa straturilor de flori, ajunse la uşă şi sună. Îi deschise o femeie bine făcută, cu şorţ alb în faţă.

— Vreau să vorbesc cu doamna doctor, rosti Pet oarecum îngrijorat de complicaţiile pe care le-ar aduce existenţa unei femei de serviciu.

Femeia zâmbi. Pet o găsi deosebit de atrăgătoare.

— Sărut mâna. Eu!... v-am telefonat. Îl căutam pe domnul doctor. Un prieten de al meu a avut un accident. A explodat aragazul. O schijă i s-a înfipt deasupra inimii.

— Soţul meu e la spital.

— Ştiu. El m-a trimis. Vă roagă să-i aduceţi trusa lui. Trusa personală. Nu poate

lua instrumente de la spital.

Femeia avu o ezitare.

— Dumneavoastră ştiţi, mi-a spus dumnealui. El acum e la noi, dă primul ajutor, dar fără trusă nu poate face extracţia. Şi mi-a spus să vă las dumneavoastră onorariul dumisale.

Scoase grăbit portofelul şi-i întinse un teanc de sute. Neîncrederea dispăru.

— Poftiţi în casă, îl invită doamna. Luaţi loc… până mă schimb.

Peste câteva minute fu gata. Era tânără şi părea şi mai atrăgătoare în mersul ei.

— E aproape, o încredinţă, ca să-i explice de ce nu cheamă un taxi.

Îi primi Pupi. Intrară în sufragerie şi soţia doctorului puse trusa pe masă.

— Unde e soţul meu? întrebă.

— Doctorul? E la spital, răspunse Grig înainte ca Pet să-i poată face semn.

— Credeam... începu soţia doctorului neliniştită.

— Nu ne-a aşteptat? întrebă Pet, încruntându-se la Grig.

— Nu... nu... a văzut bolnavul, apoi... s-a întors. A spus...

— Aşa-i! tăie repede Pet. Mi-a spus şi mie... în zăpăceala asta!... Are program, nu poate lipsi mult. S-a întors ca să rezolve o urgenţă şi m-a rugat chiar să mă duc eu să-l aduc.

De alături, din dormitor se auziră gemetele rănitului. Erau o confirmare a celor spuse de Pet şi femeia se mai linişti.

— Dumneavoastră... dumneavoastră nu vă pricepeţi? Aţi putea să-l vedeţi, poate să-i

refaceţi pansamentul.

Această solicitare o linişti definitiv.

— O, nu! Oricât ar părea de ridicol pentru o soţie de chirurg, nu pot privi sângele. De altfel soţul meu nu operează niciodată acasă. Atunci… şi privirea sa fugi către trusa de pe masă, ce-ar fi să vin mai târziu?

Pupi salvă situaţia. Intră aducând un serviciu de cafea şi prăjituri.

— De ce vă grăbiţi? E trecut de amiază. Vă rog să serviţi, totul e făcut de mine. Până vine Pet cu domnul doctor…

Pet ieşi. Totuşi, îl făcu atent pe Grig.

— Bagă de seamă ce vorbiţi, tu şi Leo. Mă întorc cu doctorul.

— Nu-i periculos?

— Ce vrei să fac? Să-l conving prin

telefon sau prin telepatie?

Sconta că nimeni nu se aştepta ca unul dintre autorii atacului să umble liniştit prin centrul oraşului. Era nevoie doar să nu-şi piardă firea.

Intră în holul spitalului şi întrebă pe o infirmieră de doctorul Vasile.

— Trebuie să iasă îndată, i se răspunse.

— Nu-l cunosc, murmură Pet umil. Infirmiera zâmbi şi se oferi să-l ajute.

— Am să vi-l arăt când intră.

Pet mulţumi şi se aşează pe marginea unui scaun.

— Iată-l, spuse fata.

Pet se ridică păşind către doctor.

— Iertaţi-mă, doctore, că vă acostez astfel, dar cumnatului meu i s-a întâmplat o nenorocire. A explodat o butelie de aragaz…

şi o aşchie de metal i s-a înfipt în umăr. Îi e rău…

— Anunţaţi salvarea, răspunse medicul plictisit.

— Nu… nu cred că e transportabil… am vrea…

Vârî mâna în buzunar şi scoase iar portofelul. Discret, îl desfăcu.

— Dacă dumneavoastră aţi vrea… dacă aţi fi atât de bun… onorariul… ştiţi, pentru operaţie.

— Dar n-am instrumentele necesare, n-am personal, n-am medicamente, făcu medicul tentat.

— Nu vă îngrijiţi, vă procurăm totul. Sora mea se pricepe, a făcut un curs de asistenţă medicală.

— Îmi trebuie cleşte, foarfece, pense,

tifon... protestă încă o dată doctorul, vădit formal. Mâna lui Pet se ridică spre portofel.

— O să le aveţi, dar mai întâi e nevoie să-l vedeţi, să vă daţi seama de ce vă trebuie.

Doctorul se hotărî:

— Atunci, haideţi. Luăm maşina mea. Trecem pe la el şi-l văd. Apoi mă duc acasă să-mi iau trusa.

Faptul că medicul avea maşină înlătură mersul pe jos, prea lung şi oricum greu de explicat într-un caz atât de urgent, precum şi prezenţa nedorită a unui şofer de taxi. Plecară.

— Strada a treia pe stânga, indică Pet.

— Cunosc cartierul.

Sosiră în câteva minute. Doctorul parcă maşina în faţa casei. Stinse motorul şi lăsă

cheia de contact la bord.

— Numai îl văd şi mă întorc îndată, motivă.

Pet deschise portiţa. Intrară. Sunară şi pătrunseră în casă.

— Tu aici? Ce cauţi? se minună doctorul.

Soţia se ridică repede. Tocmai terminase felia de tort.

— M-a adus domnul. Mi-a spus că tu…

— Ştiam că o să acceptaţi şi o să veniţi, domnule doctor, vorbi umil Pet. M-am gândit că nu trebuie să pierdem vremea şi, înainte de a veni la dumneavoastră, mi-am permis să rog pe doamna să aducă trusa.

Doctorul fu mai degrabă contrariat decât bănuitor, dar înfăţişarea lui Pet, prezenţa fetei, îl convinseră.

— O asemenea lipsă de jenă e cam neobişnuită, dar… haide, treacă. Unde e pacientul?

Îşi luă trusa şi trecu, împreună cu Pet în dormitor. Repede, atent, cu mişcări precise, desfăcu pansamentul improvizat.

— Apă fierbinte!

I se aduse. Spălă. Lică gemea. Avea febră. Medicul privi, apoi pipăi.

Pet se apropie.

— Adevărul, doctore, e că nu e o schijă, ci un glonţ. Accident. Cumnatul meu…

Medicul îl privi lung.

— Cumnatul dumitale este ofiţer de miliţie?

— Ca să primeşti un glonte trebuie să fii numaidecât…

— Lasă minciunile. N-am părăsit

spitalul, dar am auzit. S-a atacat casieria combinatului. Doi paznici au fost ucişi şi hoţii au fugit luând cu dânşii un milion. Din care mi s-a oferit şi mie ceva spre a încerca o mică operaţie. Poftim!

Chirurgul îşi smulse portofelul, scoase teancul de sute şi-l aruncă la picioarele lui Pet.

— Încet, doctore. Ăştia-s banii mei, n-am desfăcut pachetele luate de la combinat.

— Recunoşti deci?

— Îl veţi opera?

— E datoria mea. Dar după aceea, primul meu drum o şi fie la miliţie.

— Bine, rosti Pet cu indiferenţă. Vom vedea ce va mai fi. Pot să vă ajut?

— Cheamă femeia aceea, dacă într-adevăr a făcut cursuri de infirmieră. Am

nevoie de apă clocotită, spirt, vată, feşe…

Pet se aplecă şi ridică bancnotele. Trecu în sufragerie şi chemă:

— Leo, aleargă la bucătărie, apă clocotită, multă! Pupi, te duci la farmacie, e alături, şi cumperi vată. Feşe nu, vom improviza. Grig, treci la poartă şi vâră maşina doctorului în magazie. Repede, înţeles?

Şi se apropie de soţia doctorului:

— Nu fiţi îngrijorată. Doctorul speră ca totul să se termine cu bine. Încă o jumătate de oră… o oră.

Femeia zâmbi.

— Se spune că e cel mai bun chirurg din oraş.

— Aşa cred şi eu. Şi sunt sigur… că vă iubeşte foarte mult.

Femeia roşi ca în faţa unui amestec insolit şi inoportun într-o intimitate care era numai a ei.

— Iertaţi-mă... n-am vrut să vă supăr, ci, oarecum să vă liniştesc.

Soţia chirurgului ridică ochii şi-l văzu crispat.

— Nu mă supăr, mărturisi simplu. Aşa e...

Pet se aşeză şi începu să fumeze. Pupi se întoarse.

— Treci dincolo şi dă ajutor domnului doctor. Mă chemi când e gata.

Leo trecu repede cu vasul cu apă clocotită. Rămase şi el în dormitor. Grig nu se întoarse din magazie. Soţia doctorului nu încerca să sfarme tăcerea. Se auziră câteva gemete, apoi tăcere. Peste un sfert de oră,

Pupi părăsi dormitorul. Era albă.

— E gata, şi se prăbuşi într-un fotoliu.

Doamna alergă la dânsa.

— Bea un coniac, o sfătui Pet, arătându-i sticla. Stinse ţigara şi trecu în camera rănitului.

O privire îi fu de ajuns. Leo tocmai storcea o cămaşă ruptă, plină de sânge, în căldare. Pe pat, Lică, numai în chiloţi, cu partea de sus a pieptului înfăşurată în bandajul unui cearşaf sfâşiat în bucăţi, stătea întins, cu faţa în sus. Lipsită de sânge, figura sa de fost boxer era şi mai respingătoare, totuşi, un fir de suferinţă, întipărit nu se ştie unde, îl umaniza. Gâfâia scurt, ca după un efort şi numai horcăitul şi spasmodicele mişcări respiratorii arătau că e viu.

— Scapă? întrebă Pet.

Chirurgul ridică din umeri, îşi scoase mănuşile, apoi zise:

— Mă spăl în bucătărie. Dacă scapă? se întoarse către Pet. Nu ştiu. A pierdut mult sânge şi s-a declarat şi un început de septicemie. I-am făcut injecţii.

— E voinic.

— Rana e infectată. Şi. l-aţi şi burduşit. Zdruncinăturile i-au gonit aproape tot sângele. Am folosit ser fiziologic, n-am sânge şi nici nu pot improviza o transfuzie.

— De ce?

— Eşti inconştient, răspunse doctorul, aruncând mănuşa trasă în trusă. Aduceţi-l la spital.

— Imposibil, o rupse Pet.

— Are nevoie de îngrijirile unor

specialişti, Iată aceea... are foarte multă bunăvoinţă, dar...

— Veţi continua să-l îngrijiţi dumneavoastră, domnule doctor.

Doctorul se opri şi-l privi fix:

— La spital sau la închisoare.

— Înţelegeţi odată, îi bară Pet drumul către uşă. Nu ca să poarte trusa am adus-o pe doamna!

Chirurgul şovăi, apoi se opri. Îl pironi doar cu privirea.

— Domnule doctor, rosti Pet în şoaptă. Nu suntem numai hoţi, suntem ucigaşi. Singur aţi spus-o, au murit doi oameni. Credeţi că ne-ar mai putea opri ceva?

— De ce nu-l lăsaţi... de ce nu fugiţi?

— Nu se poate. Vă vorbesc sincer. N-am de ce să mă ascund. Mai mult încă,

destăinuirile mele vă arată hotărârea definitivă şi necesară de a vă lega de noi. Cum ştiu eu… cum pot.

— Spune, aproape horcăi chirurgul.

— Oraşul e încercuit. Toate ieşirile sunt barate, gara, trenurile, maşinile de tot felul sunt amănunţit controlate. Trebuie să rămânem. Aici e singurul loc în care, pentru moment, suntem în siguranţă.

— Pentru moment, dar nu te gândeşti că se va controla casă cu casă?

Pet zâmbi.

— Să nu credeţi c-am fost prinşi în cursă. Acesta ne era planul. Deci… cu Lică sau fără Lică, arătă pe rănit, tot am fi rămas. Nu poţi ţine încătuşat oraşul o veşnicie. Mai cu seamă că am avut grijă, am creat impresia că ne-am strecurat. Vreau să

vă spun ca oprirea noastră aici nu e un gest eroic, un sacrificiu făcut pentru salvarea unei vieţi. Nu numai dumneavoastră, dar nici eu nu cred în solidaritatea şi spiritul de sacrificiu al criminalilor. Dacă am fi putut noi patru să ne salvăm, părăsindu-l pe Lică, de mult am fi făcut-o.

— Atunci de ce?

— De ce v-am adus? de ce am adus-o pe doamna? De ce ne-am asumat un risc în plus, vreţi să spuneţi?

Fără să vorbească, doctorul făcu un gest afirmativ.

— Pentru că nu există niciun risc sau… ca să vă fac o concesie, doar un risc insignifiant. Mai cu seamă într-un orăşel ca acesta, în care – nu vreau să vă jignesc – semnalizatorul inteligenţei marchează

mediocritatea. Adică… nu propriu-zis al inteligenţei, mai bine-zis al îndrăznelii calculate. Cetăţenii oraşului au despre hoţi şi criminali o imagine, în general valabilă, nu zic nu. Toţi cred, sunt convinşi, că după ce s-a dat o lovitură, cel care a făcut-o nu ştie cum s-o ia mai repede la goană, să i se piardă urma. Şi aşa fac 99 la sută dintre delincvenţi. Aşa ca acum o oră, şi chiar acum, ipoteza, nu a circularii pe stradă, ci chiar a prezenţei noastre în oraş, era şi este o absurditate. Nu zic, poate peste alte câteva ore, şi mai sigur mâine, ajungându-se la certitudinea că nu ne găsim în afara cercului, poate cuiva îi va da prin minte că ne aflăm în cerc. Dar până atunci…

Doctorul vru să spună ceva, Pet îl opri.

— Nu, nu, am vrut să vă dovedesc că n-

am riscat. În al doilea rând, chiar dacă ar fi fost un oarecare risc, eu, şeful, trebuia să mi-l asum.

— Te contrazici.

— Vi se pare, fiindcă nu cunoaşteţi mediul şi legile lui. Şeful are întotdeauna ultimul cuvânt. El e creierul şi braţul. Ordonă şi e ascultat. Şi ştiţi de ce? Pentru că până la proba contrarie, e considerat infailibil. Oamenii lui au în el o încredere deplină. Rar autoritatea se bazează pe forţă. Mai cu seamă că nu există forţă care să reziste glonţului. Acum înţelegeţi?

— Dacă salvarea echipei, cum spuneam, ar fi cerut jertfirea lui Lică, eram obligat să-l jertfesc, chiar dacă ar fi fost fratele meu. Rămânând aici, eu, şeful trebuie să fac imposibilul spre a-l salva.

Imposibilul, în ceea ce mă priveşte pe mine, fără să periclitez echipa. Un şef care-şi lasă oamenii la voia întâmplării, e un şef mort.

— Acum am înţeles.

— De aceea voi face tot ceea ce-mi stă în putinţă spre a-l salva pe Lică. N-am putut să-l duc la un spital, dar v-am putut aduce pe dumneavoastră. Bănuind că prezenţa doamnei va fi necesară, am adus-o şi pe dumneaei.

— De ce necesară?

— Dumneavoastră sunteţi liber, trebuie să fiţi liber, să vă arătaţi, să circulaţi, să mergeţi la spital. Contrariul ar fi suspect şi ar duce la cercetări care ne-ar fi fatale. Dacă doamna n-ar rămâne cu noi, ştim ce s-ar întâmpla – de altfel ne-aţi spus-o. Acum însă, vă veţi feri să faceţi o asemenea

prostie. Am ucis doi oameni, nimic nu ne împiedică să ucidem şi a treia oară!

Doctorul îşi acoperi faţa cu mâinile.

— Nu va speriaţi, nu vom avea de ce s-o facem.

— Dar dacă... dacă vă găsesc... întâmplător, sau cine ştie după ce urme, nebănuite de voi şi cunoscute numai de miliţie?

— Atunci... doamna moare.

— Lăsaţi-o să plece şi vă dau cuvântul meu...

— Mai bine... vedeţi ce vă trebuie. Cumpăraţi. Poftim bani. Nu vă plătesc operaţia, dar nu vă pot obliga să vă cheltuiţi salariul.

— Şi ei? Ei ce-i spun?

— Doar că vă veţi întoarce cât mai

curând. Treceţi pe acasă. Spuneţi vecinilor că e plecată într-o excursie. Veniţi spre seară. Noaptea... vom vedea noi.

37

Căpitanul Cara Mihai nu ştia ce aşteaptă maiorul, dar, pentru el începuse rutina. Se întoarse la combinat, dar nu află nimic interesant. Aceleaşi şi aceleaşi răspunsuri, într-o oarecare măsură contradictorii, mai cu seamă asupra amănuntelor. Contradicţiile nu-l surprindeau. Făcuse bună şcoală sub conducerea maiorului.

— Amănuntele într-o mărturie, obişnuia să spună, chiar dacă e vorba de-o delincvenţă măruntă, reprezintă aportul subiectiv al martorului. Nu există om care să înregistreze ca o peliculă, majoritatea simt, percep, în funcţie de reglajul central

al aparatului lor de înregistrare. Şi acest reglaj marchează însuşi omul, personalitatea sa. De aceea, dacă ai un număr de martori oculari, vei avea tot atâtea scheme generale identice, dar cu reprezentări diferite, vii, colorate, încărcate cu emoţii şi motivaţie.

— Deci să nu dăm niciodată importanţă amănuntelor dintr-o mărturie?

— O, nu, să nu faci greşeala aceasta! O anumită încărcătură de detalii este corectă, mai cu seamă dacă nu declanşezi vreun contact emotiv sau raţional în mintea martorului. Să ai încredere mai multă în amănuntul despre care martorul nu ştie să-ţi spună de ce le-a înregistrat, decât în acelea pe care şi le explică făcând lux de detalii şi motivaţii.

— În această chestiune, rămâne valabilă teoria concordantei? întrebase, amintindu-şi cursurile de logică criminalistică.

— Da, cu condiţia ca aceste concordanţe să nu fie dictate de prezenţa unui acelaşi tip de martor.

Acum începuse să se ocupe de persoana şi rolul lui Macarie. Mai mult intuia decât îşi demonstra că ceva nu era în regulă.

— Ce-a făcut Macarie când au intrat bandiţii? întrebă încă o dată pe casier.

— Ce aţi fi vrut să facă? Era paznicul nostru, îl avem de peste zece ani, dar cred că n-aţi fi vrut să-şi piardă viaţa pentru... sau... să capete o medalie! mai cu seamă după cum s-a purtat direcţia cu dânsul.

Cara Mihai auzea ceva nou.

— Cum s-a purtat?

— Nu prea bine. O nenorocită de greşeală şi gata, amendă şi avertisment. Avertismentul meargă, dar amenda? Ce, credeţi că se scălda în bani?

— Ce-a făcut?

— A uitat să încuie uşa de la coridor. Se întâmpla, nu?... Poate s-a mai întâmplat, dar vezi, în ziua aceea dracul l-a adus pe un maistru, cu un ceas dereglat sau nu ştiu ce şi, cât pe ce să se întâmple o nenorocire! N-a lipsit mult să se trezească cu un glonţ în creier!

— Şi?

— Şi cum v-am spus: amendă şi avertisment. E adevărat, greşeala era gravă, putea să moară un om... sau să rămână

schilod pe viaţă… totuşi…

— Credeţi că a găsit pedeapsa prea aspră?

— Mai cu seamă amenda.

— S-a întâmplat de mult? Fiindcă… mi se pare că nu s-a învăţat minte.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Aţi uitat că hoţii au intrat pe uşa infirmierei? Şi că uşa aceasta era neîncuiată?

Casierul se buimaci.

— Nu m-am gândit… spuse. Da, aşa e, altfel nu se poate. Iar a uitat-o!

— Vă rog, amintiţi-vă precis. Cine a intrat întâi în sală, dumneavoastră sau Macarie?

— De ce?

— Aşa… vreau să ştiu.

— Eu. Mi-am părăsit biroul la nouă şi douăzeci. Întotdeauna pătrund în sală înainte de sosirea banilor. Îmi aşez biroul, statele, ghişeul… înţelegeţi. Câteodată mă întâlnesc cu Macarie pe coridor, uneori îl găsesc în sală, alteori vine după mine.

— Ce face, de când intră până soseşte furgoneta?

— Prima lui grijă e să încuie uşile de la coridor, de la infirmerie şi pe cea dinspre platformă.

— Îl controlează cineva?

— Nu… nimeni. În principiu, treaba aceasta trebuie să o facă în prezenţa şi sub supravegherea mea, dar, aşa cum v-am spus, cu… Şi apoi… în atâţia ani nu s-a întâmplat nimic.

— În afară de ultimul incident.

— Da, da... adică... acum o lună... o lună şi ceva. Aveţi nevoie de data aceasta?

— Mă gândesc ca un om nemulţumit e uşor al dracului de convins...

— Ce vreţi să spuneţi?

— Nimic, răspunse prudent căpitanul Mihai Cara, schimbând discuţia.

38

— În definitiv ce urmăreşti? îl întrebă şi maiorul. Macarie e mort. Ce importanţă mai are dacă a uitat iar uşa deschisă? N-o să mai fie amendat şi nici n-o să mai primească avertisment.

— Dacă a uitat-o! sări căpitanul.

— Aha! înţeleg. De acord, ia măsuri!

Mihai Cara avea asupra sa fişa lui Macarie.

— Care or fi cârciumile sale preferate?

— Două, răspunse prompt maiorul. Una, lângă combinat. O frecventa pe apucate. Cealaltă, o bodegă, un bufet din mahala. Băutura preferată: ţuica de prune. Bea singur, rar cu un cunoscut, doi. Ce te

uiţi aşa? Era normal să cercetez: Macarie n-a fost ucis de bandiţi.

— Mai… mai spuneţi o dată.

— Da, ne-au prevenit rapoartele tehnicienilor. Paznicul care a fost rănit grav de un glonte a tras lateral, probabil de lângă peretele din stânga. Calibru 7,62. Paznicul avea în mâna dreaptă un pistol militar, cu care a tras un foc, fie spre a riposta, fie involuntar, ca urmare a crispării degetelor în urma loviturii primite. Glonţul extras din măruntaiele lui Macarie e de acelaşi calibru şi reprezintă toate caracteristicile: serviciul de balistică e categoric.

— Deci Macarie a fost ucis de un gardian…

— Involuntar.

— Nu asta vreau să spun, ci…

— Da, Macarie n-a scos arma şi n-a fost ucis în luptă. Pe de altă parte, această noua neglijenţă de-abia după o lună de la amenda şi avertismentul primit…

— Băieţii noştri au aflat ceva?

— Nimic, dar n-au făcut decât o informare superficială. De aceea n-ar fi rău să încerci.

Căpitanul începu cu cârciuma din cartier. Îşi spuse că, dacă cineva l-a contactat pe Macarie, fapt îndoielnic încă, nu putea s-o facă în cârciuma de lângă combinat. Ar fi fost imprudent şi i-ar fi lipsit şi timpul necesar.

Crâşma era foarte aproape de poarta combinatului. Într-o casă veche, ocupa prima cameră din faţă. Cum intră, căpitanul

privi spre tejgheaua responsabilului. În spate, rafturi cu sticle de reclamă şi pachete de ţigări. De la intrare şi până aproape de tejghea, măsuţe şi scaune, ocupate mai cu seamă de oameni în vârstă, muncitori întorşi de la lucru. Numai unul lua o gustare rece, ceilalţi beau alcool de diferite culori. Cei mai mulţi preferau rachiul alb. În picioare, în vestă, responsabilul servea băuturile care erau fie înghiţite pe loc, fie duse până la mese.

Căpitanul îşi arătă legitimaţia.

— Cunoşti pe un oarecare Macarie?

Responsabilul ridică din umeri.

— Sigur că-l cunosc.

— Vine adesea pe aici?

— Destul de des.

— Ce fel de om e?

— Ca toată lumea… ca ăia…

Responsabilul arătă spre câţiva consumatori de rachiu, singuratici şi tăcuţi.

— … Doar că mai plângăreţ… muhaia… baligă.

— Nu-ţi prea place?

— Bea, plăteşte… asta e.

— De ce zici că-i plângăreţ?

— Parcă numai el ar avea necazuri. Ce s-a mai crămăluit pentru o amendă… mamă, doamne!

— De mult?

— Nu prea. Pentru cinci sute de lei, plângea ca după mort.

Mihai Cara îşi mută focul întrebărilor.

— Zici că bea singur?

— Aşa zic.

Responsabilul nu era nici răuvoitor, dar

nici nu arăta prea multă tragere de inimă.

— Ia adu-ţi aminte, nu l-ai văzut, cam pe vremea amenzii celeia, cu cineva?

— Ştiu eu? Nu-mi aduc aminte.

— Atunci când se plângea... n-a băut mai mult ca de obicei?

— Ba... parcă.

— Vezi? Cine a plătit?

— Da, da. Acum mi-amintesc. Că mi-am şi zis: „Uite, prostul!” Unul cu picior de cal.

„Acelaşi semnalment! Principiul concordanţei?” se întrebă căpitanul.

— În ce mă priveşte, sunt sigur, afirmă maiorul când, întors, căpitanul îi relată cele ce aflase. Macarie era de cealaltă parte a baricadei, o verigă lipsită de importanţă, un biet om care nici nu-şi dădea bine seama de enormitatea faptei sale. Căci... bagă bine de

seamă, fără de el lovitura n-avea nicio şansă de izbândă. Câţi l-au contactat?

— Unul, acelaşi semnalment. Şi totuşi nu înţeleg. Parcă v-am mai spus: afişajul acesta… indiferenţa, lipsa de precauţie…

Maiorul zâmbi, se ridică şi-l bătu pe umăr.

— Nu te mai chinui, are şi asta o explicaţie şi, poate… una simplă de tot.

— De fapt, ce ştim? Patru inşi. Cunoaştem unul, adică-i avem semnalmentele şi atât. Patru inşi! Şi… s-au dus, s-au evaporat!

— Iar începi? Nimic nu se evaporează. Un gest, un fapt, dar un om… patru oameni. Sunt, fii sigur. Unde? o să aflăm. Am extins plasa, am lărgit cercurile. Inspectoratul general a luat noi măsuri.

— Şi?

— Aşa cum mă aşteptam, nimic.

39

Trecură două zile. Rezultatele, zero. Maşina mare, închisă, cu număr de Bucureşti, parcă intrase în pământ. Cei patru oameni care reuşiseră o lovitură, nu numai de o îndrăzneală, dar şi de o anvergură neobişnuită, dispăruseră, nu lăsaseră nicio urmă şi nu dădeau niciun semn. Căpitanul obosit, nedormit asculta conversaţiile celor patru puncte de baraj, agasa oamenii circulaţiei punându-i pe drumuri, fără să-i lase nici să mănânce ca lumea, răspundea la presupunerile cele mai fanteziste ale populaţiei intrată în febră, îngropase telefonistele miliţiei sub o avalanşă de indicii, ipoteze, sesizări… şi, de

câtva timp, pusese sub urmărire toţi doctorii chirurgi din oraş.

Numai maiorul Luca nu-şi pierduse buna dispoziţie. Înciudat, căpitanul avea impresia că niciodată şeful său nu fusese mai bine dispus.

Era în biroul maiorului. Telefonul cu firul elastic se cupla cu biroul secretarei şi cu oraşul, prin simpla schimbare a butoanelor. Câteva scaune uşoare înlocuiau fotoliile grele şi incomode, obişnuite în birourile oficiale. O mapă. Nici toc, nici călimară. Maiorul avea un stilou veşnic fără cerneală.

— Să stabilim punctul, spuse fredonând încet, întretăiat şi fals. Nu mai sta ca o momâie.

Mihai Cara înjură în gând şi se aşează.

— Trage scaunul în faţă. Aşa. Să recapitulăm.

Maiorul scoase o foaie ele hârtie clin mapă iar din buzunarul interior stiloul.

— Am întârziat destul.

— Poate că ei vor face ceva…

— Noi dormim… întrerupse Luca, râzând de-a binelea. Ce eşti atât de pesimist?

Căpitanul schiţă un fel de zâmbet. Maiorul deveni serios.

— Tovarăşe maior, îi întrerupse secretara. A comunicat barajul de la Capul Dealului…

— Ei, spune odată!

— Maşina… maşina aceea mare, închisă… ştiţi, care i-a depăşit înainte de instalarea barajului…

— Ştiu, ce-i cu ea?

— S-a întors, au oprit-o!

— Dă-mi legătura! strigă şeful miliţiei, ieşind din birou.

Căpitanul rămase. Ştia că şefului nu-i plăcea să fie deranjat. Nu aşteptă mult. Maiorul intra frecându-şi mâinile, satisfăcut, ca după o victorie personală.

— Aşa cum m-am aşteptat, îi aruncă peste umăr lui Mihai, maşina asta n-are nicio legătură cu povestea noastră! A venit de la Bucureşti... inspecţie sanitară inopinata la policlinica din Căiuţi. De asta n-am depistat-o până acum... a părăsit şoseaua naţională înainte de al doilea baraj al nostru şi n-a intrat în sat... Policlinica e în afară, pe deal, deserveşte mai multe comune. Şeful de post din Căiuţi habar n-a

avut!

— Şi…

Căpitanul ezită.

— Hai, spune odată!

— … Nu înţeleg de ce sunteţi atât de bine dispus.

— Ai să înţelegi numaidecât. Dar ocupă-te de ce te-am rugat. Nu uita farmaciile şi ia legătura încă odată cu ghişeele de informaţii ale policlinicii şi spitalului şi cere ultimul raport. Să-ţi comunice amănunţit pe unde a mai colindat astăzi doctorul chirurg Vasile despre care avem datele pe care le cunoşti. Să trimită o maşină la spital şi să-l invite la noi.

Căpitanul îl privi cu mirare cum îşi aşază cu grijă cravata, fixând-o mai strâmb decât înainte, şi-apoi, după un gest degajat

cu mâna, părăseşte biroul. Maiorul ajunsese să cunoască programul fiecărui medic chirurg. Erau doar şase.

40

Leo intră, alergând, în sufragerie. Pet ridică ochii de pe pasienţă.

— Ne-am dus!

— Ce?!

— Ne-au găsit! Cred că ne-au încercuit! Ţi-am spus să nu dai drumul doctorului. Ticălosul!

— Gura!

Pet împrăştie pasienţa şi se ridică. Instinctiv privi ceasul brăţară.

Se apropie de fereastra dinspre stradă. Totul pustiu, neobişnuit pentru ora aceea. Dincolo de stradă, un loc viran, bun pentru construit. Gol şi el. Împrejur? Case depărtate, înconjurate de grădini.

Trecu în camera în care zăcea Lică. De lângă casă se întindeau straturi de flori, apoi grădina de zarzavat. În fund, lângă gard, rânduri de fasole înaltă, prinsă pe araci, împiedicau vederea. Dacă într-adevăr erau încercuiţi, apoi atacanţii acolo se ascundeau. După câteva minute de privire atentă, văzu o mişcare, parcă o siluetă şi o strălucire de o clipă, ca şi când s-ar fi reflectat razele aproape oblice ale soarelui

— Binoclul, murmură Leo care se apropiase şi el.

Îşi traseră repede capetele de la fereastră. Pet trecu în bucătărie. Pupi pregătea masa de seară, fredonând după un radio portativ aşezat pe un dulap.

— Ce este? întrebă, mirată.

— Nimic pentru moment. Vino să vezi.

Priviră printre jaluzele. Doi bărbaţi îmbrăcaţi în salopete se opriseră pentru moment, explicând unui al treilea ceva. Gesticulau. Capul celui de al treilea se văzu prin gaura canalului.

— Ce fac? întrebă fata care fusese dată deoparte de Leo şi nu mai vedea. Câţi sunt?

— Nu văd decât trei, dar sunt de ajuns.

— Bănuiesc că suntem aici? Arată a muncitori de la canalizare. Asta şi fac.

— Doctorul! S-a zis cu nevastă-sa! scrâşni Leo.

— Să nu te atingi de femeie. Doctorul n-are nicio vină. Nu te-ai uitat la el? Şi-apoi... nevastă-sa e însărcinată. Crezi că în asemenea situaţie ar risca?

— Ştiu eu? făcu Leo nehotărât.

— Eu ştiu! îi tăie vorba Pet.

— Şi eu! aprobă Pupi.

— Atunci… cum?

Pet ridică din umeri:

— Ce importanţă mai are? Vreo neglijenţă… a ta, a fetei… sau a lui Grig. Stai. Singură ai spus-o că a ascultat un bărbat când telefonai. Unde e Grig?

— În subsol. I-ai spus tu să baricadeze intrarea din spate.

— Bine, cheamă-l.

Se auzi un zgomot de maşină. Cele trei siluete din spatele gardului, nişte ţinte nemaipomenite, gândi Pet, dispărură.

— Au plecat? întrebă Pupi şi Pet o privi cu milă.

— Vor reveni. Nu lasă ei un milion când ştiu unde se află. Deocamdată e prea lumină. Nu sunt atât de proşti încât să

creadă că nu i-am observat. Cincizeci de metri în bătaia armelor noastre!

Grig intră împreună cu Leo. Nu părea prea impresionat. Pet ghici din ce cauză. Grig era lipsit de imaginaţie, pentru el nu conta decât prezentul. Acum, Grig socotea: dacă miliţia nu ataca, era pentru că îşi dăduse seama că nu se poate apropia prin surprindere şi se temea să nu piardă oameni. Vor parlamenta şi... poate... vor trece la tratative. Pet rânji: tratative cu miliţia? Şi încă după uciderea a doi oameni?! Grig e un imbecil, dar... cu atât mai bine.

Zâmbi feroce. Pupi se lipi de el.

Da... Grig totuşi avea parţial dreptate. Miliţia, cel puţin deocamdată, nu îndrăznea să atace. Nici el... Pet... n-ar fi atacat, mai

cu seamă că în casă se găsea şi soţia doctorului, ostatică. Ştiau oare de prezenţa soţiei doctorului? O clipă se gândi că ar fi bine să-i anunţe. Se răzgândi. Nu... Deocamdată miliţia se mulţumeşte să-i încercuiască. Atacul va veni la noapte, pe întuneric. La fel ar face şi el. Ar lovi din toate părţile deodată. Da, dar şi-ar risca oamenii. Sau... mai bine, ar simula un atac zgomotos la intrarea principală, pentru a-i atrage pe toţi, şi câţiva bine înarmaţi ar intra pe fereastra de la dormitor. Posibilităţi destule: numai dacă s-ar putea mulţumi să-i asedieze doar, peste câteva zile hrana ar lipsi.

Pet simţi un fior, apoi îşi reveni. Îşi aminti de prezenţa soţiei doctorului. A-i înfometa pe ei, înseamnă a o înfometa şi pe

femeie. Şi în starea în care se află…

— E nevoie să ne organizăm, spuse, întorcându-se către complici. Pupi, rămâi în bucătărie. Ştii să tragi?

Fata încuviinţă.

— Ştiu să mânuiesc o pocnitoare. M-a învăţat bietul Lică…

Dintr-un buzunar ascuns al fustei de stofă pe care o îmbrăcase, scoase un şase-treizeci şi cinci.

— Bună, nu? făcu plină de încredere.

Şeful începu să râdă:

— Sper să facă zgomot destul. Nu tragi decât când vezi că încearcă să spargă gratiile de la fereastră. Până atunci, ai grijă şi adu din cămară cât mai multe conserve. Nu ştiu dacă ne vom mai putea mişca liniştiţi.

— Bine, am înţeles, răspunse fata făcând eforturi ca să surâdă. Ştii însă ce înseamnă asta?

Şeful se făcu că nu pricepe.

— Ştii, nu? insistă fata. Asta înseamnă că mă primeşti în echipă, aşa e?

— Eşti, răspunse Pet ca ceva de la sine înţeles.

— Când am venit eram prietena lui Leo şi atât. Lovitura reuşită, Leo îşi lua partea – un sfert din pradă, şi dacă voia îmi dădea şi mie, dacă nu... Eu nu făceam parte din combinaţie.

— Vrei să scapi? întrebă Pet. Nu te mai obosi. Tot complice rămâi.

— Complice... la ce? La furt, da... poate. Deşi... să admitem. La furt, dar nu la crimă.

— Şi în definitiv ce vrei?

Leo rămăsese nemişcat. Nu intervenea.

— Dacă trag, mă leg de voi, am deci dreptul la o parte.

— Aşa e, răspunse Leo.

— Da, admise şi Grig.

Şeful îi privi jumătate năucit, jumătate amuzat.

„Cum credeau ăştia că au să scape? Şi încă şi cu sacul cu bani?”

— Bine, spuse, eşti primită în unanimitate.

— A cincea parte?!

— A cincea… dacă nu cumva a patra.

Aluzia la situaţia lui Lică nu impresiona pe nimeni.

— Ca… c’est la vie!

— Asta spun şi eu. Tu, Grig, treci la

intrarea principală. Ia şi pistolul lui Lică. Leo, ai în grija sufrageria şi terasa. Eu... dormitorul.

Rămaseră aşa câteva minute lungi, fără să vorbească. Trecură apoi la locurile indicate.

41

— Cum aţi aflat, tovarăşe maior? Gândiţi-vă, soţia mea este acolo, ostatică!…

În vorbe repezite povesti totul. Maiorul se aşezase pe scaun şi căpitanul abia de mai respira, nevenindu-i a crede cum totul se desfăşura în faţa ochilor, amănunt cu amănunt… şi iată că teoria concordanţei i se preciza încă o dată. Înţelegea acum de ce maiorul ţinea atât de mult să-i urmărească pe doctorii chirurgi… „amănuntele, amănuntele…” reveniră în mintea căpitanului cuvintele şefului.

— Soţia dumneavoastră este ostatică, deci… reluă maiorul brusc.

— Asta schimbă totul… murmură Mihai

Cara.

— Da, totul, aproba maiorul. Uite, vezi, te gândeşti cincisprezece ani la posibilităţi şi iată că în cincisprezece secunde totul se năruie, dar în aceste cincisprezece secunde ţi se dă şi rezolvarea…

— O s-o salvaţi, nu? Înţelegeţi… dacă îşi dau seama că sunt reperaţi… vor crede… m-au ameninţat.

— Liniştiţi-vă, doctore. Vom face tot ce este posibil.

— Dar m-au ameninţat, înţelegeţi?… M-au ameninţat! Vor crede că i-am trădat, că eu v-am înştiinţat…

— Ce pot să fac? Cine-i vinovatul? De ce n-aţi venit la noi… de ce nu ne-aţi spus? Luam alte măsuri. În sfârşit… nu vă pierdeţi firea.

— Credeţi c-au s-o ucidă?

— E adevărat că e o bandă de brute, am însă impresia că e condusă de o inteligenţă neobişnuită. Caută soluţia cea mai favorabilă… o fisură în armura noastră. Hopul cel greu va fi în momentul în care îşi va da seama că nu mai are nicio scăpare. Atunci… nu o să mai fie nimic de făcut.

— Totuşi?

— Femeia ostatică e singura lor şansă. Trebuie să le dăm siguranţa că, atât timp cât femeia este în mâinile lor, nu sunt în pericol şi poate din acel moment vom putea acţiona. Doctore, vei colabora cu noi. Acum totul va depinde de dumneata.

— Ce pot să fac, tovarăşe maior?

— Păstrează-ţi calmul, foarte mult calm. Căpitane, caută-mi numărul de telefon

din Privighetori 70 şi dă-mi legătura.

Cara Mihai ieşi din birou.

— Tovarăşe maior, soţia mea este însărcinată… emoţiile…

Telefonul sună. Maiorul îi făcu semn doctorului să tacă şi ridică receptorul.

— Alo!… Alo, băieţi! Ascultaţi-mă. Vreau să vorbesc cu şeful vostru.

— Da, eu sunt la aparat.

— Aici e maiorul Luca, ascultă-mă…

— Ai întins capcana, şefule. Cum ai reuşit să ne depistezi?

— N-a fost vina mea, voi aţi făcut greşeala… telefonul… fata voastră blondă. A auzit-o cineva când vorbea şi apoi a văzut-o unde intră, minţi maiorul doar pe jumătate.

— Mi-am închipuit, striga Pet în aparat. Sigur, prevăzusem.

— Apoi n-am crezut nicio clipă că aţi părăsit oraşul. Ce-aş face – m-am gândit – dacă aş da o lovitură în mijlocul unui orăşel, a cărui miliţie e alarmată cel mult la două-trei minute după lovitură? O şterg cu maşina? Prostie. Nicio maşină nu poate nici să evite, nici să forţeze barajele.

— Atunci?

— Atunci tac aşa fel încât să nu întâlnesc niciun baraj.

— Imposibil. M-am interesat.

— Ba nu, nu-i imposibil, dacă în loc să încerc să părăsesc oraşul, aşa cum ar face 99 la sută din găinarii noştri, aş avea cap, aşa cum ai tu, şi m-aş ascunde în oraş, cui i-ar trece prin gând? Aş aştepta o săptămână-două, până ce s-ar crede că le-am scăpat printre degete şi ar ridica barajele, că doar

n-o să le ţină o veşnicie. Straşnică idee!

— Mie îmi spui! Pet se bucura. Dar de ce ai menţinut barajele?

Maiorul începu să râdă în receptor. Reuşise să-l flateze şi continuă:

— Eşti deştept, foarte deştept, domnule… ideea cu telefonul n-a fost proastă. Mai cu seamă că nu ştiu din ce cauză n-a fost dată alarma înainte de săvârşirea jafului, aşa cum mă aşteptam…

— Te aşteptai?!

— Încă n-ai înţeles? Vă aştept de cincisprezece ani. Sigur că, dacă am avut gândul cu ascunsul în oraş, mă aşteptam la o alarma falsă care, mobilizându-mi maşinile, să creeze o breşă în sistemul de încercuire a oraşului. Nu pricep însă cum de ai avut îndrăzneala s-o declanşezi după

lovitură.

— Întâmplător, şefule, întâmplător. Omul meu n-a găsit cabina liberă decât în ultimul moment.

— Femeia, vrei să spui.

— Mi-am închipuit că de acolo mi se trage, şi spui că au văzut-o unde a intrat…

— Vezi că noi ştiam o mulţime de lucruri. Ştiam pe cine căutăm şi ştiam unde, minţi maiorul din nou. Ce m-a încurcat la început a fost partea cu maşina care a trecut pe la Capul Dealului cu cinci minute înainte de ridicarea barierei.

— Care maşină?

— Acum ştiu că n-ai avut niciun amestec, dar atunci… în sfârşit, lasă… Dar întâmplarea ţi-a jucat şi ţie un renghi, împuşcarea unuia din bandă.

— Ce maşină? insistă Pet.

— Una ca a voastră… de cinci, şase locuri, număr de Bucureşti. O inspecţie oarecare la un spital periferic. Numai că n-am ştiut. Puteaţi fi voi. Am căutat-o de-am înnebunit. Norocul vostru… altfel vă prindeam mai repede. Am găsit-o azi dimineaţă la întoarcere.

— Şi eu, care prevăzusem totul…

— N-ai prevăzut că puteai fi aşteptat de cincisprezece ani!

Tăcerea se prelungi în receptor şi se auzi declicul din celălalt capăt.

— Au închis, zise maiorul către doctor şi căpitan, care înlemniseră.

42

Pet îşi morfolea nervos buzele, când Pupi apăru în uşa bucătăriei. Tremura, era lumină destula ca să se observe.

Un moment rămaseră privindu-se fără să se vadă, apoi Pet se ridică de pe scaun, smulse telefonul din fir şi-şi scoase arma.

— Ce hotărâm? întrebă rigid Pet.

Se aşeza din nou. Deşi trebuia să ia o hotărâre neobişnuită, era degajat, cu muşchii destinşi, doar mâinile, fără să-i tremure, învârteau pachetul cu cărţi, gata să aşeze o pasienţă.

— Deci, trebuie să luptăm.

Erau de faţă Grig, Pupi şi nevasta doctorului care stătea nemişcată într-un

fotoliu. Până atunci, Grig o păzise ca să nu facă vreo mişcare, cât Pet vorbise la telefon.

— Să-l întrebăm şi pe Leo... Pupi privi cu o undă de nelinişte. Cuvintele ei sunară fals.

Pet îi făcu semn. Pupi nu zăbovi în dormitor.

— Este de acord. Lică are dureri mari. Trebuie să-i facem o injecţie sau îl aşteptăm pe doctor?

— Ce facem cu femeia? se întoarse Pet la întrebările imediate. Şi tot el răspunse. Este singura noastră şansă deocamdată. Ar trebui să vină şi doctorul. Doi ostatici sunt mai buni decât unul.

— Soţul meu... unde e soţul meu?! gemu femeia, trezindu-se parcă dintr-un lung leşin.

— E bine, n-ai grija, căută să o liniştească Pupi.

Pet se ridică şi păşi ceremonios în întâmpinarea ei. Era ceva grotesc, sinistru şi caraghios în politeţea aferată a lui Pet şi frica zugrăvită în toată fiinţa femeii.

— Ne pare rău că a trebuit să vă reţinem fără voia dumneavoastră. Recunoaşteţi însă că nu v-am produs prea multe neplăceri. Soţul dumneavoastră e plecat... dincolo... Acum, sunteţi şi dumneavoastră liberă... să-l urmaţi.

— L-aţi ucis?! Mă ucideţi?

Pet o privi ca pe o gânganie curioasă.

— Nu, nu... ce idee! Trăieşte, e liber şi dumneavoastră la fel. Nu vreţi?

Era evident că femeia nu înţelegea, mintea îi era îngheţată de spaimă.

— Da, da, bine, plec…

Rămase nemişcată, aşa cum era. Pupi se apropie, o apucă de umeri.

— Linişteşte-te, linişteşte-te… uite, bea.

Ţinând-o, îi turna câteva picături într-un pahar. Soţia doctorului îl duse la gură, dar nu putu să înghită. Apoi înghiţi… Pupi o împinse spre odăiţa care înainte fusese cămară – n-avea ferestre, ci doar un horn de aerisire pe care n-ar fi putut escalada niciun copil. Acolo îi împinse un fotoliu. Femeia păşi în odaie, ca în transa. Somniferul îşi făcea efectul. Pupi o aşeză în fotoliu. Trase uşa şi o închise cu cheia de două ori.

Grig privea afara prin fereastră. Pet îşi luase locul în faţa cărţilor de joc, nu le mişca însă, Pupi se lungise lângă Leo pe divan… Niciun zgomot.

„Linişte înşelătoare, îşi spuse Pet. Va urma... probabil... nu atacul, ci demonstraţia”.

— Vine doctorul, şopti Grig, ridicând ţeava pistolului.

— Singur?

— Singur.

— Du-te şi dă-i drumul...

Casa părea pustie. Dacă nu s-ar fi auzit, rar şi încet ca la o luare cu încetinitorul, gemetele lui Lică, nimeni n-ar fi bănuit prezenţa unor oameni încolţiţi şi hotărâţi să se apere.

43

— Acum, doctore, începe rolul dumitale. De dumneata va depinde marea reuşită.

Maiorul apasă pe un buton şi secretara intră.

— Telefonează să-mi aducă patru fiole cu gaz somnifer. Căpitanul zâmbi. Începuse să înţeleagă.

— Aşadar, doctore, continuă maiorul, intri, consulţi bolnavul cu multă atenţie şi ceri să te ajute să-l întorci. Prinzi momentul când toţi sunt în cameră, pregăteşti seringa şi… sigur pe mâna, asta contează, numai atunci tai fiola!

— Şi dacă unul dintre ei îşi dă seama,

doctorul va fi un om mort, tovarăşe maior.

— Te înşeli, Cara, tocmai un chirurg nu are voie să greşească, o singură tăietură poate să facă. Siguranţa reflexelor, a mâinii, pe acestea scontez...

— Şi daci...

— Şi dacă? Da, omul nostru este foarte perspicace. Doctorul va lua două fiole în mină. Dacă este oprit, uneia îi va da jos drumul şi... emoţionat va călca pe ea.

— Când începem?

Doctorul pusese întrebarea. Se lăsă linişte. Fiecare îşi privea ceasul. Afară înserarea îşi făcea loc. Mihai Cara simţi nevoia să întrerupă momentul critic.

— Am să aprind lumina.

— Două ore, doctore. Timp suficient. Căpitane, nimeni să nu-l urmărească pe

doctor şi niciun miliţian să nu treacă pe acea stradă. Orice imprudenţă poate să coste viaţa celor doi.

Secretara bătu în uşă. Căpitanul se duse să deschidă şi primi cele patru fiole.

Doctorul luă una şi o privi în zare. Nu se deosebea cu nimic de o fiolă obişnuită. Le aşeză în trusă, alături de celelalte.

— Doctore, din această secundă ai două ore. Îţi doresc succes! Căpitane, te rog să-l conduci pe domnul doctor.

Ridică receptorul şi se auzi glasul Getei.

— Ordonaţi, tovarăşe maior?

— Transmite să se pregătească două maşini, şase oameni şi o salvare.

44

— Transmite din om în om; atenţie!

Maiorul ridică fruntea peste parapet. Nicio flacără nu-i arse privirea, niciun glonte nu-l întâmpină. Fluieră şi sări. Zgomot ce geamuri sparte, înjurături, gâfâieli, tropote, dar nicio detunătură. Maiorul se ridică de lângă balustrada verandei unde se ascunsese, păşi spre uşa deschisă şi intră în cameră.

Căpitanul şi doi oameni ieşiră din dormitor, unde pătrunseseră prin uşa din fund.

— Unul zace în pat, anunţă. Rănitul, dar mort. Ceilalţi dorm, inclusiv doctorul.

— Total patru. Doctorul spunea cinci,

nu?

— Nu-mi amintesc precis.

— Trimite un om. Roagă să vină doctorul de la salvare. Avem nevoie de el.

Miliţienii pătrundeau în sufragerie. Cum nu încăpeau toţi şi nu întâmpinaseră rezistenţă, unii rămăseseră afară.

— Aprindeţi toate luminile, ordonă maiorul. Ia uită-te! exclamă surprins, arătând pasienţa aranjată pe masă. Avea sânge rece, ticălosul!

— Cercetaţi peste tot. Tot ce vi se pare suspect, aduceţi aici. Soţia doctorului?

Toate odăile fuseseră ocupate. După plecarea proprietarilor, Leo şi Pupi, având în păstrare cheile, nu se jenaseră. Găsiră paturi desfăcute şi rufe murdare.

— Priveşte! îi ceru Luca maiorului.

Sub patul din dormitor, în care zăcea Lică, găsise sacii de pânză cauciucată, închişi cu fermoar şi lacăte de siguranţă. Cel cu bancnote de mai mică valoare era plin şi neatins. Ceilalţi aveau fermoarele sfărâmate. Lacătele atârnau nefolositoare.

— Împachetează-i, Mihai. Îi vom inventaria la miliţie.

Căpitanul veni cu un cearşaf şi începu împachetarea…

— A sosit doctorul, spuse un miliţian, intrând pe uşa dinspre verandă.

— Să intre! Doctore, trezeşte-l, te rog, pe doctorul Vasile.

Între timp o găsiră şi pe soţia doctorului, care dormea liniştită în cămară.

Chirurgul fu categoric. Cel care-l căutase şi-l adusese de la spital, care-i

sechestrase soţia, care poruncea şi era ascultat, şeful, nu se mai afla în casă.

— Toţi îi spuneau Pet, completă, după ce dădu descrierea lui amănunţită. Când am tăiat fiola, era de faţă.

— Am găsit maşina, se raportă. E în magazie.

45

— Încă nimic, tovarăşe maior, îi raportă secretara, când Luca, urmat de căpitan, intră în clădirea miliţiei.

— Atunci comunică: Către toate unităţile de miliţie. Să fie căutat şi arestat individul ce-ţi zice Pet, nu-i ştim numele de familie, acuzat de jaf cu mina armată şi crimă. Semnalmente: înălţimea un metru şaptezeci şi cinci, brunet, faţa uşor ridată, nasul subţire, nările largi, urechile depărtate, uşor început de chelie, ochii căprui sau verde închis, sprâncenele subţiri. Probabil elegant îmbrăcat, costum de culoare închisă, în prezent cam şifonat – nu cred că în ultimele douăzeci şi patru de ore

a avut vreme să şi-l calce – remarcă peste umăr. Important semn particular: şchioapătă de piciorul stâng şi poartă pantof ortopedic. Foarte periculos, sigur că va face uz de armă. Să se înştiinţeze toate gările de cale ferată şi de autobuz. Terminat.

Geta îşi privi foaia pe care stenografiase, apoi trecu la aparat.

— S-a întocmit portretul robot? întrebă şeful miliţiei pe căpitan.

— Da, tovarăşe maior.

Îi întinse o planşă.

— Grozav! Dar nu-i complet. Cheamă specialistul.

Peste câteva clipe, un tânăr intră în birou. Capete de creioane de toate culorile se iţeau din buzunarul halatului.

— Ascultă, spuse şeful. Fizic, e perfect. Lipseşte însă sufletul, personalitatea. Completează portretul cu ceea ce crezi, după ce mă vei asculta atent.

Pictorul specialist al miliţiei se aşează la birou, cu o foaie de bloc în faţă.

— Inteligent, foarte inteligent, vioi, spontan, sarcastic. O copilărie amară, probabil. Complex de inferioritate dominat şi învins, care-l face dur şi inaccesibil. Tipul jucătorului de şah, îşi prepară foarte meticulos loviturile. Prudent şi totuşi de o îndrăzneală rară, înţelegi? Ştie să-şi aleagă oamenii şi, deşi inferior fizic, îi domină. Perseverent, dar nu încăpăţânat... Poţi să adaugi toate acestea la portret?

Pictorul muşca din capătul creionului.

— Nu ştiu ce va ieşi, spuse, dar voi

încerca.

— După ce termini, trimite după doctorul Vasile. Dacă-l recunoaşte, e bine. Multiplicaţi portretul şi-l înaintaţi tuturor inspectoratelor noastre judeţene. Şi se întoarse către căpitan: Maşina?

— E încă în cercetarea specialiştilor. Nu figurează pe lista celor furate, ceea ce dă speranţe. Interesant sistemul automat de schimbare a plăcilor: patru plăci cu numere diferite. Cea mai folosită, Bucureşti. Se cunoaşte după uzură.

— Acte, carnet de conducere?

— S-a găsit un carnet de conducere în buzunarul unuia dintre ei, pe numele Grigore Turcu, Bucureşti.

— Amprente?

— Cu duiumul. Ale celor cunoscuţi,

altele vechi, probabil ale proprietarilor şi încă o scrie, deocamdată neidentificate.

— Ale şefului…

— Sigur. Trimitem imediat fotografiile la Inspectoratul General al Miliţiei.

— Foarte bine.

— Altceva?

— Asta e tot. Aşteptăm.

— Şi în vreme ce noi aşteptăm, el aleargă. Un om care a combinat atât de bine lovitura, care s-a fofilat din încercuire, nu se lasă prins cu una cu două.

— Fii serios, Mihai! Ce vrei să facă, să dispară?

— De ce nu?

— Ţi-am mai spus, una e să-ţi reuşească lovitura şi alta să o ştergi cu prada. S-a fofilat, ei şi? Pe cărări şi cărărui, nu? Dar

unde duc cărările astea? Nu tot la şosea, nu tot între oameni? A dispărut? Nimic de făcut. Dar când apare, cine eşti, de unde vii? înţelegi? Crezi că poate scăpa?

46

Totuşi... nu numai căpitanul dar şi maiorul avea îndoieli. În toată lovitura aceasta era ceva nedefinit, un amestec de meticulozitate şi indiferenţă care şoca şi făcea inoperante combinaţiile gândirii. Mihai Cara indicase câteva: pătrunderea în combinat, bogăţia de amprente, etalarea unor semne particulare, alarma falsă lipsită de eficacitate, şi mai cu seamă maşina aceea închisă, cu număr de Bucureşti care, după ce depăşeşte barajul şi izbuteşte să se facă de nevăzut şi de negăsit atâtea zile, se întoarce de bunăvoie şi fără precauţii... Un plan genial... îşi spunea şeful miliţiei. Dispariţia şefului bandei? Neaşteptată,

derutantă chiar, dar nu catastrofala, dacă... dacă ce? Dacă nu iese la suprafaţă? Dacă nu apare?... Imposibil! Nimeni nu devine invizibil.

Maiorul privi portretul robot care, între timp, îi fusese aşezat pe birou. Faţa îngustă, nasul ascuţit, fruntea mare, încreţită, ochii... greu de lămurit culoarea lor, buzele subţiri, bărbia voluntară. Şi, mai cu seamă invaliditatea, picior de cal, pantof ortopedic.

Îşi dădu seama că şi căpitanul priveşte portretul. Avu tăria să zâmbească.

— Poate să dispară un asemenea om? Mai cu seamă cu jumătate de milion în buzunar?

— Tocmai de asta. Operaţiile estetice din ziua de azi...

— Esteticienii noştri îndreaptă un nas,

lipesc urechile, repun osul unei bărbii sfărâmate, rectifica dantura. Când au pentru ce, când nasul e exagerat, urechile clăpăuge, colţii de mistreţ. Dar dacă un om cu chipul normal, eu sau dumneata, am cere o altă înfăţişare, ne-ar întreba şi s-ar întreba: pentru ce? Ar deveni bănuitor şi ar anunţa miliţia. Ce ne trebuie acum, e altceva. Percheziţia preventivă a clădirilor învecinate, stabilirea modului cum a părăsit casă, supravegherea căilor de ieşire din oraş, deci menţinerea barajelor şi control imediat în gară şi împrejurimi.

— Cara e supravegheată de la început, de la comiterea furtului. De o jumătate de ceas oamenii noştri sunt în atenţie mărită. Altceva?

— Răbdare. Trimite câinii spre a-i lua

urmele.

— Au fost trimişi, dar i s-a pierdut urma. Câinii nu pot face nimic.

Căpitanul salută şi trecu la executarea măsurilor.

Între timp, se lămuriră multe lucruri, dar fără importanţă.

— Să se ia legătura telefonică imediat, ordona Luca şi să se afle dacă înainte de a pleca în staţiune, proprietarul a închiriat casa... la câţi şi când şi semnalmentele eventualilor chiriaşi. Regret... dar vor fi obligaţi să-şi întrerupă odihna.

Inventarierea sacilor capturaţi arăta că mai bine de jumătate din pradă fusese recuperată.

— Criminalul poartă o valiză. Anunţaţi laboratorul să stabilească volumul şi

greutatea pachetelor a câte o sută de bancnote fiecare.

Se lămurise şi problema maşinii închise, mari şi de marcă străină, care trecuse pe la Capul Dealului în ziua loviturii, cu cinci minute înainte de instalarea barajului.

— Multe încurcături mai poate face şi întâmplarea! mormăi maiorul. Dacă m-aş fi lăsat dus…”

Un singur lucru nu putea fi încă lămurit: când şi cum părăsise casa şeful bandei. Şi nici încotro se îndreptase. Dar cu semnalmentele complete – portretul robot fu considerat de doctorul Vasile drept o capodoperă de asemănare – şeful miliţiei era optimist: mai devreme sau mai târziu, banditul trebuia să fie prins.

47

Ieşirea lui Pet din încercuire fusese o chestie de şansă. Numai cunoaşterea tuturor cauzelor, aparent mărunte şi discontinui, ar fi lămurit-o. O ramură frântă în desişul de afară a distras o clipă atenţia unui agent, o pietricica rostogolită sub paşii altuia, o mică deviere de direcţie, neesenţială, au făcut ca două voinţe să mi se întâlnească. Poate, o sclipire scăpătată din înalt şi reflectată pe luciul unei frunze, ţiuitul urechii unui încercuitor, şuieratul unui tren care, aducând cotidianul în aventură, a frânt brusc ardoarea vânătoarei, amintind ambianţa călduţă a confortului şi fragilitatea firului vieţii. O înfiorare a unui

om sau, din contra, izbucnirea furioasă a dorinţei de a învinge şi a termina… cine ştie. Destul că, material şi psihic, s-a născut o breşă. Nu oricând, ci atunci când Pet a părăsit căsuţa atât de odihnitoare în zilele ei de linişte.

— S-a terminat, îşi spuse, după câteva clipe de când îi privea pe toţi ceilalţi, adormiţi. Un moment de neatenţie şi ar fi adormit şi el. Un tremur al mâinii doctorului, abia perceptibil, a fost destul ca să-şi dea seama. Dar nu numai atât. Pocnetul fiolei tăiate, sau intuiţia sa mărită în faţa primejdiei, pe care Pet a numit-o marea lui şansă. Şi-a smuls batista şi, ţinându-şi respiraţia, a mai avut timp să se salveze.

Noaptea părea din minut în minut mai

paşnică, indiferentă la micile şi marile tragedii care se desfăşurau sub dânsa. Împrejur nu mai rămăsese nimeni care să se agite, să se teamă sau să spere. Tăcerea, doar, părea mai ameninţătoare.

Îşi înălţă pieptul. Era singur, rămăsese singur. Înflăcărarea şi teama care-l galvanizaseră atât timp cât unul măcar dintre complicii săi gâfâia lângă dânsul, se retrăsese şi-i lăsase o certitudine atât de definitivă a dezastrului, încât nimic nu-i mai păru imposibil şi nici posibil. Îi era indiferent.

Această indiferenţă îl făcu să nu comită nicio greşeală, să nu omită niciun amănunt, fără grabă şi fără gesturi de prisos.

Aşează pe masă eleganta valiză de piele de porc, pe care i-o invidiau chiar curierii

diplomatici cu multe călătorii în străinătate. O deschise şi scoase mai întâi un flacon cu o loţiune specială. Îşi turnă lichidul în pumni şi-şi frecă părul, sprâncenele, genele şi faţa. Tenul negricios se lumină, unele cute ale gurii dispărură, părul din negru deveni şaten deschis. Chipul îi întineri cu câţiva ani.

Se bărbieri cu apă rece şi săpun de faţă, dar atât de rapid şi abil, încât ar fi putut acorda puncte unui profesionist. Mustaţa odată înlăturată, buza de sus nu apăru mai albă decât restul pielii, dar nasul păru mai drept, mai ridicat.

Se dezbrăcă de haină, cămaşă şi pantaloni. Descheie pantofii, întâi pe cel ortopedic, apoi pe celălalt. Îi scoase şi piciorul stâng, strâns într-un ciorap de

cauciuc, apăru normal, îşi puse pumnul în şold şi apăsă. Aşa făcu câţiva paşi, la început şchiopătând uşor din cauza obişnuinţei de a merge cu piciorul stâng reţinut, apoi din ce în ce mai ferm. Luă pantoful ortopedic, ca şi pe cel drept, şi-i aşeză pe masă, la vedere. Scoase apoi un costum elegant, cămaşă, cravată asortată. Se îmbrăcă şi încălţă pantofi obişnuiţi, cu talpa bine unsă cu o soluţie, pentru a anula eficacitatea urmăririi cu câini.

Duse hainele dezbrăcate în baie. Pantofii descălţaţi, ca şi ciorapul de cauciuc, îi îndesă în valiză. Îl păgubeau de câteva zeci de mii de lei, dar n-avea ce face. Puse la locul lor în chingile capacului flaconul şi trusa de bărbierit. Spălă chiuveta în care se vedeau câteva urme de săpun. Se pipăi şi,

metodic, făcu inventarul acţiunilor sale.

Inima i se opri. Îngălbeni. Mormăi o înjurătură, revenindu-şi. Îşi dusese hainele pe care le purtase dincolo, fără a le goli buzunarele.

Trecu în baie şi adună tot ce găsi: chei, care-i erau, unele, absolut necesare, portofelul cu actele lui Petre Nestor şi alte câteva hârtii. Le vârî pe toate în buzunare.

Ca şi când acţiunea de odinioară ar fi fost un intermezzo obişnuit, trecu în sufragerie şi privi împrejur.

Afară stelele păleau, din negru-profund cerul devenea cenuşiu. În liniştea care urmase, ca o pătură aruncată peste viermuirea vremelnică a lumii, glasul unui cocoş se auzi ca fluieratul unei locomotive. În odaia întunecata cu o clipă înainte,

pătrunse o lumină uşoară care nu era altceva decât palidul răsărit de lună. Feţele celor adormiţi, atât cât nu erau ascunse, se detaşau ascuţit, de un palid murdar, fantastice ca nişte apariţii. Părea că se nasc zgomote, undeva bătea un clopot. Pet înţelese că erau doar bătăile inimii sale. Grig rămăsese rezemat de masă, îndoit cu faţa în sus. Leo era o grămadă de boarfe pe duşumea; fata, alături, părea că se târăşte spre dânsul. Doctorul se ghemuise lângă patul lui Lică.

Era gata să plece când îşi aduse aminte de Lică. Trebuia să-l vadă, altfel trecerea în revistă nu ar fi fost completă. Privi lung faţa cu nasul turtit şi bărbia ieşită. Buzele subţiate şi fără culoare îi dădeau o înfăţişare de mască, pe care n-o îndepărtau

nici ochii închişi.

Îi lăsă aşa, pe toţi, fără să distrugă hârtii şi identităţi.

— Ştia că numele şi chipurile lor nu-s urme care să ducă spre dânsul, cel de acum. N-avea cum şi nici nu se gândi să şteargă amprente. Ar fi fost bine să nu existe, dar ştia că ale lui nu se găseau în arhivele miliţiei. Identificarea era imposibilă. Nu stinse luminile, trecu la fereastră, Atunci se opri timpul şi noaptea şi se deschise breşa.

Alunecă încet şi uşor peste geamul deschis fără scârţâit. Mişcarea vioaie şi precisă era comandată de altceva decât de raţiune. Sub picioare simţi pământul şi porni drept înainte, sigur, ca la plimbare. Paul Bădulescu, care redevenise el însuşi din acel moment, era un tip imaginativ.

Plimbările sale pedestre, câteodată în diagonala capitalei, fie de zi, fie nocturne, şi atunci când erau singuratice, aşa cum se întâmpla adesea, îi purtau doar trupul pe întinderi kilometrice. În tot acest timp, spiritul său era ocupat şi preocupat de alcătuirea unor fantastice povestiri. Desfiinţa distanţa, reducând timpul. Alteori avea un mers rapid, dar liniar ca al unui manechin deosebit de flexibil. Nu se oprea niciodată, dacă nu era întrerupt. Închipuirile minţii sale alcătuiau dialoguri şi întâmplări, variate ca atmosferă, locuri geografice, uneori planuri. Nu întotdeauna, dar de cele mai multe ori eroul era el. Apoi, după ce cunoscuse pe Eva, nu mai gândise şi nu mai povestise.

Acum, poate şi din cauza oboselii şi

aţâţării ultimelor ore, gândurile porniră pe făgaşul închipuirii. Nu înţelepciunea, nici experienţa şi nici viclenia nu-l purtau, ci o fantasmagoric de basm şi adevăr, în timpul desfăşurării căreia nu ştia pe unde calcă şi încotro se îndreaptă.

Ieşi acolo unde trebuia. Mersul său calm şi sigur nu împrăştia zvonul celui intrat în panică.

Găsi fără greş ostreţele lipsă, se strecură şi trecu dincolo. Fără a gândi, schimbă direcţia. Când trecuse prin gard nu-l văzuse nimeni, ascuns privirilor de un pâlc de arbori. Când ajunse în stradă, părea un curios care părăsise un punct, spre a ajunge în altul. Simţul său de orientare îl îndrumă către centru. Se îndepărtă de locul hăituielii şi se apropie tot atât de liniştit de

luminile din ce în ce mai dese şi mai intense. Calmul pe care-l degaja ar fi fost cel mai bun cuvânt de trecere.

Depăşi palatul primăriei şi ocoli piaţa ornamentată, în colţ cu clădirea miliţiei. Surâse privind două dintre cele patru maşini puternice, parcate drept în faţă, semn că şeful ridicase barajele.

Se zgribuli, se scutură şi ridică privirea spre reclama de neon a portalului hotelului din faţă.

— Paul! auzi o exclamaţie. Bădulescule!

Cine era imbecilul familiar şi indiscret? O clipă ezită: să rămână în anonimat, să nu răspundă, să se îndepărteze? Realiză fulgerător că nu ar fi fost prudent.

— Încă în nori, dragul meu? M-ai uitat? De când nu ne-am văzut?

Un grup de câţiva inşi îi bară drumul. Zâmbi şi privi.

— Adrian! strigă, de astă dată el însuşi bucuros. Asta zic şi eu că-i o adevărată minune. Ce caută excelenţa voastră într-un colţişor de provincie?

— Ei, excelenţă... de-abia locţiitor! Domnilor, daţi-mi voie să vă prezint pe Paul Bădulescu, prieten vechi, de hoinăreală, gata să te îmbete cu un pahar cu apă...

— Dar care nu va refuza, sper, un pahar cu vin, interveni altul. Aţi căzut bine, tocmai ne pregăteam să intrăm.

Arătă spre restaurantul hotelului, care era deschis toată noaptea. Ca la gară, mai spuse.

— À propos de gară, nu pot, protestă Bădulescu. Scap trenul.

— Nu se prinde, ştim noi, râse Adrian Ionescu. Până la rapidul de Bucureşti mai e o oră şi jumătate.

— Şi biletul?

— Trimit şoferul, se oferi unul dintre amicii cu autoritate locală. Iar la ora fixă, vă ducem cu toţii... cu maşina.

Paul Bădulescu nici nu se minună, nici nu se bucură. Ştiuse, ştia că era salvat de când trecuse fereastra, părăsind casa.

Simţi nevoia unui coniac.

— Bine, hai să bem.

Râseră bine dispuşi şi pătrunseră în restaurant. Lume – mai multă decât te-ai fi aşteptat la ora aceea de început de dimineaţă. Îi lămuri chelnerul care luă comanda:

— Aşteaptă rezultatul bătăliei.

— Ce bătălie?

— Nu ştiţi? Bandiţii care au jefuit combinatul…

— Nu, că noi…

Chelnerul nu insistă. Servi şi plecă. Subiectul nu-i prea interesa pe noii clienţi şi mai ales pe Paul Bădulescu.

Relaxat, îşi privea vechiul prieten. Se brodise bine. „Evident, gândi, vor şti numaidecât că unul dintre bandiţi a şters-o, s-a evaporat. Iar se vor ridica baraje, îşi vor începe cercetările. Mai cu seamă la gară, desigur la gară… dar acum nu mai are nicio importanţă”.

Parca dedublat, urmărea desfăşurarea filmului zadarnicelor căutări, răspunzând cu vervă şi umor provocărilor lui Adrian mai întâi, apoi ale celorlalţi. Fu vag când îl

întrebară ce căuta aici... o fustă... şi atât. Hohotele confirmară spusele... nu era prima dată.

Încântaţi, urcară în maşina oficială. În gară era într-adevăr control. Condus până la vagonul de clasa întâia, cu biletul în buzunar – nici nu-l plătise, dar cine se mai gândea la asta? – străbătu cordonul de miliţieni care, în frunte cu Mihai Cara, făcură front. Când rapidul îşi urni vagoanele, Paul Bădulescu îşi găsi locul şi constată că era singur în compartiment.

48

Când Pet îşi spunea să muncească, însemna să se ascundă în casa mătuşilor păpuşi, cu cafele, ţigări, zile şi nopţi pierdute în ipoteze, calcule şi raţionamente.

Aşa se născuse, se conturase şi se dezvoltase, se perfectase LOVITURA de la Combinatul industrial. Tremurul cărnii supusă lipsurilor, încordarea nervilor, ascuţimea luciditătii. Analiza fiecărui gest, fiecărui pas, fiecărei acţiuni. Înţelegerea situaţiilor, putinţa însăşi a acţionării fără riscul prăbuşirii.

Dormea ziua, lucra noaptea visul lui albastru – cum îl numea. Dimineaţa respira aerul proaspăt, urmărind ultimele sclipiri

stângace ale stelelor. Mătuşile păpuşi se mişcau în pas de poloneză. Lucra în fiecare noapte. Se cufunda în analize şi ipoteze, aşa cum s-ar fi cufundat în somn.

Când termina şi era sigur că mecanismul era ireproşabil, părăsea casa. Înceta de a mai fi Paul Bădulescu, devenea Pet. Renăştea, se întorcea la viaţă.

Într-un fel, Paul trăia experienţa dramatică a mamei sale. Nu făcea însă nicio apropiere şi nu o înţelese. Intrase în fericire brusc şi total, se pierduse şi ieşise apoi tot atât de brusc. Viaţa curgea pentru el, acum, ca un val uniform de apă tulbure şi coclita, informă şi fără adâncuri, Lipsa de dorinţe şi interese nu semăna nici măcar cu a

beţivilor, prăbuşirea sa n-avea nici măcar înfiorarea ascuţită şi vibrantă a durerii. Ziua curgea şi nu se întreba ce va aduce.

După timpul de muncă în casa mătuşilor, se întoarse în apartamentul central. Convocase oameni, îi ascultase, îi alesese. Oprise pe Lică şi pe Leo. Într-o seară, plecase după Grig. În tot acest timp, nu se întâlnise nici o singură dată cu Eva. N-o căuta. Ştia că, atunci când totul se va termina, o va găsi. O va găsi... sau ea îl va găsi. În felul acesta se umaniza. Pet era pe drumul cel bun, pe care platoşa egoismului putea să se topească. Nu dorise bucuria nimănui, fiindcă simţirea sa, uscată în deşertul unei copilării fără înţelegere şi iubire, nu-i hărăzise bucurii. Indiferenţa ajunsă obişnuită făcea ca tot ce putea

cuprinde în dorinţă să fie al său. Poate unele deficienţe psihice, sau cei din jurul său îl făcuseră amorf şi nesimţitor faţă de FERICIRE. De fericirea sa, nu ştia ce e aceea, de fericirea altora, chiar dacă ar fi ştiut ce e, nu le-ar fi permis-o.

Nu recunoştea nimănui dreptul de a-l cenzura, admitea însă să primească lovituri, le considera urmările naturale ale greşelilor sale. Se controla şi încerca mereu să nu mai greşească, nu faţă de alţii ci faţă de el însuşi. Nu cunoştea mâhnirea, fiindcă nu cunoscuse bucuria adevărată. La drept vorbind nu trăia, fiindcă nu folosea simţurile decât ca pe nişte instrumente de orientare. Excela în logică şi abstracţiune, fără să-l irite ilogismul altora. Mai mult încă, scormonea activitatea altora, spre a găsi

motivele logice ale ilogismului acţiunilor. Deveni inchizitor, judecător şi taciturn. Începu să împartă lumea în două tabere: el şi ceilalţi.

În definitiv, acţiona consecvent, conform complexului de influenţe care îl clădiseră. Gândea că-şi construieşte acţiunile, în realitate viitorul era tributarul trecutului. Sunt mulţi nenorociţi care nu mai pot scăpa de ei înşişi, nenorociţi din momentul în care îşi dau seama că nu sunt singuri pe lume, că şi alţii pot să provoace răul pe care doar ei ar dori să-l provoace.

49

— Bine lucrat! îşi spuse Paul Bădulescu, suspinând de uşurare, prăbuşindu-se în fotoliul vagonului de clasa întâia şi ştergându-şi faţa cu batista. Trenul se pusese în mişcare, căpitanul Mihai Cara şi oamenii săi rămăseseră în urmă. În urmă? ... nu era numaidecât o siguranţă. Posibil, mai mult decât atât, sigur în tren se găseau cel puţin câţiva miliţieni de-ai căpitanului. Fără importanţă. Evident, îl văzuseră trecând printre miliţienii civili, salutat de căpitan, flancat de un viitor ministru şi de două mărimi ale oraşului. Şi apoi... ei căutau pe unul, Pet, Petru Nestor, un brunet cu faţa ca o lamă de cuţit şi cu mustăcioară

sub nasul prelung. Căutau un ins istovit, cu hainele în dezordine şi cu un picior schilod, purtând un pantof ortopedic. Prea multe nepotriviri.

Îşi aşează mai bine valiza în plasa de deasupra capului. „Dacă aş arunca-o, îşi spuse, n-ar exista nicio dovadă. Să o arunce? De ce s-o arunce? Câteva sute de mii de lei… bani buni. S-a terminat cu Pet, hotărî. Îmi pare rău… era un tip simpatic, avea prieteni. Adevărat, într-o anumită lume, pe care Paul Bădulescu se va feri să o frecventeze. Ei… nu-i atât de greu să-ţi găseşti prieteni… dacă îi cauţi”.

Îşi aprinse o ţigară, apoi, instinctiv, vârî mâna în buzunarul de la piept, căutând cărţile pentru pasienţă. Natural, nu le găsi. Contrarietatea uşoară trecu repede, gonită

de hotărâre. Stabilise doar: Pet murise. Niciun gest de-al său nu trebuie să mai existe…

Privi valiza aşezată în reţeaua de sus. Se destinse.

Se auziră paşi pe coridor. Paul Bădulescu îşi întoarse faţa către lumină, să fie văzut.

— Bună dimineaţa. Biletele dumneavoastră, vă rog.

Fără grabă, îşi vârî mâna în buzunar. I-l întinse. În spatele controlorului zări o umbră. Aşa cum gândise, oamenii miliţiei îşi făceau slujba.

— Sper să fie bun, spuse. L-a cumpărat şoferul. Paul Bădulescu zâmbi, scoţându-şi portţigaretul şi întinzându-l deschis.

Controlorul mulţumi aferat, alese cu

grijă ţigareta străină, înapoie portţigaretul şi biletul.

— Dacă doriţi, pot să închid compartimentul. Până la Bucureşti… vă puteţi odihni în linişte.

— Nu e nevoie, refuză Paul Bădulescu, nu sunt obosit.

Trase uşa.

Pet făcu un efort şi-şi mută gândurile. Ar fi trebuit să bea ceva. Cu el n-avea. O lipsă de precauţie aproape inexplicabilă. Iar trenurile rapide de noapte care ajung devreme dimineaţa la Bucureşti nu au vagon restaurant.

„Şi chiar dacă ar avea, îşi spuse inutil, părăsirea compartimentului ar fi o imprudenţă. La ora asta, probabil, căpitanul ştie că un şoarece a părăsit capcana”.

Încercă să-şi imagineze mişcările şefului miliţiei, nu reuşi. Privi spre valiza, silindu-se să-şi spună că acolo erau banii... Zadarnic. Un acces de indiferenţă, o numi oboseala, îl făcea să rămână aşa cum se aşezase, uşor aplecat, cu mâinile şi cu genunchii moi. Renunţă să se mai înşele; NU SUNT UN CÂŞTIGĂTOR, îşi spuse.

Scoase portţigaretul. Cătându-şi bricheta, întoarse capul spre uşă. Atunci o văzu.

Stătea în prag, înaltă, zveltă, dreaptă şi mlădioasă. Fusta lungă îi ascundea gleznele, dar îi reliefa şoldurile. Pălăria închisă, de voiaj, uşor plecată spre dreapta, făcea ca ochii să apară imenşi. Pometii uşor ieşiţi erau subliniaţi de o roşeaţi care putea să fie ruj sau emoţie. Surâse.

— Cum de-ai venit?... Cum de m-ai găsit?!

Uitase că nu mai era Pet, ci lepădase pantoful ortopedic. Uitase şi nu bănuia nimic. Credea într-o minune, în prima minune din viaţa lui.

Eva făcu un pas. Paul Bădulescu se ridică, dar căzu înapoi între perne ameţit.

— Ştii... ştii ce am, acolo, sus, în valiza aceea?

Fata nu ridică ochii.

— Bani, Eva, bani cu grămada. Îi vezi? O parte sunt ai tăi. Ai tăi, ai tăi!...

— Nu... murmură Eva. Nu, Pet, spuse Eva încet şi parcă în voce se strecură o undă de regret.

— De ce? De ce... nu?

— Nu o parte, toţi!

— Toţi?

Râse bucuros şi amuzat:

— Ştii câţi sunt? Nici în trei ani nu-i putem cheltui. Vino încoace.

— De ce?

— Să facem planuri. Ştii că mă pricep. N-am colindat degeaba vitrinele Bucureştiului. Îmi ceri şi eu îţi spun cât costă. Cu ce începem?

— Pet!

Vocea deveni dură, aproape tăioasă. Nu înţelese. Crezu că Evei nu-i place jocul.

— Pet!

— Lasă-l să se amuze!

Glasul care interveni sună moale, uşor indiferent, Pet ridică ochii.

În uşă, jumătate încă pe coridor, stătea Vasi. Înalt, masiv, cu pumnul drept la

înălţimea pieptului, în pumn, arma. Gaura mută şi rece prindea inima lui Pet.

— Eva?… chemă acesta.

Rămase nemişcat. Fata îl privi.

— Îi vrei pe toţi? o întrebă.

Vasi începu să râdă neplăcut.

Pet nu se clinti, parcă nu auzise. Ceva îi împurpurase vederea, simţea o răceală neobişnuită în piciorul drept, răceală care se ridica. Apoi purpura se destramă şi un bufeu de benzină arsă îi umplu nările. Aievea, văzu un zid rotund din lemnărie şi scoabe, formând o ceaşcă uriaşă, perfect circulară. Un turn. Trepidaţiile rapidului se prefăcură în pocniturile năvalnice ale unui eşapament deschis. Acolo, în fundul ceştii, ca o muscă sau ca o pată, alerga cu viteză fantastică, învârtindu-se pe pereţi,

motociclistul, imaginea visurilor sale de copil, dintotdeauna. „Zidul Morţii”… mormăi şi Vasi nu înţelese.

Răceala se coborî de la genunchi spre gleznă, apoi în labă. Trase lung aer în piept. Vasi se nelinişti.

— Nu mişca! Altfel…

— Altfel, ce? îl privi rece şi uşor batjocoritor. Ai sosit, hieno?

— Dacă nu mă sileşti, prefer să te ştiu în viaţă… altfel trag!

— Crezi că vagonul e gol?

Fu rândul lui Vasi să rânjească.

— Nu te preocupa de asta. Vagonul este gol, şi la ce crezi ca folosesc surdinele?… O pocnitură ca la destuparea unei sticle…

— Zău?

Gestul lui Pet fu atât de fulgerător, că

rămase nezărit. Nu se mişcase, dar în dreapta ţinea pistolul.

— Al dumitale are surdină, al meu nu. N-am pretenţia sa trag primul, dar, recunoaşte că nu mă poţi ucide. Înainte de a muri, apăs pe trăgaci. Te omor sau nu… n-are importanţă. Important e că vei fi prins. Nu te vei bucura de banii mei şi vei plăti. Hai, trage!

Eva nu mişcase. Îi privea pe rând, în timp ce se înfruntau. Vasi ezita.

— Îţi propun să împărţim. Aşa cum ai spus, sunt destui.

— Ce? întreba Pet, ca şi când n-ar fi înţeles. Ce să împărţim?

— Banii! exclamă Vasi mirat.

— NU!

Răspunsul fu categoric. Vasi se

încrunta.

— Dacă nu primeşti, câştigi un glonte.

— Trage!

— Să spunem că nu trag. Nu-s nebun să-mi iscălesc singur sentinţa. Noi… eu şi cu Eva ne retragem politicos şi – te denunţăm.

— După ameninţări, şantajul.

— Ai ceva împotrivă?

— Doar că nu se prinde. Nu mai am ce pierde.

— Libertatea? Banii?

— Îmi bat joc de bani!

— Atunci de ce nu împărţi?

— N-ai înţeles? se miră, arătând spre Eva.

Fata stătea dreaptă. Respira întretăiat şi nu se înclina. Vasi ar fi putut trage, Pet se pierdu iar… Motociclistul ajunsese sus…

sus, la marginea limită a pistei. Înclinase maşina până ce făcuse un unghi drept cu zidul. Pletele lungi îi fâlfâiau în urmă, ca aripile blonde ale lui Mercur din cărţile de istorie antica ale copilăriei. Viteza sporea, sporea, omul era o succesiune de puncte rapide, apoi... o linie... o linie de loc care de-abia atingea zidul... care de-abia atingea zidul... care nu mai atingea zidul.

...Scânteia privirii adversarului îi comunică semnalul. Trase, Vasi apăsase deja. Cele două detunături se confundară. Vasi se crispă şi căzu. Rămase prins în uşă, apoi alunecă şi muri.

Dar şi inima lui Paul încetă să mai bată. În ultima clipă, motociclistul făcuse saltul, roţile părăsiseră zidul, eşapamentul se stinsese şi totul intrase în albastru.

Eva îşi duse mâna la gură şi scânci. Apoi, încet, privirile i se îndreptară spre valiza aşezată sus, pe ultimul etaj al plasei. Privi afară din compartiment. Nimeni nu era pe culoar.

50

Silindu-se să nu privească cele două cadavre, întinse mâna după valiza elegantă, aruncată în plasa de sus. Nu ajunse şi fu obligată să se apropie de bancheta unde zăcea Pet. Puse piciorul şi se ridică. Înfundătura pantofului în perna moale deplasă echilibrul, cadavrul se rostogoli şi braţul sau sting se roti, îmbrăţişându-i gamba. Fata fu gata să urle, dar se stăpâni şi apuca minerul valizei.

O trase jos, încercând s-o deschidă. Nu avea cheile şi-i era oroare să caute în buzunarele cadavrului. N-o putea lua însă, era prea mare pentru eleganţa ei şi-i era teamă să nu fie depistată. Făcu un efort

răsuflând adânc şi, apucând braţul care căzuse, îl aduse lângă corp. Punându-i mâna pe piept mai la dreapta şi mai la mijloc de pata însângerată, împinse şi trupul lui Pet o ascultă docil şi se lasă pe spătarul banchetei. Capul rămase cu bărbia în piept şi Eva căută în buzunarele hainei.

Găsi cheile şi, tremurând de enervare, deschise valiza. Teancurile de bancnote i se arătară, aşa cum fuseseră aranjate, îşi deschise geanta de voiaj şi, în grabă, cu mişcări ordonate care arătau obişnuinţa împachetării şi mutărilor, începu transferul pachetelor.

Când nu mai încăpu nimic, rămase cu un teanc în mână, apoi îl aruncă. Nu voia să lase urme. „Aşa s-ar fi putut crede, se va crede chiar într-o neînţelegere şi răfuială

între bandiţi", gândi.

Avea o uşoară senzaţie de vomă, ar fi vrut să se aşeze o clipă să aprindă o ţigară. Era imposibil. Şi aşa riscase prea mult. Se încordă, trase încă o dată aer în piept şi-şi aruncă cureaua genţii peste umăr. Se îndreptă spre uşa compartimentului şi o deschise. Se strecură grăbită, dar o mână o apucă de umăr.

— Nu, duduie, nu te las să pleci, spuse maiorul Luca, zâmbind amabil. Este nevoie de toată suma.

Redactor: Căpitan ION ARAMĂ
Bun de tipar 06.02.1974.
Apărut. 1974.
Tiraj 63 740 exemplare.